A° 1914. N°. 2.

PUBLICATIE-BLAD.

BESCHIKKING

van den 15n. December 1913, N° 1025,

bepalende de opneming in het Publicatieblad van het Koninklijk besluit van den 5den September 1913 (Staatsblad *N° 365*), *houdende bekendmaking vanden tekst van de Regtspleging bij de Landmagt en van de Regtspleging bij de Zeemagt, gearresteerd bij besluit van den Souvereinen Vorst der Vereenigde Nederlanden van 20 Juli 1814* (Staatsblad *N° 85*), *en zooals deze luiden volgens de daarin door of ten gevolge van de wet van 31 October 1912* (Staatsblad *N° 337*) *gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen.*

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Gelezen de ministerieele missive van 13 October 1913, Afd. B, N° 38/376, waarbij is ontvangen een afdruk van het Koninklijk besluit van den 5den September 1913 (*Staatsblad* N° 365), houdende bekendmaking van den tekst van de Regtspleging bij de Landmagt en van de Regtspleging bij de Zeemagt, gearresteerd bij besluit van den Souvereinen Vorst der Vereenigde Nederlanden van 20 Juli 1814 (*Staatsblad* N° 85), en zooals deze luiden volgens de daarin door of ten gevolge van de wet van 31 October 1912 (*Staatsblad* N° 337) gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen;

BESLUIT:

Te bepalen, dat voormeld Koninklijk besluit van den 5den September 1913 met de daarbij behoorende teksten, nevens afschrift dezer beschikking in het Publicatieblad zal worden opgenomen.

De Gouverneur voornoemd,

NUYENS.

Uitgegeven den 2n. Januari 1914.
De Gouvernements-Secretaris,
J. F. HAAIJEN.

BESLUIT *van den 5den September 1913, houdende bekendmaking van den tekst van de Regtspleging bij de Landmagt en van de Regtspleging bij de Zeemagt, gearresteerd bij besluit van den Souvereinen Vorst der Vereenigde Nederlanden van 20 Juli 1814* (Staatsblad *n°. 85*), *en zooals deze luiden volgens de daarin door of ten gevolge van de wet van 31 October 1912* (Staatsblad *n°. 337*) *gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen.*

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Justitie, van Marine en van Oorlog van 2 September 1913, 2de Afdeeling A, n°. 503; van 2 September 1913, Afdeeling B, n°. 35 en van 2 September 1913, Iste Afdeeling, n°. 306;

Gezien artikel 26 der wet van 31 October 1912 (*Staatsblad* n°. 337);

Hebben goedgevonden en verstaan:

te gelasten:

1°. de Regtspleging bij de Landmagt en die bij de Zeemagt, met de daarin bij de wet van 31 October 1912 (*Staatsblad* n°. 337) gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen in eene doorloopend genummerde reeks van Titels, Hoofdstukken en Artikelen samengevat, voor zoover noodig onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhaling daarin van hare Titels, Hoofdstukken, Artikelen of gedeelten van Artikelen, worden door de zorg van Onzen Minister van Justitie in het *Staatsblad* geplaatst en wel door bijvoeging van den hiernevensgaanden tekst van elke dier beide Regtsplegingen in zijn geheel bij dit besluit;

2º de hiernevens gevoegde teksten van de Regtspleging bij de Landmagt en de Regtspleging bij de Zeemagt worden afzonderlijk uitgegeven en wel de tekst van de eerstgenoemde Regtspleging door de zorg van Onzen Minister van Oorlog en die van de in de tweede plaats vermelde door de zorg van Onzen Minister van Marine.

Onze Ministers van Justitie, van Marine en van Oorlog zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 5den September 1913.

WILHELMINA,

De Minister van Justitie,
B. ORT.

De Minister van Marine,
J. J. RAMBONNET.

De Minister van Oorlog,
BOSBOOM.

Uitgegeven den *tweeden* October 1913.

De Minister van Justitie,
B. ORT.

TEKST VAN DE REGTSPLEGING BIJ DE LANDMAGT, GEARRESTEERD BIJ BESLUIT VAN DEN SOUVEREINEN VORST DER VEREENIGDE NEDERLANDEN VAN 20 JULI 1814 (STAATSBLAD N°. 85), ZOOALS DEZE LUIDT VOLGENS DE DAARIN DOOR OF TEN GEVOLGE VAN DE WET VAN 31 OCTOBER 1912 (STAATSBLAD N°. 337) GEBRACHTE WIJZIGINGEN EN PLAATS GEHAD HEBBENDE AANVULLINGEN.

REGTSPLEGING BIJ DE LANDMAGT.

EERSTE TITEL.

Algemeene bepalingen, regten en pligten der Commanderende Officieren.

Artikel 1.

Geen Militair mag, wegens eenig strafbaar feit, in regten betrokken worden, dan volgens de Wet, in de gevallen en volgens de wijze door dezelve voorgeschreven.

Artikel 2.

Elk Militair, op bevel van eene daartoe bevoegde magt, opgeroepen, of in verzekering genomen, is verpligt te gehoorzamen.

Artikel 3.

Militairen mogen nimmer worden overgegeven aan eenige Regters of Collegien buiten 's Lands, althans niet anders, dan op last van het Gouvernement.

Artikel 4.

Elk Officier en Onder-officier zal in het algemeen het regt hebben, om dezulken die van minderen rang zijn, dan hij zelve is, het arrest aantezeggen.

Artikel 5.

Elk Officier en Onder-officier zal bovendien verpligt zijn, om, van dat regt gebruik te maken, zoodra hem bekend is, of bij hem op waarschijnlijke gronden vermoed wordt, dat de mindere in rang zich aan eene aanmerkelijke overtreding van de krijgstucht, of aan een ernstig strafbaar feit heeft schuldig gemaakt.

Artikel 6.

Van het gepleegde feit en het eventueel opgelegde arrest zal terstond worden gerapporteerd aan den Commanderenden Officier onder welken de verdagte ressorteert.

Artikel 7.

Die Commanderende Officier zal daarop de zaak onderzoeken en bepalen, of de verdagte al dan niet aanvankelijk in arrest zal worden gesteld of gehouden.

Artikel 8.

Bijaldien de Commanderende Officier bevindt, dat de verdagte wel schuldig is aan het gene hem is ten laste gelegd, doch dat de zaak den dienst van het Regiment of van het Corps betreft, en niet is van dien aard dat daarin, door den Regter, moet worden regt gedaan, zal hij de straf zelve bepalen, en daarvan Rapport doen aan den Commandant van het garnizoen.

Artikel 9.

Indien, bij het voorschreven onderzoek, gebleken is, dat de verdagte onschuldig is, zal dezelve, in arrest zijnde, direct moeten worden ontslagen, en daarvan rapport worden gedaan aan den Commanderenden Officier van het Garnizoen.

Artikel 10.

Indien daarentegen bij het gemelde onderzoek gebleken is, dat de verdagte vermoedelijk aan de hem ten laste gelegde daad of overtreding schuldig staat, en dat dezelve is van dien aard, dat, daarin, door den Regter, uitspraak moet worden gedaan, zal, door den Commanderenden Officier van het Corps, daarvan dadelijk moeten worden kennis gegeven aan den Commanderenden Officier van het Garnizoen.

Artikel 11.

Indien de Commanderende Officier van het Garnizoen na bekomen advies van den Auditeur-Militair van oordeel is, dat de zaak door den Militairen Regter moet worden onderzocht en beoordeeld, zal, ook in de gevallen, in de artikelen 8 en 9 bedoeld, de verdagte naar den Krijgsraad worden verwezen, ten einde, tegen denzelven zal kunnen worden geprocedeerd in maniere als bij deze wet is bepaald.

Artikel 12.

Ingevalle de Commanderende Officier van het Garnizoen daarentegen de zaak bevindt van die natuur, dat dezelve, buiten den Regter, kan worden afgedaan, zal hij zelve, na dat hem van de schuld genoegzaam zal zijn gebleken, de straf kunnen en moeten bepalen, wanneer de daad of overtreding den Garnizoens-dienst betreft, maar bijaldien de daad of overtreding den Regiments-dienst aangaat, zal hij de bepaling der straf aan den Commanderenden Officier van het Corps overlaten.

Artikel 13.

Indien de verdagte niet behoort tot eenig Corps van het Leger, Kantonnement of Garnizoen, waar hij is gearresteerd, zal, van het arrest in een leger of kantonnement, aan den Generaal, of, in een garnizoen, aan den Commanderenden Officier, worden kennis gegeven, welke, na bekomen advijs van den Auditeur-Militair, den gearresteerden, zoo hij onschuldig is, zal ontslaan, of, bijaldien de zaak buiten den Regter kan worden afgedaan, nadat van de schuld zelve zal zijn gebleken, de straf zelf zal kunnen en moeten bepalen, of eindelijk de zaak naar den Krijgsraad verwijzen.

Indien, volgens de voorafgaande bepalingen geen Commanderende Officier tot de verwijzing van den verdagte naar den Krijgsraad bevoegd mogt zijn, zullen de functien, bij die bepalingen aan den Commanderenden Officier van het Garnizoen opgedragen, worden waargenomen door den Commanderenden Officier van het Garnizoen, waar de Krijgsraad, tot de kennisneming van de zaak bevoegd, zitting heeft.

Artikel 14.

Verwijzing naar den Krijgsraad, die den grondslag uitmaakt

van de in te winnen informatien, geschiedt op straffe van nietigheid bij schriftelijke beschikking. Zij vermeldt, behalve den naam en de voornamen van den beklaagden, het corps of onderdeel daarvan, waartoe hij behoort, en den rang of stand, in welken hij daarbij dient, en behelst eene omschrijving van het feit, hetwelk hem ten laste wordt gelegd.

Bij deze beschikking tot verwijzing wordt tevens bepaald, of de beklaagde al dan niet in arrest zal worden gesteld of zal blijven.

Een afschrift van deze beschikking zal aan den beklaagden en aan den Auditeur-Militair ter standplaats van den Krijgsraad worden ter hand gesteld.

Artikel 15.

Wanneer de Commanderende Officier, tegen het advijs van den Auditeur-Militair, mogt nalaten, de zaak naar den Krijgsraad te verwijzen, kan de Auditeur-Militair, indien hij nogtans mogt vermeenen, dat het belang van de Justitie zoodanige verwijzing vereischt, aan den Commanderenden Officier, schriftelijk en met opgave van redenen, het verzoek doen, daarover door het Hoog Militair Geregtshof te doen beslissen.

De Commanderende Officier zal alsdan de stukken, welke tot de zaak betrekking hebben, met zijne beschouwingen over de zaak, mitsgaders het verzoek van den Auditeur-Militair, binnen vijf dagen na ontvangst van het verzoek aan het Hoog Militair Geregtshof inzenden, ten einde het Hof daarop, na bekomen advijs van den Advocaat-Fiscaal, disponere zoo als het, naar bevind van zaken, zal vermeenen te behooren.

In geval bij resolutie van het Hof de verwijzing van den verdagte naar den militairen Regter mogt zijn bepaald, zal de Commanderende Officier daaraan dadelijk het noodige gevolg geven, en, bij verwijzing naar den Krijgsraad, die resolutie in de door hem te nemen beschikking vermelden en wijders aan de stukken in de zaak toevoegen.

Artikel 16.

In alle gevallen, waarin bij of na de verwijzing arrest wordt toegepast, wordt de gearresteerde, tenzij hem ter gelegenheid van zijn verhoor is medegedeeld, dat hij in arrest zal worden genomen, binnen vier en twintig uren na zijne in-arreststelling door den Officier-Commissaris, of, ingeval de in-

arreststelling door den Krijgsraad is bevolen, door den Krijgsraad gehoord.

Artikel 17.

Indien een gearresteerde of krijgstuchtelijk gestrafte zich, over het arrest, of over de hem opgelegde straf of over de omschrijving van de strafreden of wel over beide bezwaard vindt, zal hij daarover zijne klagten alsdan kunnen inbrengen, en zelfs mogen verzoeken, dat de zaak door een Krijgsraad worde onderzocht.

Artikel 18.

Wanneer, ten einde als voren, het onderzoek van den Krijgsraad verzocht wordt, zal de Commanderende Officier zulks niet mogen weigeren.

Artikel 19.

De Krijgsraad zal vervolgens de zaak moeten onderzoeken, en, indien dezelve des klagers klagten wettig bevindt, zorgen dat aan hem het geleden ongelijk behoorlijk gebeterd worde.

Artikel 20.

Maar wanneer de Krijgsraad de gedane klagten zoodanig ongegrond en ligtvaardig heeft bevonden, dat dezelve niet anders dan aan eene verregaande oneerbiedigheid kunnen worden toegeschreven, zal de klager deswegens ingevolge de wet worden gestraft.

TWEEDE TITEL.

Eerste hoofdstuk.

Informatien voor den Officier-Commissaris, in de plaatsen buiten de Residentie van den Krijgsraad.

Artikel 21.

Door den Commanderenden Officier van het garnizoen wordt voor een tijdvak van ten minste één jaar een Officier met den rang van Kapitein uit dat garnizoen benoemd tot Commissaris ten einde in door dien Commandant naar den Krijgsraad verwezen zaken zoodanige informatien te nemen als hij vermeenen zal te behooren.

Daartoe wordt de beschikking tot verwijzing met de verdere stukken hem in handen gesteld.

Artikel 22.

Op dezelfde wijze en voor tenminste gelijk tijdvak zal tevens een geschikt Officier worden aangewezen, die de functien van Secretaris zal waarnemen.

Artikel 23.

Omtrent het vervangen van den Officier-Commissaris en den Secretaris, die verhinderd of gerecuseerd is, zal worden in acht genomen het gene deswegens, bij het volgend Hoofdstuk, is voorgeschreven.

Artikel 24.

Desgelijks zal omtrent de verhooren van den beklaagden, het requireren en hooren van getuigen, het recuseren van den Officier-Commissaris en den Secretaris, het rapport doen aan den Commanderenden Officier en aan den Krijgsraad, het in arrest en op vrije voeten stellen van den beklaagden, en wat meer van dien aard is, worden naargekomen al het gene, bij het volgend Hoofdstuk, is vastgesteld, voor zoo verre hetzelve alhier van eenige toepassing kan gehouden worden, en, bij dit Hoofdstuk, niet anders is bepaald.

Artikel 25.

Zoo wanneer het noodig mogt wezen, dat eenige Getuigen, in de Garnizoensplaats of derzelver nabijheid aanwezig, tot belasting of ontlasting van den beklaagden wierden gehoord, ofte eenige inspectie of schouw wierde gedaan, zal daartoe, door den Officier-Commissaris, zoo veel tijd mogen besteed worden, als, tot dat einde, volstrekt wordt gevorderd.

Bij het houden van de in het eerste lid bedoelde inspectie of schouw wordt in acht genomen het bepaalde in het vierde lid van artikel 88.

Artikel 26.

Zoodra het noodig onderzoek in de Garnizoensplaats zelve is afgeloopen, zullen alle de ingewonnene verhooren, informatien en bewijsstukken, behoorlijk verzegeld, door den Com-

manderenden Officier van het Garnizoen, of door de genen welken met het transport van den beklaagden belast zijn, worden verzonden aan den Auditeur Militair van het District, of Militair Arrondissement.

Artikel 27.

Wanneer de beklaagde gearresteerd is, zal hij, onder verzekerde bewaring, worden overgebragt in het Provoosthuis van de plaats, waar de Auditeur-Militair resideert en de Krijgsraad gehouden wordt.

Artikel 28.

Indien de beklaagde, vóór en aleer het eerste verhoor heeft plaats gehad, niet mogt gearresteerd zijn, en, bij het onderzoek, geene redenen mogten zijn voorgekomen, om denzelven in arrest te stellen, zal de Commanderende Officier van het Garnizoen den beklaagden ordonneren, om zich naar de in het voorgaand Artikel vermelde plaats te begeven, en, bij zijne aankomst aldaar, daarvan kennis te geven aan den Commanderenden Generaal of Officier van het district of Militair Arrondissement, mitsgaders aan den Commandant van het Garnizoen en den Auditeur Militair.

TWEEDE TITEL.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Informatien voor den Officier-Commissaris in de Residentie van den Krijgsraad.

Artikel 29.

Door den Commanderenden Officier van het Garnizoen waar de Krijgsraad zitting heeft en waar de Auditeur-Militair van het Arrondissement of District resideert, wordt voor een tijdvak van tenminste één jaar een Officier met den rang van Kapitein uit dat Garnizoen benoemd tot Commissaris, teneinde in door dien Commandant naar den Krijgsraad verwezen en in de in het eerste gedeelte van artikel 31 bedoelde zaken al zulke informatiën te nemen als vereischt worden.

Op dezelfde wijze en voor tenminste gelijk tijdvak zal tevens een geschikt Officier tot Secretaris worden benoemd.

De bepalingen van artikel 132 zijn bij de informatien ten aanzien van den Officier-Commissaris en den Secretaris van overeenkomstige toepassing.

Artikel 30.

Wanneer de Auditeur Militair de stukken, in het voorgaand Hoofdstuk omschreven, ontvangen heeft, en de beklaagde in de Residentie is aangekomen, geeft hij daarvan dadelijk kennis aan den Commanderenden Generaal of Officier in het Militair Arrondissement of district, en aan den Commandant van het Garnizoen zijner Residentie, door welken, naar gelang van zaken, op het verzoek in het volgend Artikel vermeld, dadelijk de noodige orders worden gesteld.

Artikel 31.

Wanneer de Auditeur Militair vermeent, dat de beklaagde nog nader behoort te worden gehoord, of dat nog eenige getuigenissen of andere bewijzen behooren te worden ingewonnen, doet hij, bij zijne gezegde kennisgeving, verzoek tot het aanhangig maken van de zaak bij den Officier-Commissaris ter standplaats van den Krijgsraad; — doch wanneer hij van begrip is, dat er een genoegzaam onderzoek heeft plaats gehad, doet hij daarbij verzoek tot het bijeenroepen van den Krijgsraad.

Artikel 32.

In het laatste geval wordt geprocedeerd, zoo als, hierna, onder het derde Hoofdstuk van dezen Titel, is bepaald.

Artikel 33.

In het eerste geval wordt de beklaagde in zijne verhooren, welke hij te voren heeft ondergaan voor den Officier-Commissaris gerecolleerd, en, van dit recollement op dezelfde wijze, aanteekening gemaakt, als hierna, onder het derde Hoofdstuk van dezen Titel, omtrent de recollementen voor den Krijgsraad is vastgesteld.

Artikel 34.

De verdere verhooren worden alsdan voor den Officier-Commissaris voortgezet, even als, in dit Hoofdstuk, is voorgeschreven.

Artikel 35.

De Commanderende Officier stelt de beschikking tot verwijzing en verdere stukken in alle zaken, welke naar den Krijgsraad zijn verwezen, in handen van den Auditeur Militair van het Arrondissement of District ten einde het noodige te verrigten.

Artikel 36.

Alle de zoodanige, die ter oorzake dat zij in de zaak eenigzins zijn betrokken, of klachten deswegens hebben ingegeven, of ook, uit hoofde, dat dezelve aan den beschuldigden, het zij in den bloede, het zij door huwelijk zijn vermaagschapt, volgens het bepaalde bij Art. 136, niet zouden mogen zijn Leden van een Krijgsraad over den beklaagden, zullen ook niet mogen optreden als Officier-Commissaris noch als Secretaris.

Artikel 37.

De Officier-Commissaris, de Auditeur-Militair en de Secretaris mogen elkander niet bestaan tot in den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Artikel 38.

Wanneer de beklaagde is een Officier, zal geen ander Officier, als Officier-Commissaris mogen fungeren, dan die van eenen hoogeren rang, althans van eenen gelijken rang doch van hoogere ancienneteit is.

Artikel 39.

De Officieren, welke, als Officier-Commissaris en Secretaris zijn benoemd, zullen niet met verlof vertrekken, ten ware zulks, ter beoordeeling van den Commandant, mogt worden gepermitteerd, wanneer dezelve, even als in ander wettig belet, door een ander zullen worden vervangen.

Artikel 40.

De Officier-Commissaris zal zich zooveel mogelijk alle dagen moeten bezig houden met het hooren van den beklaagden, mitsgaders met het nemen van andere informatien, en zulks zoo lang tot dezelve zullen afgeloopen zijn.

Artikel 41.

De Auditeur Militair kan bij alle verhooren en confrontatie-verhooren tegenwoordig zijn, indien de Officier-Commissaris hem daartoe uitnoodigt.

Zoo dikwijls hij bij de verhooren tegenwoordig is, wordt daarvan in die verhooren aanteekening gehouden, en zal hij bevoegd zijn, aan den Officier-Commissaris de nadere vraagpunten op te geven, die hij verlangt gesteld te worden en waarop de Officier-Commissaris, naar bevind van zaken, zal beschikken.

Artikel 42.

De Auditeur Militair zal de vereischte Artikelen voor het Verhoor van den beklaagden in gereedheid brengen.

Op deze artikelen, zoomede op die, welke de Officier-Commissaris daarna mocht wenschen te stellen, zal de beklaagde worden gehoord.

Artikel 43.

De Artikelen zullen vragen bevatten omtrent alle daden en omstandigheden, in de beschikking tot verwijzing of de stukken ten laste van den beklaagde voorkomende.

Artikel 44.

In elk der vraag-punten, waarop een gearresteerde of gerequireerde persoon zal worden gehoord, zal niet meer dan één feit of eene omstandigheid gesteld worden.

Artikel 45.

Het zal ook, aan den beklaagden vrijstaan, om, indien hij mogt vermeenen, wettige redenen te hebben tot het recuseeren van den Officier-Commissaris of van den Secretaris, zulks, met decentie, voor te dragen.

Artikel 46.

In dat geval zal daarvan dadelijk worden Rapport gedaan aan den Commanderenden Officier, welke, ingevalle hij de aangevoerde redenen gegrond mogt oordeelen, een ander zal commanderen in de plaats van den verworpenen of gerecu-

seerden doch in het tegenovergestelde geval, zal ordonneren dat de benoemde met de zaak voortga.

Artikel 47.

Al zulke Officieren en personen, welken, uit hoofde van hunnen rang, en ingevolge deze Wet, niet voor een Krijgsraad, kunnen worden teregt gesteld, zullen ook niet kunnen worden onderworpen aan eene ondervraging voor den Officier-Commissaris.

Artikel 48.

Zoo spoedig mogelijk na ontvangst door den Auditeur-Militair van de beschikking tot verwijzing en verdere stukken zal de beklaagde door den Officier-Commissaris voor de eerste maal worden gehoord.

Artikel 49.

Wanneer de beschuldigde bij het eerste verhoor, het hem ten laste gelegde strafbaar feit, geheel of ten deele mogt hebben bekend, zal hij, den volgenden dag op zijne confessie, worden gerecolleerd, en indien hij daarbij persisteert, zal dat persistit, onder hetzelfde verhoor, gesteld worden.

Artikel 50.

Indien de beschuldigde bij het recollement zijne confessie geheel of ten deele mogt herroepen, zal, daarvan mede, onder hetzelfde verhoor, aanteekening worden gehouden.

Artikel 51.

Wanneer een beklaagde zich niet in arrest bevindt, zal de Officier-Commissaris bevoegd zijn, telkens, na den afloop van een verhoor, denzelven te stellen in arrest, wanneer hij vermeent, dat de omstandigheden dit vorderen.

De Officier-Commissaris zal daarvan onmiddellijk berigt zenden aan den Krijgsraad, die de in-arreststelling al dan niet bekrachtigt.

Artikel 52.

Bijaldien de beklaagde zich in arrest bevindt, kan, na ieder

verhoor, door den Officier-Commissaris des geraden aan den Krijgsraad een voorstel worden gedaan, dat de beklaagde uit het arrest zoude kunnen worden ontslagen, of wel, dat in het arrest zonder nadeel voor de Justitie, eenige verandering voor den beklaagden zoude kunnen worden gemaakt.

Artikel 53.

De Officier-Commissaris ter plaatse waar de Krijgsraad niet resideert, zorgt, dat de voormelde beslissingen tot ontslag, arrest, en verandering in de wijze van hetzelve, worden geëxecuteerd.

In de residentie van den Krijgsraad is die zorg den Auditeur-Militair opgedragen.

Van een en ander wordt den Commanderenden Officier gerapporteerd.

Artikel 54.

Wanneer een beklaagde, die zich op vrije voeten bevindt, na het eerste verhoor, vrijheid bekomt, om weder te vertrekken, belooft hij, bij handtasting, aan den Officier-Commissaris, van zich, telkens, op ontbod, weder in persoon te zullen vervoegen voor hem of voor den Krijgsraad.

Artikel 55.

Dezelve belofte legt een gearresteerde af, bij zijn ontslag uit het arrest, na eenig Verhoor, voor den Officier-Commissaris, geordonneerd.

Artikel 56.

Van deze afgelegde belofte wordt aanteekening, onder het laatste Verhoor, gemaakt.

Artikel 57.

Wanneer een beklaagde zich in arrest bevindt, wordt hij, bij ieder Verhoor, onder goede bewaring voor den Officier-Commissaris gebragt, en op gelijke wijze terug gebragt.

Artikel 58.

Wanneer de beklaagde zich op vrije voeten bevindt, wordt hij, bij ieder Verhoor, door den Provoost geweldige, door een Deurwaarder of door een dienaar der Openbare Magt, gerequi-

reerd, om, tegen zekere dag en uur, welke zoo kort mogelijk zullen worden bepaald, in persoon ter aangewezene plaatse, voor den Officier-Commissaris te verschijnen, ten einde, ter zake van het hem bij de beschikking tot verwijzing, of wel ingevolge de artikelen 69 en 70, ten laste gelegde, te antwoorden op zoodanige Artikelen, als aan hem zullen worden voorgehouden.

Artikel 59.

Wanneer een zoodanig gerequireerde, op den bepaalden tijd, niet verschijnt, zal hij andermaal worden gerequireerd op een nader daartoe te bepalen uur.

Artikel 60.

Bijaldien de gerequireerde alsdan weder mogt uitblijven, zal de Secretaris daarvan rapport doen aan den Commandant, welke daarop het arrest van den niet verschenen gerequireerden ordonneren zal.

Artikel 61.

De Officier-Commissaris zal elk vraag-punt afzonderlijk voorhouden, en doen beantwoorden; voorts die antwoorden zoo veel doenlijk met des beklaagdens eigene woorden, en met de minst mogelijke verandering van stijl en uitdrukkingen, doen aanteekenen.

Artikel 62.

Hij zal in alle verhooren even zeer zich toeleggen om de onschuld te ontdekken, als om bewijs en erkentenis van schuld in te winnen.

Artikel 63.

Men zal nimmer door het aandoen van pijn of ongemakken, door bedreigingen van dezelven, door belofte van vrijstelling of vermindering van straf of wel door strikvragen, den beschuldigden zoeken te brengen tot confessie, doch hem wel mogen onder het oog brengen, zoowel dat de Regter, op bewijzen zonder bekentenis kan en moet straffen, als de onwaarschijnlijkheid zijner verdediging.

Artikel 64.

Aan den beklaagden zullen, ten overstaan van den Officier-Commissaris, de informatien of de verklaringen der getuigen, distinctelijk worden voorgelezen, mitsgaders aan denzelven worden vertoond alle stukken tot zijne zaak behoorende.

Artikel 65.

De beklaagde zal wijders, over alles, wat tot de zaak eenige betrekking heeft, nader worden gehoord, zoo dikwijls als tot een volledig onderzoek der waarheid noodig zal zijn.

Artikel 66.

De Officier-Commissaris zal nogtans, zoo veel mogelijk, zorgen, dat, buiten de confrontatien, in éene zaak niet meer dan vier, of uiterlijk vijf verhooren plaats hebben, ten ware bijzondere redenen het doen van meerdere Verhooren, mogten wenschelijk maken.

Artikel 67.

Op elk alzoo voorgehouden stuk zal gesteld worden het navolgende: ,,aan den beklaagden N. N. vertoond en voorge- ,,houden in het verhoor den...;'' en zal voorts de Secretaris daaronder zijne naamteekening stellen, ten blijke, dat die zelfde stukken aan den beklaagden vertoond en voorgehouden zijn.

Artikel 68.

Aan den beschuldigden zal ook distinctelijk worden afgevraagd, of hij, tegen de getuigen of getuigenissen aan hem voorgehouden, mitsgaders tegen de vertoonde stukken, iets heeft in te brengen, en zal zulks mede bij het verhoor, naauwkeurig worden aangeteekend.

Artikel 69.

Indien, in een verhoor of in den loop van het proces, aanleiding voorkomt, om den beschuldigden ook van een ander strafbaar feit te verdenken, zal de Officier-Commissaris ook daaromtrent, op vraagpunten van den Auditeur-Militair, of op die welke hij zelve wenscht te stellen, den beschuldigden ondervragen, mits zulks vooraf, aan denzelven, worde bekend gemaakt.

Artikel 70.

Wanneer een beschuldigde uit zich zelve belijdt een strafbaar feit, waarvan geene, of geene genoegzame informatien zijn ingewonnen, zal de Officier-Commissaris den beschuldigden afvorderen eene naauwkeurige opgave daarvan, met bepaling van tijd en plaats, wanneer zulks zoude zijn gebeurd, om te ontdekken, of de beschuldigde zich zelve heeft willen bezwaren, en om aanleiding tot nader onderzoek te hebben.

Artikel 71.

Indien een der gevallen, bedoeld in de artikelen 69 of 70 zich mogt voordoen, zal de Auditeur-Militair onverwijld de noodige maatregelen nemen, opdat omtrent de vervolging van het strafbare feit, van hetwelk de beschuldigde nader verdagt wordt, worde beslist.

Artikel 72.

Indien een beschuldigde zich, ter zijner verontschuldiging, beroept op eene omstandigheid, die het feit onmogelijk of hoogst onwaarschijnlijk zou maken, of doen vervallen, bij voorbeeld door te zeggen dat hij zich, ten tijde dat het feit gepleegd werd, elders hebbe bevonden, of, door zich te beroepen op lijfsweer, zal men hem onderhouden over die verdediging, en hem afvragen opgave, zoo van de namen der getuigen, die iets daarvan zouden weten, als van de omstandigheden, die aanleiding zouden kunnen geven tot opsporing van bewijs.

Artikel 73.

Wanneer een beschuldigde, zonder des Regters onbevoegdheid te beweeren, of nadat die stelling door den Krijgsraad is verworpen, zich onwillig toont om te antwoorden op alle of sommige vraag-punten, die hem worden voorgehouden, of zijne antwoorden zoodanig onbetamelijk inrigt, dat het klaarblijkelijk is, dat hij zich aan zijne verpligting om te antwoorden, wil onttrekken, en, na herhaalde vermaningen, daarvan niet terugkomt, zal dit in een verbaal, of in het slot van het verhoor door den Secretaris worden aangeteekend.

Artikel 74.

Vóór het sluiten van het laatste verhoor, zal den beschul-

digden uitdrukkelijk worden afgevraagd, of, en zoo ja, wat hij nog tot zijne verdediging of verschooning heeft in te brengen, en op welke getuigen, bewijzen of omstandigheden hij zich, ten dien einde, beroept, waarna de vragen en antwoorden aan hem duidelijk en langzaam zullen worden voorgelezen.

Artikel 75.

Indien de beschuldigde weigert het verhoor te onderteekenen, zal daarvan bij het slot van hetzelve aanteekening worden gemaakt, en het verhoor in dat geval, ook zonder die onderteekening, bestaanbaar zijn.

Artikel 76.

Ten opzigte van het aanteekenen van eenige verandering, bijvoeging of uitlegging, en het onderteekenen van het verhoor, zal gehandeld worden, even als hierna bij dat van de getuigen, onder Art. 91, 92, 93 en 94 is bepaald.

Artikel 77.

Indien een beschuldigde de Hollandsche taal niet verstaat, zal daarin worden gehandeld als, hier achter bij Art. 95 en 96, ten opzigte van de Getuigen, is vastgesteld.

Artikel 78.

De getuigen, welke de Officier-Commissaris of de Auditeur-Militair vermeenen, dat behooren te worden opgeroepen, zullen, op door den Auditeur-Militair te stellen vraagpunten of op die, welke de Officier-Commissaris mogt wenschen te stellen, door den laatstgenoemden worden gehoord, derzelver antwoorden of verklaringen zullen met eede, invoege als bij artikel 94 is voorgeschreven, worden gesterkt, bijaldien geene redenen daartegen zijn, en deze alzoo afgegevene getuigenissen in geschrifte gesteld en onderteekend worden.

Artikel 79.

Wanneer deze getuigen tot de Landmagt behooren en onder bevel van den Commandant van een Garnizoen zijn, zal de Officier-Commissaris, bijaldien zij in de garnizoensplaats aanwezig zijn, aan dien Commandant letteren-requisi-

toir zenden, met verzoek, dat die getuigen worden gelast, of geciteerd, om, op den daarbij opgegeven dag en uur, ter daarbij vermelde plaats, tot het geven van getuigenis der waarheid te verschijnen.

Die Commandant geeft aan dat verzoek gevolg.

Artikel 80.

Bijaldien zij alsdan, zonder door ziekte of andere volstrekte beletzelen verhinderd te zijn, niet verschijnen, of onwillig zijn om te getuigen, zal daarvan aan den Commanderenden Officier rapport worden gedaan, die de niet verschenen getuigen, bij arrest of op andere wijze tot het geven van getuigenis constringeren zal.

Artikel 81.

Wanneer de getuigen zich, buiten de Garnizoensplaats, onder het bevel van een ander Commandant, bevinden, het zij dezelve tot de Zee- het zij ze tot de Landmagt behooren, zullen de vraag-punten, bij missive, door den Officier-Commissaris, worden verzonden aan den Commanderenden Officier, waaronder zij behooren, ten einde dezelve getuigen daarop, voor den Officier-Commissaris, bijaldien geene redenen daartegen zijn, onder eede, in voege als bij art. 94 is voorgeschreven, worden gehoord, en, met derzelver antwoorden, terug gezonden.

Artikel 82.

Indien die getuigen wel Militairen zijn, doch zich binnens Lands ergens bevinden, waar geen Garnizoen is; of ook indien de getuigen zijn Burger-personen, zullen gelijke vraagpunten, op dezelfde wijze en tot dat zelfde einde, worden verzonden aan de Burgerlijke Regtbank, waaronder zij behooren.

Artikel 83.

Bijaldien de Officier-Commissaris, of de Auditeur-Militair nogtans vermeent, dat het wenschelijk is, dat de getuigen, in de twee naastvoorgaande artikelen vermeld, verschijnen om te worden gehoord, of met een beschuldigden of onderling moeten worden geconfronteerd, zal de Officier-Commissaris letteren requisitoir afzenden aan den Commanderenden Officier of Regtbank, waaronder zij respectivelijk behooren; met

verzoek dat die getuigen worden gelast of geciteerd om op zekeren te bepalen dag en uur, ter daarbij vermelde plaats, tot het geven van getuigenis der waarheid, te verschijnen.

Die Commandant geeft aan dat verzoek gevolg.

Artikel 84.

Bijaldien burgerpersonen op de hun gedane oproeping niet verschijnen, zal de Officier-Commissaris opnieuw hunne oproeping kunnen verzoeken en hetzij te gelijker tijd, hetzij later, daarbij een bevel tot medebrenging kunnen voegen.

Artikel 85.

De Commanderende Officier, aan wien de requisitie is gedaan, zal, des noods, de gerequireerde militaire getuigen, onder de vereischte precautien, derwaarts zenden.

Artikel 86.

Bij het requireren of citeren van getuigen, zal tevens aan dezelve opgave worden gedaan, van de zaak of de namen der beschuldigden, omtrent welken hun getuigenis wordt gevorderd.

Artikel 87.

Letteren requisitoir, aan buitenlandsche Regters, zullen moeten behelzen belofte van vergoeding der redelijke kosten, daarop vallende, en toezegging van, in gelijke gevallen, wederkeerig denzelfden dienst aan de Justitie te zullen bewijzen.

Artikel 88.

Wanneer door den Officier-Commissaris of den Auditeur Militair dienstig wordt geöordeeld, dat eene regterlijke bezigtiging geschiede van de plaats, waar het feit is begaan, of dat de getuigen daar ter plaatse zelve worden gehoord, of eindelijk dat een lijk of zwaar gekwetst persoon nauwkeurig door Medicinæ Doctoren of Chirurgijns, ten overstaan van den Officier-Commissaris, worde geschouwd en onderzocht, zal zulk eene bezigtiging en schouw ten zijnen overstaan, geadsisteerd met den Secretaris, in presentie van den Auditeur-Militair, plaats hebben.

In deze en andere gevallen waarin het noodig mogt worden

geoordeeld de voorligting van deskundigen in te winnen, alsmede van hen zoodanige verslagen te vragen, als in het belang van het onderzoek zal worden vereischt, zullen zij, bevorens tot hunne verrigtingen over te gaan, in handen van den Officier-Commissaris, naar de wijze hunner godsdienstige gezindheid, den eed of de belofte afleggen, dat zij hem verslag naar hun geweten zullen geven.

Dezelfde persoon kan als getuige en als deskundige worden gehoord, mits hem, vóór het afleggen van den eed of de belofte, de voor beiden bestemde eeden worden voorgehouden.

Indien het bij dit onderzoek noodzakeljjk is, dat eene woning tegen den wil van den regthebbende wordt betreden, zal de commissaris van politie of, in eene gemeente waar geen commissaris van politie is, de burgemeester van de betrokken gemeente of die hem vervangt, den daartoe noodigen last verleenen, en daarbij desverkiezende tegenwoordig zijn. Van het binnentreden wordt, binnen vier en twintig uren proces-verbaal opgemaakt, hetwelk bij de stukken zal worden gevoegd.

Artikel 89.

Bijaldien de daartoe noodige getuigen zich niet in het garnizoen of onder het bevel bevinden van den Commanderenden Officier, welke de informatien geordonneerd heeft, worden, door den Officier-Commissaris, Letteren Requisitoir aan den Commandant, of wel aan den Burgerlijken Regter, waaronder die getuigen behooren, afgezonden, om dezelven op zekeren bepaalden dag, uur en plaats voor hem te doen verschijnen.

Die Commandant geeft aan dat verzoek gevolg.

Artikel 90.

De Officier-Commissaris zal:

a. vóór den aanvang van het Verhoor aan ieder getuige ernstig voorhouden deszelfs verpligting om de zuivere waarheid te zeggen, zonder iets te verzwaren, te vergrooten, te verligten, te verkleinen, te ontveinzen, of te verzwijgen;

b. Voorts zoo veel noodig herinneren het gewigt van den Eed, de gevolgen van den mein-eed en de straffen van alle valsche getuigenissen;

c. Elk vraag-punt afzonderlijk voorhouden en doen beäntwoorden;

d. De getuigen ieder afzonderlijk en één voor één hooren, zonder dat de een van het getuigde van den anderen visie of communicatie zal mogen hebben, of zich daartoe zal mogen refereren;

e. Voor ieder getuige eene afzonderlijke acte maken, en dus de antwoorden van meerdere getuigen niet bij elkanderen, onder of nevens de vraag-punten stellen, ofschoon dezelfde vragen aan verscheidene getuigen worden voorgehouden;

f. De antwoorden der getuigen zoo veel doenlijk met derzelver eigene woorden, en met de minst mogelijke verandering van stijl of uitdrukking, doen opteekenen;

g. Bij het einde van het verhoor aan ieder getuige ernstig afvragen, of hem, betrekkelijk de zaak waarover hij gehoord is, nog iets bewust is, waaraan de Justitie gelegen zoude zijn;

h. Na het eindigen van elk verhoor, door den Secretaris, de gedane vragen en antwoorden of des getuigens opgaven duidelijk en langzaam doen voorlezen.

Artikel 91.

De getuige zal daarna de voorgelezene antwoorden of opgaven, door hem goedgekeurd, of, volgens zijne begeerte veranderd of vermeerderd, onderteekenen, en wel, zoo hij niet schrijven kan, door een kruis of ander teeken te stellen, waarbij de Secretaris zal verklaren, dat hetzelve, in zijne tegenwoordigheid, is gesteld.

Artikel 92.

Wanneer de getuige een door hem gegeven antwoord, of iets in de door hem gedane opgave verandert, zal hetzelve niet worden doorgehaald of onleesbaar gemaakt, maar zal de Officier-Commissaris de herroeping en de wijze, hoe het vorig antwoord of opgave, door den getuige is veranderd, of uitgelegd, door den Secretaris doen aanteekenen.

Artikel 93.

Indien de herroeping, bijvoeging of uitlegging voorvalt, onder een verhoor, zal het worden opgeteekend daar waar het voorvalt; indien het bij de voorlezing geschiedt, in het slot;— doch wanneer het, na de onderteekening, voorvalt, zal het

daaronder worden geschreven, en weder worden geteekend als voren.

Artikel 94.

Na de onderteekening zal, geene redenen ter contrarie zijnde, door de getuigen, in handen van den Officier-Commissaris, naar de wijze hunner godsdienstige gezindheid, de Eed of de verklaring afgelegd worden van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te hebben gezegd, en zal daarvan, onder het verhoor, behoorlijke aanteekening gehouden worden, zullende dit verhoor daarna door den Officier-Commissaris en den Secretaris worden geteekend.

Artikel 95.

Indien een getuige de Hollandsche taal niet mogt verstaan, zal de Officier-Commissaris een tolk gebruiken.

Artikel 96.

Deze Tolk zal, in handen van den Officier-Commissaris, naar de wijze zijner godsdienstige gezindheid, den Eed of de belofte afleggen, dat hij zich, in het gene, waartoe hij geroepen is, getrouwelijk zal kwijten, en daarvan niets aan anderen openbaren.

Artikel 97.

De Officier-Commissaris zal, bijaldien hij het dienstig oordeelt, of door den Auditeur-Militair deze confrontatie mogt worden verlangd, den beschuldigden met een of meer getuigen, of met andere beschuldigden, of wel de getuigen onderling, hooren.

Artikel 98.

Deze confrontatien zullen, tot nader onderzoek der waarheid, moeten plaats hebben, ingevalle twee of meerdere medepligtigen bij hunne verhooren merkelijk verschillen, of ook de verklaringen der getuigen en de antwoorden der beschuldigden, in gewigtige punten, met elkanderen niet overëenkomen.

Artikel 99.

Deze confrontatie zal op de navolgende wijze moeten geschie-

den: wanneer een beschuldigde blijft ontkennen de waarheid van een of meer feiten of omstandigheden, waarop hij reeds is gehoord, en de Officier-Commissaris eene confrontatie heeft geordonneerd, zal deze den beschuldigden eerst in generale bewoordingen afvragen of hij bekennen wil de waarheid van het feit of van de feiten welken hij dus verre ontkend heeft.

Artikel 100.

De beschuldigde, hierop weigerachtig of op eene onvoldoende wijze, antwoordende, wordt een getuige binnen gebragt, en den beschuldigden afgevraagd, of hij dien persoon kent; zoo ja; hoe zijn naam is, en waar hij woont; indien hij zegt dien persoon niet te kennen, wordt denzelven aangemaand, zoo dit te pas komt, om zich, door opgave van deze of geene omstandigheid, bekend te maken.

Artikel 101.

Voorts wordt den beschuldigden afgevraagd, of hij eenige reden heeft, waarom die persoon bij den Regter, niet als een geloofwaardig getuige, zoude behooren te worden aangenomen, of om te vermoeden, dat die persoon hem tegen de waarheid zoude willen bezwaren of benadeelen, met aanmaning om die redenen terstond op te geven.

Artikel 102.

Vervolgens wordt het eerste Artikel aan den beschuldigden door den Officier-Commissaris aangezegd en de getuige wijders ondervraagd over den inhoud van het aan den beschuldigden aangezegd Artikel en daarna het antwoord van den beschuldigde en de getuigen, door den Secretaris, aangeteekend en voorgelezen.

Artikel 103.

Na een bevestigend antwoord van de getuigen tracht de Officier-Commissaris, op de meest gepaste wijze, aanleiding te geven tot eene breede woordenwisseling tusschen de getuige en den beschuldigden, om deze tot bekentenis der waarheid te brengen.

Artikel 104.

Het voorgevallene naar aanleiding van het voorgaand Artikel wordt, door den Secretaris, weder aangeteekend, dus ook

aan den eenen kant zoodanige omstandigheden, als de getuige tot nadere bevestiging of opheldering van zijne vorige verklaring, opzigtelijk dat punt, mogt hebben opgegeven, en aan den anderen kant de beantwoording van den beschuldigden daartegen, en deszelfs bijgebragte redenen of beroep op daadzaken tot zijne onschuld of verschooning.

Artikel 105.

Op gelijke wijze, als in de drie laatstvoorgaande Artikelen is vermeld, zal, bij de confrontatie van Artikel tot Artikel, worden voortgegaan.

Artikel 106.

Na den afloop der Artikelen, betreffende een getuige, worden dezelven, met de door den Secretaris daarop gestelde aanteekeningen van al het voorgevallene, duidelijk voorgelezen.

Artikel 107.

Hierop wordt den getuige afgevraagd of hij nog iets te veranderen of bij te voegen hebbe, en, invoege als bij artikel 94 voorgeschreven, de Eed afgenomen op zijne verklaring bij dezen afgelegd.

Artikel 108.

Na het afleggen, als voormeld, van den Eed door den getuige, wordt eindelijk aan den beschuldigden afgevraagd, of hij, in zijne opgave, nog iets wil veranderen of bijvoegen.

Artikel 109.

Het verhandelde in de drie vorige Artikelen, in het slot van de confrontatie vermeld zijnde, wordt het verhoor onderteekend door den beschuldigde en getuige, benevens den Officier-Commissaris en den Secretaris.

Artikel 110.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld met andere getuigen, ieder afzonderlijk.

De confrontatien tusschen getuigen onderling worden gehouden overeenkomstig de artikelen 99 tot en met 109.

Artikel 111.

Indien een beschuldigde zich op een of meerder, tegen hem geconfronteerde getuigen, onder het verhoor, beroept, zal de Officier-Commissaris de zoodanigen, in zijne tegenwoordigheid, hooren.

Artikel 112.

De confrontatien met medepligtigen worden gehouden op dezelfde wijze als die met getuigen, behalven dat hun den eed niet wordt afgenomen.

Artikel 113.

Nadat de informatien zijn afgeloopen, wordt daarvan door den Officier-Commissaris rapport gedaan aan den Commanderenden Officier van het Garnizoen.

Gelijk rapport geschiedt door den Auditeur-Militair van die zaken waarvan hem de stukken ingevolge artikel 26 zijn toegezonden.

TWEEDE TITEL.

Derde hoofdstuk.

Bijeenroeping en zamenstelling der Krijgsraden.

Artikel 114.

Nadat de informatien voor den Officier-Commissaris zijn afgeloopen en daarvan rapport is ontvangen door den Commanderenden Officier van het Garnizoen der Hoofdplaats van het militair arrondissement of district, zal deze, na overleg met den Auditeur-Militair binnen drie dagen daaraan volgende bij schriftelijk bevel tegen een daarbij aan te geven dag en uur, het bijeenkomen van den Krijgsraad ordonneren.

De Auditeur-Militair zal aan den voet van dit bevelschrift vermelden het feit, dat door hem ten laste wordt gelegd, met bijvoeging omstreeks welken tijd en waar ter plaatse het zou zijn begaan, alles op straffe van nietigheid, alsmede de omstandigheden waaronder het feit zou gepleegd zijn.

Dit geschrift wordt, met opgave van de getuigen en des-

kundigen, door den Auditeur-Militair gedagvaard of nog te dagvaarden, zoo spoedig mogelijk en ten minste tien dagen vóór den voor de bijeenkomst van den Krijgsraad bepaalden dag aan den beklaagden, met overgave van een door den Secretaris van den Krijgsraad, geteekend afschrift, door een Deurwaarder of een dienaar der Openbare Magt beteekend. Deze termijn kan, op het verzoek van den beklaagden, worden verkort, mits in het exploit dat verzoek worde opgenomen en door hem geteekend.

Artikel 115.

Wanneer een Officier voor den Krijgsraad moet te regt staan, zullen voor de behandeling van diens zaak de leden van dien raad van lageren rang of van mindere ancienneteit in rang dan de beklaagde, worden vervangen door Officieren van hoogeren rang of van gelijken rang en hoogere ancienneteit.

Artikel 116.

In het formulier van beteekening van het bevel tot bijeenkoming van den Krijgsraad zal worden opgenomen de mededeeling, dat de beschuldigde zich bij de behandeling van zijne zaak door een gekozen of toegevoegden raadsman kan doen bijstaan.

Aan den beschuldigde wordt, op zijn daartoe strekkend, ten minste vier dagen vóór den aanvang van het onderzoek ter teregtzitting ingediend verzoek, een raadsman toegevoegd. De toegevoegde raadsman kan daarna alsnog door een gekozen raadsman worden vervangen, mits deze van de vervanging onverwijld aan den President van den Krijgsraad kennis geve.

Als raadslieden mogen worden gekozen of toegevoegd Advocaten, binnen het Rijk de practijk uitoefenende, en voorts Officieren van de Landmagt, geen lid van den Krijgsraad, Officier-Commissaris of Secretaris zijnde. Nogtans zal de toevoeging van een Officier alleen dan geschieden, indien een Advocaat niet beschikbaar is, tenzij de beklaagde uitdrukkelijk zijn wensch te kennen geeft, dat hem een Officier als raadsman worde toegevoegd.

De toevoeging geschiedt door den President van den Krijgsraad uit de Advocaten en voorts op verzoek van den President door den Commanderenden Officier van het Garnizoen der hoofdplaats van het arrondissement of district uit de Officieren

van de Landmagt, die zich bij hem hebben aangemeld als bereid zich eene toevoeging als raadsman voor dien Krijgsraad te laten welgevallen. De Secretaris van den Krijgsraad geeft onverwijld van die toevoeging kennis aan den beklaagden en aan den toegevoegden raadsman.

Artikel 117.

Indien de beschuldigde in arrest is, heeft de gekozen of toegevoegde raadsman, totdat het vonnis is gewezen en in den Krijgsraad is gepronuntieerd, toegang tot hem en kan hij hem, behoudens het vereischte toezigt, zoo dikwijls hij dit verlangt, alleen spreken.

De raadsman, of de beschuldigde die geen raadsman heeft, kan bij den Auditeur-Militair inzage nemen van de stukken en daarvan, voor zoover hij die verlangt, afschrift bekomen ten koste van den beschuldigden, of, indien deze — ter beoordeeling van den Krijgsraad — onvermogend is, kosteloos, voor zoover de Krijgsraad het verstrekken daarvan noodig acht; alles zonder de voortzetting der behandeling op te houden. In het laatste geval worden de kosten der afschriften als geregtskosten aangemerkt.

Artikel 118.

Deze Krijgsraad wordt gehouden in de Hoofdplaats van elk militair arrondissement of district, door den Vorst, reeds bepaald of nog te bepalen.

Het regtsgeding op de teregtzittingen van den Krijgsraad wordt, op straffe van nietigheid, in het openbaar gehouden, tenzij de Krijgsraad, om gewigtige redenen, ontleend aan de openbare orde of de zedelijkheid, in de notulen te vermelden, mogt bevelen, dat het regtsgeding geheel of gedeeltelijk met gesloten deuren zal plaats hebben.

De Krijgsraad kan om redenen, ontleend aan de belangen der krijgstucht of der ondergeschiktheid, in de notulen te vermelden, aan militairen beneden zekeren rang en om redenen, ontleend aan het algemeen belang, aan minderjarigen het bijwonen van de behandeling van eenig regtsgeding geheel of gedeeltelijk doen beletten.

Indien een der getuigen, deskundigen, tolken of andere aanwezigen de stilte of de orde op de teregtzitting stoort of teekenen geeft van goed- of afkeuring en vrugteloos door den

President is gewaarschuwd of het bevel van den President om zich te verwijderen niet heeft opgevolgd, kan hij op diens last worden verwijderd en zoo noodig gedurende den tijd der teregtzitting worden in bewaring gehouden.

Artikel 119.

De beklaagde is gedurende de geheele behandeling ter teregtzitting tegenwoordig.

Niettemin kan de President bevelen, dat de beklaagde de gehoorzaal verlate, teneinde een getuige of medebeklaagde buiten zijne tegenwoordigheid worde ondervraagd. In dat geval wordt, op straffe van nietigheid, daarna met het onderzoek der zaak niet voortgegaan, dan nadat vooraf de beklaagde is onderrigt van hetgeen in zijne afwezigheid is voorgevallen.

Zoo de beklaagde de stilte of de orde op de teregtzitting stoort en vrugteloos door den President is gewaarschuwd, kan de Krijgsraad zijne verwijdering uit de gehoorzaal bevelen, en zoo noodig, dat hij gedurende den tijd der teregtzitting in bewaring worde gehouden. De behandeling der zaak wordt voortgezet evenals ware de beklaagde tegenwoordig gebleven.

De raadsman van den beklaagden blijft in dit geval met de verdediging belast.

Artikel 120.

De Krijgsraad bestaat uit een burger-regstgeleerde als President en vier door den Commandant benoemde leden, welke laatsten, behoudens het bepaalde bij artikel 131 en artikel 130 laatste lid, den rang van Officier moeten bekleeden en behooren tot het garnizoen der hoofdplaats van het militair arrondissement of district.

De leden zullen in den regel gedurende ten minste één jaar deze functie blijven vervullen, behoudens het bepaalde bij art. 132.

Tot leden van den Krijgsraad zullen niet worden benoemd:

1º Officieren, die den leeftijd van vijf en twintig jaren nog niet hebben bereikt;

2º Officieren van het Wapen der Koninklijke Maréchaussée; en

3º Officieren, die den rang van tweede-luitenant bekleeden, reserve- en militie-officieren, alsmede officieren bij de landweer.

Artikel 121.

De President van den Krijgsraad, welke den graad van doctor in de regtswetenschap aan eene Nederlandsche Universiteit moet hebben verworven en den vollen ouderdom van dertig jaren moet hebben bereikt, wordt door Ons op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Oorlog voor het leven benoemd.

Wanneer de President van een Krijgsraad den vollen ouderdom van 70 jaren heeft bereikt, wordt hem met ingang van het daarop volgende kalenderjaar als zoodanig door Ons op gelijke voordragt ontslag verleend.

Vóór dit tijdstip kan de President door Ons op eigen verzoek, mede op voordragt van Onze genoemde Ministers, worden ontslagen of door het Hoog Militair Geregtshof bij een met redenen omkleede sententie uit zijn ambt worden ontzet in een der gevallen, genoemd onder de nommers 1, 2, 3 en 4 letters *a*, *b*, *c* en *d* van artikel 11 der Wet op de Regterlijke Organisatie. Artikel 11, tweede lid, dier wet is van toepassing. Het Hoog Militair Geregtshof spreekt de ontzetting niet uit dan op de vordering van den Advocaat-Fiscaal van de Zee- en Landmagt.

De President wordt door het Hoog Militair Geregtshof bij een met redenen omkleede sententie uit zijn ambt ontslagen in een der gevallen, genoemd in artikel 12 der Wet op de Regterlijke Organisatie.

Het vierde lid en de verdere bepalingen van genoemd artikel 11 en het laatste lid van genoemd artikel 12 zijn ten deze van toepassing, met dien verstande, dat de daar aan den Hoogen Raad toegekende bevoegdheid toekomt aan het Hoog Militair Geregtshof.

Het costuum van den President wordt bij algemeenen maatregel van Bestuur vastgesteld.

Artikel 122.

Voor den President van een Krijgsraad gelden de bepalingen der artikel 8 en 15 der wet op de Regterlijke Organisatie, alsmede artikel 13, met uitzondering van het voorlaatste lid, dier Wet, met dien verstande, dat de bij laatstgenoemd artikel aan den Hoogen Raad of aan den Procureur-Generaal bij dat College toegekende bevoegdheden toekomen aan het Hoog Militair Geregtshof of aan den Advocaat-Fiscaal.

Artikel 123.

De President van een Krijgsraad kan zich, wanneer zijn dienst niet gevorderd wordt, van de plaats, waar hij zijne bediening uitoefent, verwijderen, mits vooraf daarvan, met opgave van de plaats van tijdelijk verblijf, kennis gevende aan den Commandant; voor eene afwezigheid gedurende meer dan acht dagen vraagt hij verlof aan den President van het Hoog Militair Geregtshof.

Artikel 124.

Bij ontstentenis, afwezigheid of andere gewigtige verhindering wordt de President van een Krijgsraad vervangen door een burger-regtsgeleerde als President-plaatsvervanger. Op hem zijn de artikelen 121, 122 en 123 van toepassing, behoudens, dat de bepaling van artikel 8 der wet op de Regterlijke Organisatie voor hem niet geldt.

Artikel 125.

De vervangende President blijft, ook nadat de reden voor zijn optreden opgehouden heeft te bestaan, kennis nemen van die zaken, welke op dat oogenblik reeds bij den Krijgsraad in behandeling waren.

Artikel 126.

De functien van openbaar aanklager worden daarbij waargenomen door den Auditeur-Militair, welke den graad van doctor in de regtswetenschap aan eene Nederlandsche Universiteit verworven, den vollen ouderdom van dertig jaren bereikt moet hebben en geen militair mag zijn; hij wordt, op gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Oorlog, door Ons benoemd, en, al dan niet op eigen verzoek, ontslagen. Zijn costuum wordt bij algemeenen maatregel van bestuur vastgesteld.

Bij ontstentenis, afwezigheid of andere gewigtige verhindering wordt de Auditeur-Militair vervangen door een Auditeur-Militair-plaatsvervanger, ten aanzien van wiens benoembaarheid en van deszelfs benoeming en ontslag, mitsgaders van deszelfs costuum, de voorschriften van het voorgaande lid eveneens van toepassing zijn.

Artikel 127.

De gene, welke als Secretaris voor de informatien is aangewezen, overeenkomstig het bepaalde bij art. 29 zal bij den Krijgsraad dezelfde functien waarnemen.

Artikel 128.

De Provoost geweldige van de Hoofdplaats, verrigt bij dezelve Krijgsraad even gelijk bij den Officier-Commissaris, de functien van Deurwaarder of Exploicteur;— hij brengt de gearresteerden voor, en weder terug, en doet alle Citatien en Exploicten, welke hem door den Krijgsraad, den Officier-Commissaris en Auditeur Militair worden opgedragen, ingevolge de instructie voor hem gearresteerd of nog te arresteren.

Artikel 129.

De President en Leden van dezen Krijgsraad, mitsgaders de Auditeur Militair en de Secretaris bij dezelve, zullen elkanderen onderling niet mogen bestaan tot in den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Artikel 130.

De rang of orde, in welke de Leden van den Krijgsraad ter Vergadering zitting hebben, wordt door den Commanderenden Generaal of Officier, bij het doen der benoeming, bepaald; doch zal dezelve moeten gegrond zijn op derzelver effectiven Militairen rang, of ancienneteit in dienst.

Bij gelijkheid van militairen rang en ancienneteit beslist de leeftijd.

Wanneer door bijzondere omstandigheden in een Krijgsraad leden moeten zitting nemen, niet behoorende tot de Landmagt, dan beslist bij gelijkheid van rang, ouderdom in dien rang of in den dienst, de leeftijd.

Artikel 131.

Bij gebrek aan dienstdoende Officieren, zullen ook Officieren op pensioen, mits andere dan die, bedoeld in artikel 120, laatste lid, tot den Krijgsraad, kunnen worden genomen.

Artikel 132.

Bij ontstane ziekte, overlijden, of opgekomene gewigtige verhindering der benoemde Leden of van den benoemden Secretaris, worden door den Commandant anderen, in derzelver plaatsen, benoemd, en daarvan Aanteekening, in de Notulen van den Krijgsraad, gemaakt.

Een plaatsvervangend lid of Secretaris blijft werkzaam in of bij den Krijgsraad zoolang degene, wien hij vervangt, dit zou zijn geweest, tenzij de ziekte of de verhindering opgehouden heeft te bestaan. In het laatste geval blijft hij echter kennis nemen van die zaken, welke op dat oogenblik reeds bij den Krijgsraad in behandeling waren.

Artikel 133.

In de notulen worden de gehoudene besognes van den Krijgsraad, en alles naauwkeurig vermeld wat, door dezelve, van dag tot dag is verrigt.

TWEEDE TITEL.

Vierde hoofdstuk.

Regtsmagt, regten en pligten der Krijgsraden bij het vorig Hoofdstuk vermeld.

Artikel 134.

De Krijgsraden in het vorenstaande Hoofdstuk vermeld, oefenen uit de Crimineele Justitie ter eerster instantie over alle militaire of andere aan den Militairen dienst verbondene personen, aan hunne regtsmagt onderworpen, en, in het Militair Arrondissement of District, delinquerende, of tot de garnizoensplaatsen onder hetzelve Arrondissement behoorende; met uitzondering van de zoodanigen, welken, ter eerster Instantie, voor het Hoog Militair Geregtshof, te regt staan.

Artikel 135.

De President en de leden zullen nimmer openbaren, hetgeen geheim behoort te blijven, bijzonder ook niet de gevoelens van hunne Medeleden, zelfs niet die van hun zelve.

Artikel 136.

Tot de deliberatiën worden niet toegelaten:

a. die, aan den beschuldigden, bestaan in den zesden of naderen graad van bloedverwantschap, tegenwoordige of voormalige zwagerschap.

b. die, in de zaak van den beschuldigden, eenige raad of advies hebben gegeven of wel die van die zaak als Officier-Commissaris reeds hebben kennis genomen.

c. die, of zelve onwetende, of onbedacht, of indirect ontvangen hebben eenige giften, gaven of geschenken, of toezegging daartoe, van den beschuldigden of van zijnentwege, op een tijd dat de zaak, waarover gehandeld wordt, reeds bij den Krijgsraad was gebragt, of waarschijnelijk gebragt zoude worden; al ware het ook de geringste geschenken van spijs en drank; voor zoo verre, ten aanzien dèr laatstgemelden, de geringste vermoedens konden plaats hebben, dat die, ter contemplatie van de Beschuldiging, gedaan waren.

d. die, tegen den beschuldigden, een proces voor eenig Regter aanhangig mogten hebben.

Artikel 137.

Indien zij ontdekken, door anderen eenige geschenken, ten hunnen behoeve, ontvangen, of aan dezelve, ten hunnen gevalle, gegeven te zijn, of ook dat zij zelve onbedacht of onwetende die hebben aangenomen, zullen zij dadelijk daarvan aan den Krijgsraad kennis geven, en, het zij de ontvangene geschenken, wederom terugzenden, indien dit kan geschieden, het zij de waarde van dezelven uitkeeren op zoodanige wijze, als de Krijgsraad zal goedvinden.

Artikel 138.

Wanneer het twijfelachtig is, of het voorhanden zijnde geval, onder de hiervoren uitgedrukten behoort, of wanneer de President of een lid zich vindt tot den beschuldigden in eenige betrekking, hiervoren niet uitgedrukt, doch waarom hij wenscht, van de behandeling der zaak te zijn ontslagen, als uit hoofde van bijzondere vriendschap, vijandschap, groote gemeenschappelijke belangen, zal de Krijgsraad, in afwezigheid

van dengenen dien dit betreft en nadat Artikel 124 of het eerste lid van artikel 132 zal zijn toegepast, daarover beslissen.

Artikel 139.

De Krijgsraad zal hieromtrent in het oog houden, dat niemand, zonder gewigtige redenen, van de behandeling eener zaak, worde ontslagen, doch tevens dat alle schijn van niet genoegzame onpartijdigheid worde geweerd.

Artikel 140.

De President of een Lid, uit hoofde van eenige betrekking, *op* of *zonder* zijn verzoek, van de behandeling eener zaak ontslagen, zal de verdere deliberatiën over die zaak niet mogen bijwonen.

Artikel 141.

Indien ook een beschuldigde mogt vermeenen, dat de President of een der Leden van den Krijgsraad, uit hoofde van haat, vijandschap, of om eenige andere reden, geen bevoegd Regter in zijne zaak zoude kunnen zijn, zal hij die redenen van bezwaar met behoorlijk respect, aan den Krijgsraad, mogen voordragen, en verzoek doen tot recusatie.

Artikel 142.

In dat geval zal de gerecuseerde zich uit den Krijgsraad moeten absenteren, en zal, nadat Artikel 124 of het eerste lid van Artikel 132 zal zijn toegepast, door den Krijgsraad de wettigheid der redenen van recusatie beoordeeld worden.

Artikel 143.

Indien de redenen tot recusatie onvoldoende bevonden worden, zal de gerecuseerde wederom plaats nemen.

Artikel 144.

Wanneer de redenen van recusatie gegrond bevonden worden, zal de plaatsvervanger van den gerecuseerden aan de behandeling van de zaak deel nemen.

Artikel 145.

Alle beslotene brieven, aan den Krijgsraad toegezonden, worden door den President geopend, en, bij de eerste Vergadering, aan dezelve medegedeeld.

Artikel 146.

De President en alle Leden zijn verpligt de Vergadering bij te wonen, ten zij dezelve door ziekte of andere volstrekte beletselen verhinderd, of daarvan door den President of den Krijgsraad, om gewigtige redenen, verschoond worden.

Artikel 147.

De President heeft het beleid en bestuur over de orde, waarin de zaken zullen worden behandeld, en zorgt, dat ieder een met den meesten spoed prompt en onvertogen regt wedervare.

Artikel 148.

De gekozen of toegevoegde raadsman is bevoegd, ter teregtzitting al datgene aan te voeren wat geacht kan worden te strekken tot het in acht nemen van artikel 136 en in het algemeen van de voorgeschreven wijze van regtspleging, en tot verdediging van den beschuldigden.

De Advocaat, als raadsman gekozen of toegevoegd, draagt ter teregtzitting het costuum voor advocaten, voorgeschreven bij artikel 4 van het Reglement N° II, vastgesteld in voldoening aan artikel 19 der wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der justitie.

Ingeval de raadsman een advocaat is en deze zich voor den Krijgsraad schuldig maakt aan eenige handeling, omschreven in artikel 20 van het Reglement n° III, vastgesteld in voldoening aan artikel 19 der wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der justitie, zal hij door den President worden gewaarschuwd of berispt en op deszelfs voordragt door het college, waarbij hij als advocaat is ingeschreven, voor een tijd in de uitoefening van zijn beroep voor de regterlijke collegien kunnen worden geschorst.

Artikel 149.

In de zaken, welke in den Krijgsraad worden behandeld,

zullen alle de stukken, van wederzijde ingeleverd, ter teregtzitting moeten worden gelezen, ten ware eenparig mogt worden begrepen, dat de woordelijke lezing van het een of ander, zonder nadeel, konde worden nagelaten en de beklaagde en diens raadsman daarmede instemmen.

Ten bezware van den beklaagde wordt, op straffe van nietigheid, op geene stukken acht geslagen, dan voor zooveel en voor zoover zij zijn voorgelezen, behoudens het bepaalde in de laatste zinsnede van het voorgaande lid.

Artikel 150.

De President noch een der Leden zal eenige bewijsstukken mogen ontvangen, buiten hetgene op eene behoorlijke wijze is ingeleverd.

TWEEDE TITEL.

Vijfde hoofdstuk.

Regtspleging en Handelingen der Krijgsraden, in de twee naastvoorgaande Hoofdstukken vermeld.

Artikel 151.

Indien de beklaagde zich in arrest bevindt, wordt in de eerste zitting van den Krijgsraad, na voordragt van den Auditeur-Militair, beslist, of de aard en omstandigheden der zaak *al* dan *niet* vorderen, dat de beklaagde, gedurende het proces, in arrest worde gehouden, en in het eerst gestelde geval tevens bepaald, of, in den aard van het arrest, ook eenige verzachting, voor den beklaagden, kan worden gemaakt.

Artikel 152.

Indien de Krijgsraad vermeent, dat de beklaagde uit het arrest kan worden ontslagen, of daarin eenige verzachting ordonneert, zoo dat het daardoor van des beklaagdens wil zoude afhangen, om zich te verwijderen, zal de beklaagde, bevorens in handen van den President van den Krijgsraad, afleggen de belofte, van zich telkens, op ontbod, weder in persoon te zullen sisteren voor den Krijgsraad.

Artikel 153.

Van deze belofte zal alsdan aanteekening worden gemaakt in de Notulen van den Krijgsraad, achter de dispositie, daartoe genomen.

Artikel 154.

Een zoodanig beklaagde wordt vervolgens telkens, wanneer zijn persoon noodig is, door den Provoost geweldige, door een Deurwaarder of door een dienaar der Openbare Magt, gerequireerd, even als hier voren, bij de informatien voor den Officier-Commissaris is bepaald.

Wanneer hij onder het bevel van den Commanderenden Officier van het Garnizoen is, zal de Auditeur-Militair, bijaldien de beklaagde in de garnizoensplaats aanwezig is, aan dien Officier letteren-requisitoir zenden, met verzoek, dat de beklaagde zal worden gelast, om op den daarbij opgegeven dag en uur, en ter daarbij vermelde plaats, voor den Krijgsraad te verschijnen.

Die Officier geeft aan dat verzoek gevolg.

Artikel 155.

Wanneer de Krijgsraad in eenigen stand van het geding bevindt, dat de zaak is van dien aard dat een beschuldigde, welke op vrije voeten is, onder verzekerde bewaring behoort te worden gesteld, of dat in de wijze van het arrest eene verandering tot meer verzekerde bewaring behoort te worden gemaakt, zal de Krijgsraad daaromtrent, het zij *zonder*, het zij *op* voordragt van den Auditeur-Militair, naar bevind van zaken disponeren.

Artikel 156.

Indien de Krijgsraad daarentegen, in eenigen stand van het geding, bevindt, dat er redenen of omstandigheden zijn voorgekomen, om een beschuldigden, welke in arrest is, uit het arrest te ontslaan of, in den aard van het arrest, eenige verzagting te brengen, zal hij daaromtrent, het zij ambtshalve, het zij op voordragt van den Auditeur-Militair, het zij op verzoek van den beklaagden of diens raadsman, naar bevind van zaken, disponeren.

Artikel 157.

De dispositien tot arrest, ontslag en verandering in de wijze van het arrest zelve, worden aan den beklaagden, in den vollen Krijgsraad gecommuniceerd, daarvan aanteekening in de notulen gemaakt, en door den Auditeur-Militair gezorgd, dat dezelven executie bekomen.

Artikel 158.

De dispositien tot arrest worden, zoo de omstandigheden, als vrees voor ontvlugting en soortgelijken, dit raadzaam maken, door den Auditeur-Militair, dadelijk na het nemen derzelven, ter executie gelegd.

Artikel 159.

Dadelijk bij de eerste Sessie van den Krijgsraad, of anderzins in die daar aan volgende, zullen de verhooren van de niet gedagvaarde of opgeroepen getuigen door den Secretaris worden voorgelezen en zal de beklaagde, in zijne verhooren, voor den Officier-Commissaris ondergaan, in de volle Krijgsraadsvergadering, worden gerecolleerd.

Artikel 160.

Na het voorlezen derzelve, zal aan den beklaagden worden afgevraagd, of hij bij zijne verhooren persisteert, dan of hij daarbij nog iets te voegen hebbe.

Artikel 161.

De verhooren voor den Officier-Commissaris, zullen des niet te min alle zoodanige kracht hebben, en behouden, als of dezelve voor den vollen Krijgsraad hadden plaats gehad, en zal, uit dien hoofde, aan de veranderingen of bijvoegselen van den beklaagden, geene meerdere waarde worden toegekend, dan dezelve, in goede Justitie, verdienen.

Artikel 162.

Achter ieder verhoor zal, van dit recollement, melding worden gemaakt, met aanteekening van het persistit, of van hetgene door den beklaagden daarbij gevoegd is.

Artikel 163.

Wanneer de Auditeur-Militair, of de Krijgsraad van begrip is, dat er nog nadere verhooren, het zij van den beklaagden, het zij van getuigen, het zij van deskundigen, het zij bij wijze van Confrontatie, zouden behooren te geschieden, zullen dezelven in den vollen Krijgsraad worden gehouden.

Eveneens zullen in den vollen Krijgsraad worden gehoord de getuigen en deskundigen, die, op verzoek van den beklaagden, op last van den Krijgsraad van wege den Auditeur-Militair mogten zijn gedagvaard of opgeroepen, of die, van wege den beklaagden zelf gedagvaard of opgeroepen zijnde, ter teregtzitting zijn verschenen. Ten minste tweemaal vier en twintig uren vóór den dag, door den President van den Krijgsraad voor het houden der verhooren bepaald, doet de beklaagde aan den Auditeur-Militair schriftelijk opgave van de door hem gedagvaarde of wel te dagvaarden getuigen en deskundigen.

De beklaagde of diens raadsman is bevoegd de vraagpunten, welke hij verlangt gesteld te worden, op te geven, waarop de Krijgsraad, naar bevind van zaken, zal beschikken.

Artikel 164.

In de wijze van het beleggen, houden en sluiten van deze verhooren zal worden in acht genomen, al hetgene ten dezen opzigte, bij de informatien voor den Officier-Commissaris, is voorgeschreven.

Indien zich bij deze verhooren een der gevallen voordoet van de artikelen 69 en 70, is artikel 71 van toepassing.

Artikel 165.

Zoodra de Auditeur-Militair vermeent, dat hij de verhooren kan houden voor voltrokken, zal hij aan den Krijgsraad verzoeken om tot het indienen van zijne schriftuur van eisch te worden geadmitteerd.

Artikel 166.

De beklaagde en zijn raadsman behouden echter vrijheid om, desongeacht, aan den Krijgsraad aanvulling van het onderzoek te verzoeken.

Artikel 167.

Indien uit het onderzoek omstandigheden mogten zijn bekend geworden, die niet in het aan den voet van het bevel tot bijeenroeping van den Krijgsraad te lastegelegde vermeld, regtens tot verzwaring van straf grond geven, kan de Auditeur-Militair den Krijgsraad daarop mondeling opmerkzaam maken. Bij gebreke daarvan wordt door den Krijgsraad, op straffe van nietigheid, op die omstandigheden geen acht geslagen.

Artikel 168.

Ingevalle de Krijgsraad vermeent, dat de beklaagde nog nader moet worden gehoord, of dat op eenig point nog nader onderzoek moet geschieden, zal de Auditeur-Militair daartoe het noodige, met den meest mogelijken spoed, in het werk stellen.

Artikel 169.

Bijaldien de Krijgsraad verstaat, dat de zaak kan worden gehouden voor voldongen, zal de Auditeur-Militair binnen drie maal vier en twintig uren, tot het indienen van zijne schriftuur van eisch worden geautoriseerd.

Artikel 170.

De middelen der schriftuur van eisch zullen moeten bestaan in een eenvoudig, doch duidelijk en onderscheiden verhaal, van het geval of van de zaak, zoodanig als daarvan uit de confessie of andere verklaringen blijkt, mitsgaders in een betoog van des beklaagdens schuld of onschuld, afgeleid uit hetgeen beleden of bewezen is, alsmede eene bepaalde conclusie.

Artikel 171.

Bijaldien de conclusie tot schuldigverklaring luidt, zal zij moeten inhouden eene aanhaling van de wet of wetten, welke op het geval toepasselijk worden geacht, benevens zoodanige bepaalde straf of straffen, als de Auditeur-Militair oordeelt, dat op de bewezen feiten bij de wet gesteld of met de merites der zaak overeenkomstig zijn.

Artikel 172.

Indien echter de Auditeur-Militair van oordeel is, dat van

des beklaagdens onschuld blijkt, of dat het feit of de dader niet strafbaar is, of dat uit anderen hoofde ter zake van het feit geen regt tot strafvordering aanwezig is, zal hij concluderen, dat de beklaagde moge worden vrijgesproken van de hem ten laste gelegde beschuldiging, en dienvolgende, zoo hij in arrest is, uit zijn arrest worde ontslagen.

Artikel 173.

Bij zijne schriftuur van eisch zal de Auditeur-Militair overleggen alle de verhooren, bewijzen en verdere stukken, welken tot de zaak eenige betrekking hebben, en hetzij tot belasting, hetzij tot ontlasting van den beklaagden zouden kunnen dienen.

Hij zal deze stukken, na orde van hetgene hij bij zijne schriftuur van eisch voorstelt, op den rug teekenen met de letters *a*, *b* en zoo vervolgens, en ze in die orde op den Inventaris omschrijven.

Artikel 174.

Op de teregtzitting van den Krijgsraad, waarop de schriftuur van eisch wordt overgelegd, wordt de conclusie van deze schriftuur door den Auditeur-Militair voorgelezen.

Artikel 175.

Binnen acht dagen daarna zal de beklaagde of zijn raadsman namens hem ter teregtzitting een schriftuur van antwoord kunnen indienen.

Artikel 176.

Na de indiening, in het vorig artikel bedoeld, of wel, wanneer de beklaagde en diens raadsman van deze bevoegdheid afstand doen, nadat is voldaan aan het bepaalde in artikel 174, zal de Krijgsraad, indien dit door den Auditeur-Militair of door den raadsman van den beklaagden wordt verlangd, een dag bepalen tot het houden van pleidooien.

Na het pleidooi van den raadsman van den beklaagden kan de Auditeur-Militair andermaal het woord voeren.

Aan den beklaagden en zijn raadsman wordt echter, op straffe van nietigheid, het regt gelaten om het laatst te spreken.

Artikel 177.

Indien daarna getuigen of deskundigen opnieuw worden gehoord of stukken worden voorgelezen, of de beklaagde nader wordt ondervraagd, kunnen terstond hierna de Auditeur-Militair en de raadsman van den beklaagden nogmaals op den in artikel 176 vermelden voet het woord voeren.

TWEEDE TITEL.

Zesde hoofdstuk.

Van bijzondere beregting van strafbare feiten, als overtredingen in het gemeene strafregt omschreven.

Artikel 178.

De Commanderende Officier, die over de verwijzing naar den Krijgsraad heeft te beslissen van eene overtreding naar het gemeene strafregt, kan, mits overeenkomstig het advijs van den Auditeur-Militair, bepalen, dat in die zaak informatien niet zullen worden genomen. Alsdan zal, indien de genoemde Officier niet is de Commandant, tot wiens bevoegdheid het bijeenroepen van den Krijgsraad behoort, aanstonds worden gehandeld overeenkomstig de bepaling van artikel 26 en zal de Auditeur-Militair, na ontvangst der stukken, onverwijld rapport doen aan den laatstgemelden Commandant.

Die Commandant zal alsdan, binnen drie dagen daaraan volgende of, in geval door hem zelven overeenkomstig den eersten zin van het voorgaande lid is bepaald, onverwijld, na overleg met den Auditeur-Militair, bij schriftelijke bevel tegen een daarbij aan te geven dag en uur het bijeenkomen van den Krijgsraad ordonneren.

Artikel 179.

In geval, volgens artikel 178, het bijeenkomen van den Krijgsraad is geordonneerd, zal worden naargekomen al het gene, bij de drie voorafgaande Hoofdstukken, is vastgesteld, voor zooverre hetzelve alhier van eenige toepassing kan gehouden worden, behoudens:

1º dat de termijn, bedoeld in het derde lid van artikel 114, is ten minste vijf dagen;

2º dat de Krijgsraad, na in allen gevalle den Auditeur-Militair en zijn advijs te hebben gehoord, op schriftelijk verzoek van den beklaagden, kan bepalen, dat, in afwijking van het bepaalde bij artikel 119, diens tegenwoordigheid bij het onderzoek ter teregtzitting niet wordt vereischt;

3º dat de bepalingen betrekkelijk de toevoeging van een raadsman en de schriftelijke opgave der wederzijdsche getuigen en deskundigen niet toepasselijk zijn;

4º dat op de behandeling van de zaak ter teregtzitting van den Krijgsraad, van overeenkomstige toepassing zijn de artikelen 152, eerste lid, 154, eerste lid, 155, eerste lid, 156, 160, eerste en laatste lid, 161, 162, eerste, tweede en derde lid, 163 tot en met 165, 168 tot en met 173, 178, 180 tot en met 182, 188, 189, 198, eerste, tweede, derde en vierde lid, en 209, eerste en tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, met dien verstande, dat hetgeen daarin ten aanzien van de regtbank, den president, de regters, den officier van justitie en den griffier voorkomt, ook geldt ten aanzien respectievelijk van den Krijgsraad, den President en de leden van den Krijgsraad, den Auditeur-Militair en den Secretaris en dat het proces-verbaal der teregtzitting door dezen laatste in de notulen van den Krijgsraad wordt opgenomen. De behandeling ter teregtzitting geschiedt overigens overeenkomstig de voorschriften van dit wetboek.

TWEEDE TITEL.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Van het Proces tegen voortvlugtigen.

Artikel 180.

Wanneer een Militair, van een strafbaar feit aangeklaagd en voortvlugtig is, zal tegen denzelven, bij indaging, worden geprocedeerd.

Artikel 181.

Onder het naastvoorgaand Artikel wordt echter niet begrepen het misdrijf van desertie.

Artikel 182.

Wanneer een zoodanig beschuldigde als, in het eerste Artikel van dit Hoofdstuk, is vermeld, het zij, vóór het in arrest stellen of requireren van zijn persoon, het zij bij of na hetzelve, en gedurende den loop van het onderzoek voor den Officier-Commissaris, of den Krijgsraad, voortvlugtig wordt en niet te vinden of te apprehenderen is, zal de Auditeur-Militair het bijeenkomen van den Krijgsraad verzoeken.

Artikel 183.

De Auditeur-Militair zal vervolgens aan den Krijgsraad, bij eene memorie of request, den staat der zaak voordragen, en daarbij, met overlegging der, onder hem berustende informatien, verzoeken, autorisatie, om den voortvlugtigen, ingevalle hij mogt worden ontdekt, te doen apprehenderen en overbrengen in het daartoe geschikt provoosthuis, mitsgaders dien onverminderd denzelven te doen dagvaarden, ten einde, tegen zekeren bekwamen dag en uur, daartoe te praefigeren, in persoon te verschijnen voor den Krijgsraad, ter plaatse daarbij almede te bepalen, om te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, mitsgaders al zulke preliminaire en andere verzoeken, als hij Auditeur-Militair, tegen hem, zal willen doen en nemen.

Artikel 184.

Het voorschreve verzoek bij den Krijgsraad geaccordeerd zijnde, zal daarvan acte verleend, en, bij dezelve acte, de dag in regten zes weken na het exploict, bepaald worden.— En zullen van deze acte worden geformeerd drie gelijkluidenden, zoo om te dienen voor de affixie, als om, bij de stukken van den processe, gevoegd en aan den gedaagden verzonden te worden.

Artikel 185.

Vervolgens zal gemelde acte bij trom-slag of trompettengeschal, door den provoost geweldige, van de Hoofdplaats van het Militair Arrondissement of district, of eenig ander persoon, magthebbende om militaire exploicten te doen, worden gepubliceerd en geäffigeerd, terwijl een derde aan de laatste woon- of verblijfplaats van den voortvlugtigen, zoo die bekend is, zal worden verzonden, van welk verrigte de provoost ge-

weldige een behoorlijk relaas zal formeren en, aan den Auditeur-Militair, ter hand stellen.

Artikel 186.

Wanneer de gedaagde ten bepaalde dage niet verschijnt zal, ten verzoeke van den Auditeur-Militair, eene andere acte bij den Krijgsraad verleend, en invoegen voorschreven gepubliceerd en verzonden worden, met beteekening van eenen naderen dag in regten, na verloop van gelijke zes weken, na dat exploict.

Artikel 187.

Deze indaging zal bij non comparitie van den gedaagden en herdaagden, voor de derdemaal, en eindelijk nog eens ten alle overvloede voor de vierdemaal, telkens op gelijke termijnen, van zes tot zes weken, op de respectivelijk daartoe door den Auditeur-Militair verzochte, en bij den Krijgsraad verleende acten, moeten herhaald worden.

Artikel 188.

Indien de gedaagde intusschen verschijnt, of ontdekt wordt, zal hij dadelijk in verzekerde bewaring gesteld en tegen hem geprocedeerd worden, zoo als, omtrent de beklaagden, welke zich in arrest bevinden, bij deze Wet is bepaald.

Artikel 189.

Doch indien de gedaagde voortvlugtig blijft, en niet te bekomen is, zal de Auditeur-Militair, nadat de laatste termijn van comparitie verschenen is, dienen van *intendith*, met alle de stukken en relazen daartoe behoorende, onder eenen behoorlijken Inventaris.

Artikel 190.

Wanneer de Krijgsraad de relazen en verdere bijlagen in orde bevindt, zal zij den gedaagden en herdaagden verklaren, vervallen van zijne militaire charge en denzelven bannen buiten het grondgebied van den staat.

Artikel 191.

De Auditeur-Militair blijft, niettegenstaande dit vonnis, ver-

pligt zijne informatiën over het strafbaar feit, zoo veel doenlijk, tot volkomenheid te brengen, en de beklaagde bevoegd, zich daar tegen te verdedigen, doch zal de beklaagde zich begeven in het Provoosthuis der plaats, waar de Krijgsraad resideert.

Artikel 192.

In zoodanig geval zal, tegen den beklaagde worden voortgeprocedeerd, even als of hij zich niet verwijderd had, voor zoo veel zulks, naar den staat van het oorspronkelijk proces, op hem, nog toepasselijk is.

TWEEDE TITEL.

Achtste hoofdstuk.

Van de Vonnissen en derzelver executie.

Artikel 193.

Binnen veertien dagen, nadat is voldaan aan de voorschriften van de artikelen 174, 175, 176 en 177, dan wel, indien de zaak overeenkomstig het zesde Hoofdstuk is behandeld, binnen veertien dagen na het sluiten van het onderzoek, zal de Krijgsraad tot het wijzen van het vonnis overgaan.

De Krijgsraad beraadslaagt naar aanleiding van het aan den voet van het bevel tot bijeenkoming ten laste gelegde en van het onderzoek ter teregtzitting, over het bewezene of niet bewezene der feiten, over derzelver qualificatie, over het bewezene der schuld van den beklaagden en over de toepassing van de straf of straffen, bij de wet bepaald.

Bij schuldigverklaring wordt de straf opgelegd, op het feit gesteld.

Indien de Krijgsraad niet uit wettige bewijsmiddelen de overtuiging heeft geput, dat het ten laste gelegde feit is gepleegd door den beklaagden, of vermeent, dat het feit of de dader niet strafbaar is, of indien uit andere hoofde ter zake van het feit geen regt tot strafvordering aanwezig is, spreekt hij den beklaagden vrij.

Artikel 194.

De President van den Krijgsraad doet tot het wijzen van

het vonnis hoofdelijke omvrage, beginnende met het jongste Lid, en brengende zijn gevoelen het laatste uit.

Artikel 195.

De President zal, na zulks, de conclusie opmaken bij eenparigheid, volstrekte meerderheid, of naar hetgene de aard der zaak en de voorschriften van het regt zullen vereischen.

Artikel 196.

Het vonnis zal, vervolgens, overeenkomstig de conclusie, bij den President genomen, worden opgesteld, en alsdan door den Krijgsraad geresumeerd en gearresteerd worden.

Artikel 197.

Het vonnis zal moeten behelzen den naam en toenaam, mitsgaders de geboorteplaats, en den ouderdom van den beklaagden, en de charge door denzelven bekleed.

Het moet met redenen omkleed zijn en het feit uitdrukken met alle omstandigheden, die volgens de wet tot verzwaring of verligting van straf aanleiding geven. Indien ter zake van hetzelfde feit reeds eene krijgstuchtelijke straf is opgelegd, wordt daarvan mede in het vonnis melding gemaakt.

Het moet wijders inhouden de beslissing van den Krijgsraad over de punten bij artikel 193 vermeld, mitsgaders in geval van veroordeeling, de artikelen der wet, welke worden toegepast en de straf of straffen waartoe de beklaagde wordt veroordeeld.

Het bevat voorts de namen van hen, door wie het is gewezen en van den Secretaris, die in de raadkamer aanwezig is geweest.

Artikel 198.

In alle gevallen beveelt de Krijgsraad de teruggave der voorwerpen, die als stukken van overtuiging hebben gediend, na verloop van acht dagen nadat het geapprobeerde vonnis zal zijn gepronuntieerd, aan den met name in het vonnis te vermelden persoon, die de voorwerpen tijdelijk als stukken van overtuiging heeft afgestaan of bij wien zij zijn in beslag genomen, tenzij de Krijgsraad beslisse, dat deze de voorwerpen door misdrijf heeft verkregen, in welk geval hij de teruggave kan gelasten aan den met name in het vonnis te vermelden per-

soon, aan wien de voorwerpen wederregtelijk zijn onttrokken, of, tenzij daarop door den eigenaar of regthebbende binnen den voormelden termijn onder den Secretaris beslag zij gelegd overeenkomstig de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

De vernietiging of onbruikbaarmaking van werktuigen of andere voorwerpen, vervaardigd, geschikt gemaakt of gediend hebbende tot het plegen van een strafbaar feit, kan in het vonnis worden gelast.

Ingeval van veroordeeling wegens overtreding van artikel 439, 1°, van het Wetboek van Strafrecht beveelt de Krijgsraad, dat de in dit artikel bedoelde goederen, welke als stukken van overtuiging hebben gediend, voor zoover zij bij den veroordeelde zijn in beslag genomen, aan het militair gezag zullen worden uitgeleverd.

Artikel 199.

Wanneer de Krijgsraad oordeelt een gerequireerden in persoon tot eene lijfstraffe of ten minste cassatie te moeten verwijzen, zal dezelve den Auditeur-Militair gelasten, om den beschuldigden te doen nemen in verzekerde bewaring; — zullende het vonnis inmiddels geheim gehouden worden.

Artikel 200.

Aan een ter dood veroordeelden zal, tweemaal vier-en-twintig uren vóór de executie, den dood worden aangezegd door den Auditeur-Militair.

Artikel 201.

Van dien tijd af zal aan den veroordeelden de toegang worden vergund van zoodanige vrienden en Leeraars, als hij verkiezen zal.

Artikel 202.

Ook zal die toegang van Leeraars, ter keuze van den beschuldigden bevorens op zijn verlangen worden toegestaan, wanneer de beschuldigde is onder vermoeden van eene misdaad, waarop waarschijnlijk de doodstraf volgen zal.

Artikel 203.

Geene vonnissen, door den Krijgsraad gewezen, zullen mogen worden ter executie gelegd, voor en aleer dezelve door het Hoog Militair Geregtshof zijn geapprobeerd of geconfirmeerd geworden, in maniere als bij de wet is bepaald.

Artikel 204.

Van deze approbatie en confirmatie zijn echter uitgezonderd en daaraan niet onderworpen de vonnissen bij de Krijgsraden te velde, en in eene belegerde of berende stad of plaats gewezen, zoo en in voege zulks is bepaald bij de 3e en 4e titels.

Artikel 205.

Alle vonnissen moeten openlijk uitgesproken of uitgelezen worden door den President in den vollen Krijgsraad, ter presentie van den Auditeur-Militair en van den gecondemneerden, en voorts, indien zulks door den Krijgsraad noodzakelijk of wenschelijk geoordeeld wordt, nog bovendien door den Secretaris op zoodanige andere plaats, als de Krijgsraad bepalen zal.

Indien de zaak overeenkomstig het Zesde Hoofdstuk is behandeld en de gecondemneerde zich niet in verzekerde bewaring bevindt, wordt diens presentie bij de uitspraak of uitlezing van het vonnis niet vereischt. De artikelen 157 en 212 zijn alsdan niet van toepassing.

Artikel 206.

De vonnissen, waarvan geen appèl valt, zullen, wanneer dezelve, volgens deze wet zijn geapprobeerd of executabel verklaard, dadelijk na de pronuntiatie worden geexecuteerd, ten ware de gecondemneerde uitdrukkelijk mogt verlangen, dat deze executie, tot het overwegen van een verzoek om gratie, worde opgeschort.

In het laatste geval kan de gecondemneerde, binnen acht dagen na dien waarop hetzelve vonnis is gepronuntieerd, een verzoekschrift om gratie, ongesloten, inleveren of doen inleveren bij den Secretaris van den Krijgsraad.

Deze inlevering zal de opschorting der executie ten gevolge hebben.

De Secretaris zal naauwkeurige aanteekening houden van den dag der inlevering van zoodanig verzoekschrift, daarvan

onmiddellijk kennis geven aan den Auditeur-Militair en het verzoekschrift onmiddellijk verzenden, daar waar zulks zal zijn vereischt.

De executie van het vonnis blijft van regtswege opgeschort, zoolang over het in het tweede lid bedoelde verzoek om gratie wordt geraadpleegd.

Wanneer het verzoek is afgewezen, zal de executie van het vonnis, zoodra mogelijk, geschieden.

Artikel 207.

De executie zal geschieden door den Auditeur-Militair, welke zal moeten zorgen, dat aan den letter van het vonnis stiptelijk worde voldaan, en daarvan rapport zal doen aan de Krijgsraads-Vergadering.

Artikel 208.

Zoodra een vonnis zal zijn gepronuntiëerd, zal zulks boven aan het hoofd van het originele vonnis, met bijvoeging van den datum, worden aangeteekend.

TWEEDE TITEL.

Negende hoofdstuk.

Van het appel der Vonnissen van de Krijgsraden.

Artikel 209.

De beklaagden zullen het regt van appel of hooger beroep hebben aan het Hoog Militair Geregtshof:

1º Van alle vonnissen, waarbij door de Krijgsraden eenige veroordeeling tegen hen zal zijn uitgesproken; en

2º Van alle vonnissen, bij de Krijgsraden gewezen op eene door den beklaagden beweerde onbevoegdheid van den Regter om, over zijne zaak, informatien te nemen, of uitspraak te doen.

Artikel 210.

Van de bepaling bij het voorgaande artikel zijn echter uitgezonderd de vonnissen, welke bij de Krijgsraden te Velde en

in eene belegerde of berende stad of plaats zijn gewezen, als welke aan geen appel onderhevig zijn, even gelijk zulks bij art. 257 en 270, onder de derde en vierde titels, is bepaald.

Artikel 211.

Alle zoodanige vonnissen, door de Krijgsraden gewezen, van welke, volgens de voorstaande bepalingen, aan het Hoog Militair Geregtshof kan worden geäppelleerd, zullen aanstonds na het resumeren en arresteren derzelve, door den Secretaris aan den gecondemneerden worden gecommuniceerd, en aan denzelven toegestaan den tijd van acht dagen, om te beslissen, of hij *al* dan *niet* zal willen appelleren; ten welken einde, ook ingevalle de gecondemneerde in hechtenis buiten acces geplaatst is, aan de genen, dien hij zal vermeenen noodig te hebben, om daarover met hem te spreken, daartoe gelegenheid zal gegeven worden.

Artikel 212.

Na verloop van acht dagen zal de Secretaris den gecondemneerden vóór zich requireren, of, indien hij in arrest is, zich bij denzelven vervoegen, en hem afvragen, of hij van het vonnis, ten zijnen laste gewezen, begeert te appelleren aan het Hoog Militair Geregtshof.

Artikel 213.

De gecondemneerde zich, binnen den voorschreven tijd van acht dagen, hebbende verklaard, dat hij in het gewijsde wil berusten, of wel denzelven tijd hebbende laten verloopen, zonder zich te hebben verklaard en niet aan den Secretaris overeenkomstig het voorgaande artikel zijn begeerte tot appelleren hebbende te kennen gegeven, zal alsdan, het originele vonnis met de stukken daartoe behoorende, aan het Hoog Militair Geregtshof ter approbatie worden toegezonden.

Artikel 214.

Wanneer een gecondemneerde declareert, dat hij voornemens is, om van het vonnis van den Krijgsraad te appelleren, zal hiervan onverwijld door den Secretaris rapport aan den Krijgsraad worden gedaan, en vervolgens het vonnis in den vollen

Krijgsraad, in presentie van den gecondemneerden, gepronuntieerd worden.

Artikel 215.

De gecondemneerde zal dadelijk na de pronuntiatie daarvan het appel interjecteren aan het Hoog Militair Geregtshof, en zal daarvan, bij de aanteekening van de gedane pronuntiatie op het originele vonnis, tevens melding worden gemaakt.

Artikel 216.

Na het interjecteren van het appel, zal zoo spoedig mogelijk eene copie authentiek, van het vonnis aan den gecondemneerden worden afgegeven, en zal wijders voor den Secretaris door den gecondemneerden worden gepasseerd eene volmagt in blanco, of op zoodanigen practizijn, als hij, tot het vervolgen van zijn appel, zal willen gebruiken.

Artikel 217.

De Secretaris zal gehouden zijn, om, zoo spoedig mogelijk, het alzoo gepronuntieerde vonnis, met de volmagt van den gecondemneerden, alsmede alle de stukken van het proces en verdere noodige informatien voor den Advocaat Fiscaal, in te zenden aan het Hoog Militair Geregtshof. Bij deze stukken zal worden gevoegd een verzoek van den Auditeur-Militair aan het Hof, om te hebben Authorisatie op den Advocaat Fiscaal bij het Hof, ten einde het appel voor hem te vervolgen, waarop het Hof, staande Sessie, zal disponeren.

Artikel 218.

Als het Hof hieruit ontwaart, dat de gecondemneerde geen practizijn tot het voortzetten zijner zaak in appel heeft kunnen bekomen, zal hetzelve daarin dadelijk voorzien naar behooren.

Artikel 219.

Indien de gecondemneerde zich in de residentie van den Krijgsraad in arrest bevindt, zal hij aldaar daarin moeten verblijven, tot den uiteinde der zaak, ten ware, door het Hof, op voordragt van den Advocaat Fiscaal, of van den gecondemneerden zelve dienaangaande anders mogt worden beslist of mogt noodig worden geoordeeld, hem te doen overbrengen in verzekerde bewaring, ter plaatse der residentie van den Hove.

TWEEDE TITEL.

Tiende hoofdstuk.

Van de Kosten.

Artikel 220.

De kosten van het regtsgeding blijven voor rekening van den Staat.

In geval van vrijspraak beveelt de Krijgsraad, dat de kosten, door den beklaagden gemaakt tot dagvaarding en schadeloosstelling van getuigen of deskundigen of tot het bijbrengen van stukken, met uitzondering van de kosten, welke de Krijgsraad verklaart noodeloos te zijn gemaakt, den beklaagden door den Staat worden vergoed.

Het bedrag der vergoeding wordt bij het vonnis vastgesteld.

Door den President wordt daarvoor, zoodra het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, een bevelschrift van tenuitvoerlegging afgegeven.

TWEEDE TITEL.

Elfde hoofdstuk.

Van het Proces bij vermeende onbevoegdheid der Regters.

Artikel 221.

Wanneer de Officier-Commissaris, of de Auditeur-Militair, bij het eerste verhoor, of in den loop der informatien, vermeent, dat, over de zaak of den persoon van den beklaagden, een ander Regter, bij de Wet, is gesteld, zal hij (ofschoon de beklaagde des Regters onbevoegdheid niet had beweerd, of zelfs zich daaraan vrijwillig had onderworpen) dadelijk hiervan rapport doen aan den Krijgsraad.

Artikel 222.

In den Krijgsraad zal door den Officier-Commissaris, of den Auditeur-Militair, na gelang de sustenu door dezen of genen wordt gevoerd, de zaak en de bedenkingen wegens de onbe-

voegdheid worden voorgesteld, en, na daarop in allen gevalle den Auditeur-Militair en zijn advijs te hebben gehoord, naar bevinding door den Krijgsraad, worden gedisponeerd.

Artikel 223.

Bijaldien de Krijgsraad vermeent dat, over de zaak of den persoon van den beklaagden, geen ander Regter bij de Wet is gesteld, zal de Krijgsraad den Officier-Commissaris authoriseren, om de informatien voort te zetten.

Artikel 224.

Zoo wanneer de Krijgsraad bevindt, dat er een ander Regter over de zaak of den persoon van den beklaagden bij de Wet is gesteld, zal zij eene dispositie nemen ten einde daarvan, aan den bevoegden Regter kennis te geven, met aanbod om den beschuldigden, indien die in arrest is, over te leveren.

Artikel 225.

Deze kennisgeving en overgave van den beklaagden zal echter niet geschieden of ter uitvoer worden gebragt voor en al eer de dispositie tot dat einde, bij het Hoog Militair Geregtshof zal zijn goedgekeurd, waartoe dezelve met de stukken, tot die dispositie behoorende, zoo er zoodanigen zijn, aan dat Hof zal worden ingezonden.

Artikel 226.

Wanneer het Hof bevindt, dat er geene termen tot die overgave zijn, zal de Krijgsraad, op ontvangst der dispositie van het Hof, den Officier-Commissaris, even als voren, qualificeren tot het voortzetten der verdere informatien.

Artikel 227.

Wanneer het Hof de dispositie van den Krijgsraad, tot overgave van den beklaagden, approbeert, zal dezelve worden geexecuteerd.

Artikel 228.

Indien een beklaagde wil beweren dat de Officier-Commissaris onbevoegd is hem te verhooren, omdat bij de wet over zijne

zaak of persoon een ander Regter is gesteld, zal hij zulks, met opgave der gronden aan den Officier-Commissaris bij zijn eerste, tweede of verder verhoor, voordragen, voorts daarvan dadelijk door den Officier-Commissaris en den Secretaris worden rapport gedaan aan den Krijgsraad.

Artikel 229.

Een beklaagde zal diezelfde onbevoegdheid ook, na den afloop der informatien voor den Officier-Commissaris, in den Krijgsraad, zelve kunnen beweren.

Artikel 230.

Na die beweerde onbevoegdheid wordt de beklaagde niet meer gehoord.

Artikel 231.

De Krijgsraad zal alsdan aan den beklaagden eenen korten termijn van drie dagen stellen, om die vermeende onbevoegdheid van den Regter in geschrifte te betogen en zoodanige conclusie daarbij te nemen als hij te rade worden zal.

Artikel 232.

Het zal aan den beklaagden, wanneer hij zich in arrest bevindt, worden toegestaan, om, met zijn raadsman te spreken over de gronden, waarop die onbevoegdheid berust.

Artikel 233.

Nadat die schriftuur van den beklaagden is ingekomen, zal de Krijgsraad dezelve stellen in handen van den Auditeur-Militair, om daarop, binnen vier-en-twintig uren, en uiterlijk drie dagen, zoo deze laatste termijn absolut noodig is, te dienen van zijne schriftelijke Conclusie van antwoord.

Artikel 234.

De Krijgsraad zal daarop de zaak in overweging nemen, en bij vonnis zoodanige uitspraak doen, als zij vermeent met de Wet overeenkomstig te zijn.

Artikel 235.

Wanneer, bij het vonnis van den Krijgsraad, de door den beklaagden voorgestelde onbevoegdheid van den Regter is verworpen, heeft de beklaagde den tijd van drie dagen, na de pronuntiatie van het vonnis, om daarvan het appel aan het Hoog Militair Geregtshof te interjecteren.

Artikel 236.

Gedurende dien tijd worden de informatiën niet voortgezet.

Artikel 237.

De interjectie van het appel geschiedt voor den Secretaris, en wordt daarvan alsdan aanteekening gemaakt en verder geprocedeerd, als bij dezen Titel, onder het Negende Hoofdstuk, is gezegd.

Artikel 238.

Bijaldien de beklaagde den termijn tot het appel heeft laten verloopen, zonder daarvan gebruik te maken, worden de informatien weder voortgezet en vervolgd volgens de Wet.

Artikel 239.

Wanneer de door den beklaagden voorgestelde onbevoegdheid van den Regter is toegewezen, wordt het vonnis, bevorens hetzelve te pronuntieren en te executeren, aan het Hoog Militair Geregtshof, ter approbatie, opgezonden.

Artikel 240.

Ingevalle de Krijgsraad, bij dispositie, of vonnis, vermeent onbevoegd te zijn om te erkennen over de zaak of den persoon van den beklaagden, zal zij, zoo de beklaagde zich op vrije voeten bevindt, daarvan, met toezending der noodige stukken, aan den bevoegden Regter kennis geven, doch zoo wanneer de beklaagde in arrest is, zal hij des niettemin daarin verblijven, en de overgave van zijn persoon aan dien Regter aangeboden worden.

Artikel 241.

Zoo wanneer de Regter, aan wien een gedetineerde wordt

aangeboden, mogt weigeren of uitstellen, denzelven over te nemen, zal de Krijgsraad den gedetineerden in bewaring doen houden buiten toegang, en daarvan communicatie doen aan het Hoog Militair Geregtshof, ten einde zulks verder worde gebragt daar en zoo het behoort.

Artikel 242.

In geval de zaak overeenkomstig artikel 179 is behandeld, blijven de voorafgaande voorschriften van dit Hoofdstuk buiten toepassing, met uitzondering van de artikelen 239, 240 en 241, en onverminderd de bepalingen van het Negende Hoofdstuk.

DERDE TITEL.

Van de Krijgsraden te velde.

Artikel 243.

Wanneer troupen van den Staat zich te velde bevinden, zullen, door of van wege den Vorst, vóór of bij het openen van den veldtogt, een of meer Krijgsraden te velde benoemd worden, of deze benoeming, door den Vorst, aan den Commanderenden Generaal worden opgedragen, om dezelve te doen, het zij, gedurende den geheelen veldtogt, het zij voor een zekeren tijd, of wel telkens, naar mate de dienst zulks vorderen of gedogen zal.

Op dezelfde wijze en voor hetzelfde tijdvak zal tevens een Officier-Commissaris worden benoemd tot het hooren der beschuldigden en het inwinnen der noodige informatien. Zoo noodig kunnen ook meer dan één Officier-Commissaris worden benoemd, wier werkkring voor ieder hunner door den Krijgsraad wordt omschreven.

Artikel 244.

Deze Krijgsraden zullen bestaan uit drie Leden, de President daaronder gerekend, alle Officieren.

Artikel 245.

De President zal altijd een Hoofd-Officier moeten zijn.

Artikel 246.

De President en Leden van den Krijgsraad te velde, zullen kunnen worden gekozen uit alle de troupen of corpsen van het Legercorps, of ook uit de generale Staf of andere corpsen der Armée, bijaldien de dienst van het Legercorps niet mogt toelaten, dat het vereischte getal Officieren voor den Krijgsraad, aan den activen dienst, bij de corpsen, wierd onttrokken.

Artikel 247.

De Krijgsraden te velde zullen zich, zooveel mogelijk bevinden ter plaatse daar de Commandant en Chef van het Legercorps of van de Divisie zijn Hoofdkwartier zal hebben opgerigt, of, naar vereisch van omstandigheden, ter plaatse daar het Hoofdkwartier van den Generaal en Chef der Armée gevestigd is.

Artikel 248.

De President en Leden van de Krijgsraden te velde, zullen zich van de voor hen bestemde plaats niet mogen verwijderen, zonder voorkennis van den Commandant en Chef der Armée, den Commandant van het Legercorps, of van de Divisie, en zich van geene Vergaderingen mogen absenteren, dan uit hoofde van ziekte, of andere wettige verhindering.

Artikel 249.

Het bepaalde bij deze Wet omtrent het nemen van informatien voor den Officier-Commissaris, de formatie van de Krijgsraden, het vervolgen der procedures voor dezelve, het wijzen van vonnissen, mitsgaders het ter executie leggen van dezelve bij de Krijgsraden in de Arrondissementen of Districten, zal mede, bij de Krijgsraden te velde, worden naargekomen, zoo verre hieromtrent, bij dezen Titel, niet anders is bepaald, en zulks van eenige toepassing kan gehouden worden.

Artikel 250.

Bij de Krijgsraden te velde zal zijn een Auditeur-Militair te velde, welke op één der Universiteiten dezer Landen, zal moeten zijn gegradueerd.

Bij deze Krijgsraden zal voorts een daartoe geschikt Officier tot Secretaris worden benoemd.

Artikel 251.

De aanstelling van den Auditeur-Militair te velde geschiedt door den Vorst, voor eenen onbepaalden tijd, doch tot kennelijk wederzeggen.

De benoeming van den Secretaris geschiedt op gelijke wijze als die van de Krijgsraden te velde.

Artikel 252.

In hunne ambtsverrigtingen gedragen de Auditeurs-Militair te velde en de Secretarissen bij de Krijgsraden te velde zich naar de Instructiën voor de Auditeurs-Militair en de Secretarissen bij de Krijgsraden van de Landmagt vastgesteld, voor zooverre dezelve op hen, in de gegeven omstandigheden, van eenige toepassing zijn kunnen; of naar zoodanige andere bijzondere Instructiën, als hun zouden mogen worden gegeven.

Artikel 253.

De Krijgsraden te velde zullen erkennen en regt spreken over alle strafbare feiten, begaan wordende door zoodanige personen, welke ingevolge de 5e, 6e en 7e Artikelen van het Militair Wetboek, wanneer zich in tijd van oorlog een Veldleger in- of buiten het grondgebied van den Staat bevindt, aan de Militaire Jurisdictie onderworpen zijn; met uitzondering van zulke Officieren, die, uit hoofde van hunnen rang, alleenlijk aan de Judicature van het Militair Geregtshof, onderworpen zijn.

Artikel 254.

De Commanderende Generaal, of de gene, welken hij, in zijne plaats, daartoe mogt hebben benoemd, zal beoordeelen, of de zaak door den Krijgsraad te velde behoort te worden onderzocht, en, in dit geval, zullen de stukken, daartoe behoorende, worden gesteld in handen van den Auditeur-Militair te velde, ten einde, daaromtrent, te procederen ingevolge de Wet.

Artikel 255.

De Officier-Commissaris verklaart na den afloop der verhooren in elke zaak aan den Auditeur-Militair schriftelijk, dat de informatien in die zaak zijn voltooid.

De Auditeur-Militair doet zulks den beschuldigden aanzeg-

gen en daarbij opgeven het feit dat ten laste wordt gelegd, met vermelding omstreeks welken tijd en waar ter plaatse het zou zijn begaan, alles op straffe van nietigheid.

Door deze verklaring wordt de zaak bij den Krijgsraad aanhangig gemaakt.

Artikel 256.

Alle vonnissen door de Krijgsraden te velde gewezen, zullen, alvorens te kunnen worden geëxecuteerd, aan den Commanderenden Generaal worden gepresenteerd, ten einde daarop te verleenen *fiat executie.*

Artikel 257.

Zoodra het *fiat executie*, bij het vorenstaande Artikel vermeld, zal zijn verleend, zullen de vonnissen door de Krijgsraden te velde gewezen, worden gepronuntieerd en ter executie gelegd; zonder dat dezelve vonnissen, alvorens aan het Hoog Militair Geregtshof, ter approbatie, zullen behoeven gezonden te worden, gelijk ook daarvan geenerlei provocatie zal worden toegelaten.

Artikel 258.

Nogtans zullen de originele vonnissen met alle de stukken daartoe behoorende, aan het Hoog Militair Geregtshof, zoo spoedig mogelijk worden ingezonden, om ter Griffie van hetzelve te worden bewaard.

Artikel 259.

Wanneer de Commanderende Generaal redenen mogt hebben, om op de door den Krijgsraad gewezene vonnissen het vereischte *fiat executie* niet te verleenen, zal hij de executie van dezelve, op zijne verantwoordelijkheid, mogen schorsen, doch zulks ten spoedigsten moeten brengen ter kennisse van den Vorst, ten einde, door Hoogstdenzelven deswege, zal kunnen worden gedisponeerd naar behooren.

Artikel 260.

De Krijgsraden te velde zullen verpligt zijn, om toetezien, dat, door den Auditeur-Militair te velde, zijnen pligt behoorlijk betracht worde, en, zoo dezelve daarvan mogt blijven in ge-

breke, zulks zoo spoedig mogelijk te brengen ter kennisse van den Commanderenden Generaal, welke gehouden zal zijn hiervan onverwijld Rapport te doen aan den Vorst, welke daarin zal disponeren naar behooren.

VIERDE TITEL.

Van de Krijgsraden in eene belegerde of berende stad of plaats.

Artikel 261.

Zoodra eene stad of plaats, dadelijk belegerd, berend, of in staat van beleg gesteld is, zal de Commanderende Generaal of Officier onmiddellijk eenen temporairen Krijgsraad benoemen van drie onder zijne orders staande Officieren, de President, die zoo mogelijk een Hoofd-Officier moet zijn, daaronder begrepen.

Artikel 262.

Hij zal mede iemand benoemen om de functien van Auditeur-Militair daarbij waar te nemen. Zoo mogelijk zal daarvoor worden aangewezen iemand, die den graad van doctor in de regtswetenschap aan eene Nederlandsche Universiteit heeft verworven.

Bij gebreke van een Officier, geschikt om door den Commanderenden Generaal of Officier tot Secretaris te worden benoemd, zal de Auditeur-Militair tevens de functien van Secretaris waarnemen.

Artikel 263.

Van deze benoeming zal de Commandant, zoo mogelijk, onverwijld kennis geven aan den Vorst en aan het Hoog Militair Geregtshof.

Artikel 264.

Voorschreven Krijgsraad zal, zoo veel mogelijk, in alles zich gedragen, naar het gene ten aanzien der ordinaire Krijgsraden in de Arrondissementen of Districten, bij deze Wet is bepaald, in zoo verre deswegens niet anders, bij dezen Titel, is voorzien.

Artikel 265.

De Leden van dezen Krijgsraad, en de Auditeur-Militair, zoo deze een Militair persoon mogt zijn, alsmede de Secretaris, zoo deze is benoemd, zullen, gedurende de benoeming, in geenerlei opzigt van den militairen dienst zijn ontheven.

Artikel 266.

De President van den Krijgsraad benoemt een Officier-Commissaris, welke de verhooren van beschuldigden houdt, en voor welken de verdere informatiën worden ingewonnen. Zoo noodig mag daarvoor een Lid van den Krijgsraad worden aangewezen.

Desvereischt kunnen ook meer dan één Officier-Commissaris worden benoemd, wier werkkring voor ieder hunner door den President wordt omschreven.

Artikel 267.

Ieder Officier-Commissaris neemt als zoodanig in acht hetgene, bij de informatien, voor den Officier-Commissaris, onder den tweeden Titel het tweede Hoofdstuk, is voorgeschreven.

Artikel 268.

Artikel 255 geldt mede voor ieder van deze Officieren-Commissarissen.

Artikel 269.

De Krijgsraden in dezen Titel vermeld, oefenen uit de criminele Justitie over alle militairen of andere aan den militairen dienst, verbondene personen, bij de Wet, aan hunne Regtsmagt, onderworpen, met uitzondering van de zoodanigen welke, ter eerster instantie, teregt staan voor het Hoog Militair Geregtshof.

Artikel 270.

De vonnissen van zoodanige temporaire Krijgsraden, zullen, alvorens te worden geëxecuteerd, gepresenteerd worden aan den Generaal of Commandant, om daarop te verleenen het *fiat executie* en, na het bekomen van hetzelve, dadelijk worden gepronuntieerd, en ter executie gelegd.

Artikel 271.

Nogtans zullen de originele vonnissen met alle de stukken daartoe behoorende, bij de eerste bekwame gelegenheid, aan het Militair Geregtshof, moeten gezonden, en, ter griffie van hetzelve bewaard worden.

Artikel 272.

Wanneer de voorz. Generaal of Commandant redenen mogt hebben om, op de door den Krijgsraad gewezene vonnissen, het vereischte *fiat executie* niet te verleenen, zal hij de executie van dezelve, op zijne verantwoordelijkheid, mogen schorsen, doch zulks ten spoedigste mogelijk moeten brengen ter kennisse van den Vorst, ten einde, door Hoogstdenzelven, deswegens, zal kunnen worden gedisponeerd naar behooren.

Artikel 273.

De stad of plaats nog niet dadelijk belegerd of berend, doch in staat van beleg zijnde gesteld, zullen de vonnissen, door den temporairen Krijgsraad gewezen, aan het Hoog Militair Geregtshof ter approbatie, worden gezonden, in voegen als zulks, ten aanzien der vonnissen van de ordinaire Krijgsraden in de militaire Arrondissementen of Districten, is bepaald, ten ware het te vreezen mogt zijn, dat die vonnissen niet met de approbatie van het Hof zouden kunnen teruggekomen zijn voor en aleer de plaats door den vijand belegerd of berend wierd.

VIJFDE TITEL.

Eerste hoofdstuk.

Van de Auditeurs-Militair en de Secretarissen bij de Krijgsraden van de Landmagt.

Artikel 274.

De Auditeurs-Militair zullen nasporen en bij de Krijgsraden vervolgen alle zoodanige strafbare feiten, waarvan de cognitie aan dezelve is opgedragen.

Zij kunnen de nasporing opdragen aan de Hulp-Officieren van Justitie — de Kanton-Regters uitgezonderd — zoomede

aan de beambten, genoemd in art. 8, 1º en 7º, van het Wetboek van Strafvordering.

De nasporing vindt niet plaats in gebouwen, vaartuigen, inrigtingen of terreinen, welke onder militair gezag staan, dan met toestemming van de daarover gestelde Militaire Autoriteit.

Artikel 275.

Zij zullen zich onthouden ter plaatse, waar de Krijgsraad, waartoe zij behooren, zitting houdt, en zich niet van daar mogen verwijderen, langer dan vier-en-twintg uren zonder uitdrukkelijke toestemming van den President van den Krijgsraad; doch indien zij, om bijzondere redenen, zich mogten genoodzaakt vinden hunne residentie voor eenen langeren tijd dan drie dagen te verlaten, zullen zij daartoe verzoek moeten doen, aan den Advocaat-Fiskaal bij het Hoog Militair Geregtshof, hetwelk daarop zal disponeren naar behooren.

Artikel 276.

Zij zullen, zooveel dit hun betreft, zorg dragen dat de Wetten, Reglementen en Ordonnantien naauwkeurig worden naargekomen.

Artikel 277.

Zij zullen, om naar behooren met dezelve bekend te zijn, en des te beter te kunnen waken, dat daartegen niet worde gehandeld, eene verzameling maken van alle Wetten, Reglementen, Ordonnantien en andere stukken, die hun ambtshalve van nut kunnen zijn, en aan hen zullen worden toegezonden.

Artikel 278.

Zij zullen verpligt zijn, den Commanderenden Generaal, of Commanderenden Officier in het Arrondissement, of District en den Krijgsraad, respectivelijk te dienen van berigt, consideratien en advies in alle zaken waarin zulks van hen zal worden gevorderd, en welke de Discipline of Militaire Justitie betreffen.

Artikel 279.

Zij zullen, onder het opper toezigt van het Militair Geregtshof, met en benevens den Commanderenden Generaal of Offi-

cier in hun Departement, mitsgaders de Commanderende Officieren der garnizoenen in hetzelve, het opzigt hebben, over de provoost-huizen in hun Arrondissement of District gevonden wordende, en toezien dat de gedetineerden en geconfineerden, wel bewaard, behoorlijk behandeld en van het noodige voorzien worden, alsmede dat de Provoost geweldige zich ingevolge de Wet gedrage.

Artikel 280.

Ten dien einde zullen zij zich, van tijd tot tijd, naar de provoost-huizen begeven, en zich alzoo in persoon met de behandeling der gedetineerden en geconfineerden bekend maken.

Artikel 281.

Zij zullen behoorlijke correspondentie houden met den Advocaat Fiscaal van de Zee- en Landmagt, deszelfs bedenkingen en advies innemen, in alle zaken waarin zij zulks noodig oordeelen, en, in zaken van gewigt, bijzonder zich van dat advies voorzien, immers in zoo verre, bij hen, eenige twijfeling zoude mogen overig blijven.

Artikel 282.

In Januarij, April, Julij en October van ieder jaar, zullen zij, aan het Hoog Militair Geregtshof, en den Advocaat Fiscaal bij hetzelve inzenden eene Lijst van alle zaken, welke in de drie maanden te voren, in derzelver Arrondissementen of Districten, respective aanhangig gebleven zijn.

Artikel 283.

Op dezelfde tijdstippen zullen zij eene gelijke Lijst, aan den Commanderenden Generaal of Officier in hun Arrondissement of District, ter hand stellen, en bovendien gehouden zijn, zoo menigmaal hun, naar den staat van eenige zaak of proces wordt gevraagd, daarvan de gevorderde opgave doen, zoowel aan den Commanderenden Generaal of Officier, als aan dien genen, waaraan zij, uit hoofde van hun ambt, zijn gesubjecteerd.

Artikel 284.

De voorgemelde in te zendene Lijst, zal, behalven de opgave der in de drie laatste maanden afgedane zaken, met opzigt

tot de onafgedane zaken, moeten bevatten, de namen, toenamen en rangen of charges der beschuldigden, benevens eene korte opgave der beschuldiging, of de beschuldigden in arrest zijn, en zoo ja, wanneer zij in arrest zijn gekomen, wanneer de procedures zijn begonnen, alsmede wanneer de beschuldigden zijn verhoord, en in welken staat de onafgedane zaken geweest zijn, op den laatsten dag der drie maanden, waartoe de Lijsten betrekkelijk zijn.

Artikel 285.

Zij zullen ten dien einde, bij het aanvaarden hunner functien, aanleggen een Register of Tabellen in de noodige kolommen verdeeld, en daarin dagelijksche aanteekeningen houden onder de verschillende afdeelingen in het vorenstaande Artikel vermeld.

Artikel 286.

Zij zullen, direct noch indirect, mogen ontvangen of genieten, eenige giften, gaven of geschenken, of zich die doen toezeggen, van eenige personen die zij weten of vermoeden onder suspicie van eenig strafbaar feit te leggen, of daarvan, door anderen, te worden beschuldigd, noch ook van hen die zij weten of gelooven van derzelver naastbestaanden, vrienden of begunstigers te zijn, al waren het ook de geringste geschenken van spijs of drank zoo verre, ten aanzien derzelven, de minste vermoedens, daarbij konden plaats hebben dat die, ter contemplatie van bovengemelde zaken, gedaan wierden.

Artikel 287.

Indien zij ontdekken, eenige geschenken, door anderen, ten hunnen behoeve, ontvangen, of aan dezelve, ten hunnen respecte, gegeven te zijn, of ook dat zij zelve onwetende of onbedacht die hebben aangenomen, zullen zij daarvan dadelijk aan den Commanderenden Generaal of Officier, of, aan den Krijgsraad, kennis geven, en, het zij de ontvangene geschenken weder terug zenden, indien dit kan geschieden, het zij de waarde van dezelve uitkeeren op zoodanige wijze als de Krijgsraad zal goedvinden.

Artikel 288.

Zij mogen hunnen post niet uitoefenen in zaken, waarin,

als beschuldigden, worden betrokken personen die hen bestaan in den zesden of naderen graad van bloedverwantschap, tegenwoordige of voormalige zwagerschap, voorbehoudens hunne voordragt om, in bijzondere gevallen, van de waarneming eener zaak, te mogen worden verschoond wegens personen daarin, op eenigerlei wijze, betrokken.

Artikel 289.

In zoodanige gevallen zal zulks gebragt worden ter kennisse van het Hoog Militair Geregtshof, hetwelk daaromtrent zal disponeren naar behooren.

Artikel 290.

Zij zullen de teregtzitting van den Krijgsraad bijwonen, en, in dezelve, de gevorderde ophelderingen geven.

Artikel 291.

Zij zullen, op eigen gezag, niet vermogen te openbaren het gene geheim behoort te blijven, bijzonder ook niet het gene hun in de informatien zal voorkomen, ten laste van deze of gene Personen, immers niet anders of verder dan hunnen pligt vereischen zal.

Artikel 292.

In gevalle hun mogt worden aangebragt of bekend worden zoodanig strafbaar feit als door de militairen, aan de militaire Justitie binnen hun arrondissement of district onderworpen, mogt zijn begaan en ter cognitie van den Krijgsraad behoort, zullen zij gehouden zijn daarvan dadelijk schriftelijk berigt te geven aan den Commanderenden Officier van het garnizoen, waartoe de verdagte behoort. Die Commanderende Officier is gehouden, de stukken ten spoedigste te stellen in handen van den Commanderenden Officier, onder welken de verdagte ressorteert.

De artikelen 7—15 zijn alsdan van toepassing.

Artikel 293.

Ingevalle hun eenig strafbaar feit mogt worden aangebragt of bekend gemaakt, waarover de Krijgsraad geene erkentenis

heeft, zullen zij onverwijld daarvan kennis geven daar en zoo het behoort, ten einde, desaangaande, geprocedeerd of gehandeld worde naar bevinding.

Artikel 294.

Zij zullen alle procedures aanvangen voor de Krijgsraden, dezelven vervolgen, en zoo verre brengen dat, in den naam van den Souvereinen Vorst, daarin kan worden regt gesproken.

Artikel 295.

In het voeren dezer procedures zullen zij zich gedragen naar het gene te dien opzigte, bij de wetten, is vastgesteld.

Artikel 296.

Alle procedures zullen door hen met zoo veel spoed voortgezet en ten einde gebragt worden, als de omslagtigheid der zaak maar eenigzins gedoogt; en zullen zij bijzonder gehouden zijn, zonder eenig verzuim, de termijnen naar te komen, welken ten dien einde bij deze Wet zijn voorgeschreven.

Artikel 297.

Wegens het verzuim, hetwelk, door hen, door het niet zorgvuldig naarkomen der voorschrevene termijnen, mogt worden gepleegd, zullen zij, naar exigentie van zaken, door het Hoog Militair Geregtshof, worden gecorrigeerd, gelijk ook de Advocaat Fiscaal bij het zelve Hof de bevoegdheid zal hebben om, de zaken daartoe gedisponeerd zijnde, tegen hen wegens verzuim of excessen in officio, eene provisie van Justitie, bij het gemelde Geregtshof, te verzoeken.

Artikel 298.

Zij zullen alle authorisatien, welke hun ambtshalve betreffen, met de meeste promptitude ter executie leggen.

Artikel 299.

De Secretarissen zullen de Krijgsraden in derzelver deliberatien ook buiten de openbare teregtzittingen adsisteren, tot dat einde alle notulen van het verhandelde in de Vergaderingen en besognes houden, de missives, en verdere stukken ont-

werpen, en wijders al dat gene verrigten, wat een Secretaris of Minister bij een Collegie van Justitie verpligt is te doen.

Op hen zijn van toepassing de artikelen 286, 287 en 288 alsmede artikel 289, met dien verstande evenwel, dat de hier bedoelde kennisgeving zal geschieden aan den Commanderenden Officier, welke hen heeft benoemd.

Artikel 300.

Zij zullen, onder het raadplegen, de adviesen en stemmen, met de meeste naauwkeurigheid, opteekenen, zoo veel mogelijk, met bijvoeging der redenen, waarmede die bekleed worden, ten einde, des te beter, de conclusie zal kunnen worden opgemaakt.

Artikel 301.

Zoo wanneer eene zaak in appel aan het Hoog Militair Geregtshof wordt overgebragt, zullen geene extracten van het verhandelde in den Krijgsraad, waardoor van de uitgebragte adviesen en stemmen van den President en van de leden van den Krijgsraad, zoude blijken, bij de stukken van het proces worden gevoegd, althans niet op den inventaris worden gebragt, zoo dat ze als een gedeelte der processale stukken zouden kunnen worden aangemerkt.

Artikel 302.

Zij zullen de geëxtendeerde notulen, vonnissen, missives en andere stukken, zonder verwijl, ter resumptie en approbatie of alteratie in de Vergadering, voorbrengen, en wel inzonderheid met betrekking tot de notulen in acht nemen, dat die telkens, in de eerstvolgende zitting van den Krijgsraad, moeten geresumeerd worden.

Artikel 303.

Zij zullen zorge dragen, dat de voormelde stukken vervolgens in orde geschreven en, na door hen ter ordonnantie van den Krijgsraad te zijn geteekend, door den President van den Krijgsraad geparapheerd en promptelijk geëxpedieerd worden.

Artikel 304.

Zij zullen een Notul-boek of boek der deliberatien, een

register van gewijsden, en een register der uitgaande brieven houden, alle met behoorlijke bladwijzers voorzien, voorts nog zoodanige andere registers, als dienstig zullen bevonden worden.

Artikel 305.

Zij zullen geene extracten uit de deliberatien of vonnissen of andere stukken mogen teekenen of uitgeven, dan nadat dezelve door den Krijgsraad zullen zijn goedgekeurd,—edoch zullen zij de stukken altijd zelve teekenen voor en aleer die, aan den President om te parapheren worden behandigd.

Artikel 306.

Zij zullen de stipste geheimhouding in acht nemen omtrent de adviesen van den President en van de Leden en het niet ter openbare teregtzitting in den Krijgsraad of bij den Officier-Commissaris verhandelde.

Artikel 307.

Zij zullen alle Commissien, uit den Krijgsraad gedecerneerd, adsisteren, en, bij de inspectien, verhooren van getuigen of beschuldigden, als mede bij de besognes, daaruit voortspruitende, tegenwoordig zijn.

Artikel 308.

Zij zullen zich eindelijk en over het algemeen gedragen naar hetgeen ten opzigte der procedures bij de wetten is vastgesteld.

VIJFDE TITEL.

Tweede hoodstuk.

Van de Provoosten geweldigen bij de Landmagt.

Artikel 309.

De Provoosten geweldigen zullen, in de uitoefening hunner functien, zich gedragen naar de navolgende bepalingen.

Artikel 310.

Zij zullen verder naarkomen zoodanige orders en instruc-

tien, als hun, door of van wegen het Departement van Oorlog, het Hoog Militair Geregtshof, de Commanderende Generaals of Officieren in de Arrondissementen of Districten, de Krijgsraden en de Auditeur-Militair bij dezelven en door de Commanderende Officieren der garnizoenen, waartoe zij behooren, meer bijzonder zullen gegeven worden.

Artikel 311.

Zij zullen zich niet buiten hunne Garnizoensplaatsen mogen begeven, ten zij met permissie en voorkennis van den Commanderenden Officier, in het Arrondissement of District waaronder zij behooren, mitsgaders, na daar van den Auditeur-Militair, in dat Arrondissement fungerende, te hebben verwittigd, en zulks alsdan nog niet langer dan voor den tijd van eene maand, ten zij daartoe een langer verlof door het Hoog Militair Geregtshof expresselijk mogte wezen verleend.

Artikel 312.

Zij zullen in het Provoosthuis, voor hen gedespiceerd, moeten wonen, en zorg dragen dat alle de sloten en grendels van de deuren en vengsters van het Provoosthuis altijd in eenen goeden staat van sluiting zijn.

Artikel 313.

Zij zullen alle mogelijke zorg dragen voor de goede bewaring der gearresteerden, en zorgen dat de boeijen en derzelver sloten altijd in zoodanigen staat zijn, dat dezelve behoorlijk kunnen worden gebruikt.

Artikel 314.

De geweldige Provoosten zullen het Provoosthuis behoorlijk doen reinigen en doen schoon houden, in het bijzonder mede zoodanige vertrekken of plaatsen, waarin eenige gearresteerden bewaard worden, zoo als ook de heimelijke gemakken.

Artikel 315.

Zij zullen de vertrekken en bewaarplaatsen in het Provoosthuis gestadig doen luchten, zoo veel de goede bewaring der gearresteerden dit gedoogt.

Artikel 316.

Zij zullen behoorlijk moeten doen schoon houden de tafels, stoelen en alles wat verder, tot gerijf en gebruik van den Krijgsraad of van de gearresteerden in het Provoosthuis, is geplaatst, gelijk zij mede zullen zorg dragen, dat geene van de voormelde goederen wegraken, maar dat alle dezelve, volgens eene daarvan te formeren inventaris, aan derzelver opvolgers, zullen kunnen overgegeven worden; zullende zij anderzins, bij het verlaten van hunne posten, ofte, bij overlijden, hunne erfgenamen, verpligt zijn, het mankerende te vergoeden.

Artikel 317.

Zoodra er aan het Provoosthuis, of aan de sloten en grendels van deuren of vengsters, of aan de boeijen voor de gearresteerden, of aan andere goederen, die in het Provoosthuis zijn, iets gebroken of beschadigd is, zal de geweldige Provoost gehouden zijn, daarvan aanstonds kennis te geven aan den Commanderenden Generaal, of Officier van het Arrondissement of District, en den Auditeur-Militair, zoo het Provoosthuis zich bevindt in de residentie van den Auditeur-Militair, doch anderzins aan den Commanderenden Officier van het garnizoen, ten einde order worde gesteld tot reparatie van hetgene tot secure bewaring vereischt wordt en geen uitstel lijden kan, en van het overige kennis worden gegeven aan het Departement van Oorlog, op dat hetzelve worde hersteld, en daarin naar omstandigheden voorzien.

Artikel 318.

De geweldige Provoost zal alle mogelijke zorg dragen voor de bewaring der personen die, op order van het Departement van Oorlog, het Hoog Militair Geregtshof, den Commanderenden Generaal of Officier in het Arrondissement, den Krijgsraad, den Auditeur-Militair, of ook door den Commanderenden Officier van het garnizoen, in het Provoosthuis zullen geplaatst worden, en, ten dien einde, zal hij gebruik mogen maken, van de adsistentie van een Onder-officier, en van den Schildwacht, die voor het Provoosthuis geposteerd is, zoo bij het openen van de deuren der vertrekken alwaar gearresteerden zijn, als bij alle andere gelegenheden, in welken hij derzelver hulp mogt noodig hebben.

Artikel 319.

Ingevalle een gevangene mogt komen uit te breken of te ontvlugten, zal de Provoost geweldige deswegens verantwoordelijk zijn, en, indien hij daartoe, door onachtzaamheid of kwade trouw, gelegenheid mogt hebben gegeven, zal hij, naar exigentie van zaken, worden gestraft.

Artikel 320.

Wanneer iemand in het Provoosthuis wordt geplaatst, zal de geweldige Provoost denzelven naauwkeurig visiteren, en alle scherp en andere voorwerpen of instrumenten, waarmede die persoon aan zich zelven of aan anderen eenig nadeel zoude kunnen toebrengen, naar zich nemen en in bewaring houden.

Artikel 321.

De Provoosten geweldigen, die vaste Stokkenknechts hebben, zullen moeten zorgen, dat zij daartoe gebruiken bekwame en geschikte personen, en dat dezelve bij den Commanderenden Generaal of Officier van het Arrondissement, of wel in handen van den plaatselijken Commandant, eene belofte onder eede afleggen, „dat zij zich in het bewaren en behande-„len van de personen die in het Provoosthuis worden gecus-„todieerd, met alle getrouwheid zullen gedragen, en de beve-„len welken hun, desaangaande, en met opzigt tot al het gene „den dienst als Stokkenknecht betreft, door den Provoost ge-„weldige, zullen worden gegeven, met alle naauwkeurigheid „en behoorlijk zullen naarkomen.”

Artikel 322.

De geweldige Provoost zal zorg dragen, dat de buiten deuren van het Provoosthuis niet worden opengelaten, maar zooveel mogelijk gesloten gehouden, als mede dat de vertrekken en plaatsen, waarin gearresteerden zijn, altijd behoorlijk zijn gesloten en dat de sleutels behoorlijk worden bewaard.

Artikel 323.

De geweldige Provoost zal des morgens en des avonds alle de vertrekken en plaatsen, waarin gearresteerden bewaard worden, met alle mogelijke oplettendheid en zorgvuldigheid

visiteren en bij die gelegenheid, gelijk mede door tusschen beide en op onverwachte tijden zoodanige visitatie te doen, acht geven dat de gearresteerden geene gelegenheid bekomen om te ontvlugten of eenige ongeregeldheden te bedrijven.— Ten dien einde zal hij niet alleen zorgen, dat de buiten deurén van het Provoosthuis behoorlijk alvorens worden gesloten, maar ook gebruik mogen maken van de adsistentie hier voren vermeld, of daartoe zoodanige andere of meerdere adsistentie verzoeken als hij noodig oordeelen zal.

Artikel 324.

De geweldige Provoost zal niemand bij de gearresteerden toelaten, en niemand met dezelve laten spreken, dan wanneer daartoe behoorlijk acces door den Commanderenden Generaal of Officier in het Arrondissement, den Krijgsraad, den Auditeur-Militair bij denzelven, of den Commanderenden Officier van het garnizoen, zal zijn verleend; met dien verstande echter dat tot zoodanige gearresteerden, wier zaken reeds voor den Krijgsraad gebragt zijn, het acces bij uitsluiting door den Krijgsraad zelve, of door den daarbij fungerenden Auditeur-Militair zal gegeven worden.

Artikel 325.

De Provoost geweldige zal niemand, wie hij ook zij, laten komen in de vertrekken en plaatsen waar gearresteerden bewaard worden, om hen aldaar te bezoeken of met hen te spreken, ten zij dit uitdrukkelijk bij het geven van acces, in het naast voorgaand Artikel vermeld, aan den Provoost geweldige, wordt gelast.

Artikel 326.

Wanneer iemand, aan wien acces tot een gearresteerden is verleend, in het Provoosthuis komt, zal de Provoost geweldige zoodanigen persoon laten gaan in de Krijgsraads- of Verhoorkamer van het Provoosthuis, en denzelven zijn zijdgeweer of ander scherp, of ook deszelfs stok, afvragen, om bij hem Provoost geweldige te worden bewaard tot dat die persoon weder uit het Provoosthuis gaat.

Artikel 327.

De geweldige Provoost zal vervolgens den gearresteerden

tot welken acces verleend is, in de Krijgsraads- of Verhoorkamer brengen, en daarna de deur van die kamer toesluiten, mitsgaders in den tusschentijd van het verleend acces, of gedurende den tijd, dat daar wordt van gebruik gemaakt, alle mógelijke oplettendheid in het werk stellen om den gearresteerden te bewaren.

Artikel 328.

De geweldige Provoost zal de gearresteerden met alle bescheidenheid behandelen, dezelve naar behooren doen oppassen, en ter zijner tijd van al het noodige doen verzorgen, mitsgaders zich in het bijzonder stiptelijk gedragen naar de orders, welke hem, met opzigt tot de wijze, op welke een gearresteerde moet worden bewaard, mogten gegeven worden, en speciaal niemand mogen buitengewoon sluiten, zonder daartoe eene behoorlijke order bekomen te hebben.

Artikel 329

De geweldige Provoost zal geene gesprekken met de gearresteerden houden, dan voor zooveel hunne behoeften en hun gedrag in het Provoosthuis betreft, en verder zorg dragen, dat geene gesprekken, door iemand van zijne huisgenooten, of door zijnen Stokkenknecht, met den gearresteerden, gehouden worden.

Artikel 330.

De geweldige Provoost zal zorgen, dat de gearresteerden zich in behoorlijke stilte houden en in alle ordentelijkheid gedragen.

Artikel 331.

De geweldige Provoost zal de goederen, kleederen, spijzen en dranken, welke voor gearresteerden aan het Provoosthuis worden besteld of gebragt, naauwkeurig visiteren, en de briefjes of andere zaken, welke daarin door hem gevonden worden, aanstonds, indien de gearresteerde, aan wien dezelve zijn geadresseerd, bij den Krijgsraad wordt te regt gesteld, aan den Auditeur-Militair bezorgen, en anderzins aan den Commanderenden Officier van het Garnizoen; voorts zoodanige goederen, kleederen, spijzen of dranken, aan den gearresteerden niet mogen geven, of ter hand stellen, zonder de uitdrukkelij-

ke permissie van den voormelden Auditeur-Militair of Commanderenden Officier, waaraan het behoort.

Artikel 332.

Alle brieven aan gearresteerden geadresseerd, zal de Provoost geweldige ongeopend aan den Auditeur-Militair, bij den Krijgsraad fungerende, of aan den Commanderenden Officier van het garnizoen, zoo de gearresteerde niet bij den Krijgsraad te regt gesteld wordt, ter hand stellen, en niet toelaten dat de gearresteerden eenige boodschappen laten doen, of eenige brieven schrijven, buiten kennis en toestemming van denzelven Auditeur-Militair of Commanderenden Officier, aan wien het behoort.

Artikel 333.

De geweldige Provoost zal verpligt zijn, om, wanneer iemand bij hem in het Provoosthuis wordt gebragt, daarvan ten eersten, en uiterlijk, zoo dit des nachts gebeurt, den volgenden morgen in geschrift rapport te doen aan den Commanderenden Generaal of Officier van het Arrondissement, den Commanderenden Officier van het garnizoen, en den Auditeur-Militair, welk rapport behelzen zal eene opgave der namen en toenamen van den ingebragten persoon, zijne charge of qualiteit, het regiment of corps en de compagnie waartoe hij behoort, van waar en op wiens order de gearresteerde ingebragt is, en de dag op welke hij in het Provoosthuis gekomen is.

Artikel 334.

Des Maandags van elke week en, in zoo verre de verzending zulks niet geregeld zoude mogen toelaten, op eenigen anderen dag der week, zullen de Provoosten geweldigen aan den Commanderenden Generaal of Officier van het Arrondissement of District, den Commanderenden Officier van het garnizoen en den Auditeur-Militair van het Arrondissement of District, inzenden, een schriftelijk rapport, bevattende de namen en toenamen der gearresteerden, de dagen op welke dezelven in het Provoosthuis zijn geplaatst, wanneer dezelve verhoord zijn, of, ingevalle zij wegens eenige fout tegen de discipline zijn in arrest gesteld, voor hoe lang en op welke voet of wijze dit arrest geordonneerd zij.

Artikel 335.

Wanneer er iets buitengewoons in het Provoosthuis mogt

voorvallen, zal de Provoost geweldige, zoo het in de residentie van den Krijgsraad is, daarvan aanstonds rapport doen aan den Commandeernden Generaal of Officier van het Arrondissement en aan den Auditeur-Militair, zoo het in de Hoofdplaats is, waar zich het Hoofdkwartier en de Auditeur-Militair bevindt, doch anderzins aan den Commanderenden Officier van het garnizoen.

Artikel 336.

Behalve zoodanige spijs en drank, welke tot verkwikking der gearresteerden van buiten zal mogen gegeven worden, zal het gewoon eten en drinken aan den gearresteerden uit hunne woningen of kwartieren niet mogen worden gezonden, maar zal de geweldige Provoost in alle gevallen het noodige voedsel voor het bepaald kostgeld aan den gearresteerden moeten verzorgen.

Artikel 337.

Met opzigt tot het voedsel en de behandeling van zoodanige gearresteerden, als tot hunne straf in het Provoosthuis worden geplaatst, zal de Provoost geweldige zich stiptelijk hebben te gedragen volgens de orders, welke hem daaromtrent, door de daartoe bevoegde autoriteit, worden gegeven.

Artikel 338.

De Provoost geweldige zal de gearresteerden die bij hem worden ingebragt, overeenkomstig derzelver rangen en de kostpenningen, die hij, voor derzelver bewaring, geniet, moeten voorzien van behoorlijke warme spijs en van goed bier, als mede van thee of koffij met melk, ten minsten eens daags, en des morgens en des avonds van een boterham, — zonder dat de geweldige Provoost in eenig geval zal vermogen aan de gearresteerden, die alleenlijk ter bewaring in het Provoosthuis gesteld zijn, slechts brood en water tot hun voedsel te geven.

Artikel 339.

De geweldige Provoost zal het linnen der gearresteerden behoorlijk doen bewasschen en zulks zonder dat hij zal vermogen daarvoor afzonderlijk ietwes ten laste van den gearresteerden of van den Lande te declareren, maar gehouden zijn dit te verzorgen voor het kostgeld, hetwelk, voor de gearresteerden, betaald wordt.

Artikel 340.

De geweldige Provoost zal, gedurende de maanden November, December, Januarij, Februarij, en zelfs ook Maart, naar mate van de koude, zoo veel mogelijk, en, zoo als zonder vrees voor ongelukken van brand, zal kunnen geschieden, moeten zorgen voor behoorlijke verwarming van de gearresteerden, het zij door het stoken van kagchels, het zij door het toedienen van zakken met heet zand, of waterflessen met heet water, aan die genen, welke geplaatst zijn in de vertrekken, waarin geene kagchels kunnen worden gestookt; en zal de Provoost geweldige hieromtrent te werk gaan met overleg van den Auditeur-Militair en den Commanderenden Officier van het garnizoen, of wel met den laatstgemelden alleen, zoo er geen Auditeur-Militair daar ter plaatse aanwezig is, vooral zal de Provoost geweldige zorg dragen dat de kagchels niet onmatig worden gestookt, zoo dat daar door brand in het Provoosthuis zoude kunnen ontstaan, waaromtrent de geweldige Provoost verantwoordelijk zijn zal, en, ingevalle van onachtzaamheid, naar exigentie van zaken, zal worden gestraft.

Artikel 341.

Desgelijks zal de Provoost geweldige in de vertrekken, waarin een of meer gearresteerden ter bewaring zijn geplaatst, van den eersten October tot den eersten April, des avonds, wanneer het donker wordt, door het aansteken van een lamp, aan den gearresteerden het noodig licht verzorgen, welke lamp ten negen uren wederom zal moeten worden uitgedaan.

Artikel 342.

De geweldige Provoost zal den gearresteerden ook moeten voorzien van het noodig stroo ter ligging, hetwelk tweemaal in de week zal moeten worden ververscht, en van den eersten October tot den eersten April mede van een deken.

Artikel 343.

Aan de gearresteerden, die op zestien stuivers daags en daar boven in het Provoosthuis zijn geplaatst, zal de Provoost geweldige, boven de kost en drank als voren, moeten bezorgen een apart vertrek en een goed bed met zijn toebehooren, zonder daarvoor iets afzonderlijk te mogen berekenen.

Artikel 344.

Aan de gearresteerden die op minder dan zestien stuivers daags in het Provoosthuis zijn geplaatst, zal de Provoost geweldige een bed met zijn toebehooren mogen geven, indien zij zulks begeeren, waarvoor zoodanige gearresteerden alsdan promptelijk aan den Provoost geweldige zullen moeten betalen twee stuivers voor elke nacht, doch zal daar voor, aan den Provoost geweldige, uit 's Lands kas, nooit iets worden goedgedaan, ten zij alleen in cas van ziekte of om dergelijke oorzaak, wanneer de Provoost geweldige het beddegoed mogt hebben geleverd op eene schriftelijke order van den Commanderenden Generaal of Officier, den Commanderenden Officier van het garnizoen, of van den Auditeur-Militair, naargelang hetzelve in de hoofdplaats van het Arrondissement, dan wel in eene andere garnizoens plaats voorvalt, in welke gevallen de gemelde twee stuivers aan hem Provoost in zijne declaratien zullen worden geleden, mits daarbij de schriftelijke orders overleggende.

Artikel 345.

Indien een gearresteerd Onder-officier of Militair van mindere rang kleederen mogt noodig hebben en de zoodanige, gedurende het arrest, bij zijn regiment of corps gevoerd wordt, zal de Provoost geweldige daarvan aanstonds moeten kennis geven aan den Chef of de Administratie van dat regiment of corps, door welke als dan, daaromtrent, naar behooren, zal worden voorzien.

Artikel 346.

Indien een gearresteerde, die tot geen corps behoort, of bij geen regiment of corps gevoerd wordt, kleederen of eenige goederen noodig heeft, en onvermogend is om zich zelve daarvan te voorzien, zal de Provoost geweldige daarvan kennis geven aan het Departement van Oorlog, en daartoe de noodige aanvrage doen.

Artikel 347.

Zoo een gearresteerde ziek wordt, zal de Provoost geweldige daarvan rapport doen aan den Commanderenden Generaal of Officier van het Arrondissement of wel aan den Commanderenden Officier van het garnizoen, mitsgaders aan den Auditeur-Militair, bijaldien dezelve voor een Krijgsraad te regt gesteld

wordt, en zal de Provoost geweldige vervolgens den gearresteerden behandelen en van spijze, dranken, ligging, vuur en licht voorzien, op zoodanige wijze als aan hem Provoost geweldige op eene schriftelijke aanvrage door den Chirurgijn Majoor zal worden opgegeven, en zullen de buitengewone kosten die de Provoost geweldige deswegens zal doen, aan hem, uit de kas van het Land, worden goedgedaan; indien de zieke gearresteerde is een Onder-officier of Militair van minderen rang of ook indien de gearresteerde onvermogend is om die kosten zelve te voldoen, mits van dat onvermogen op dezelfde wijze blijke als hiervoren bepaald is, en die schriftelijke aanvraag, ingevalle de zieke voor den Krijgsraad wordt of is te regt gesteld, door den Auditeur-Militair bij denzelven, en anderzins door den Commanderenden Officier van het garnizoen geviseerd, met de daartoe dienende quitantien, overgelegd worden.

Artikel 348.

Indien aan een gearresteerde de dood is aangezegd, zal de Provoost geweldige denzelven door een of twee Stokkenknechts moeten doen bewaken, en aan dien gearresteerden mogen geven zoodanige spijzen en dranken als dezelve verkiezen zal en door den Krijgsraad of den Auditeur-Militair bij eene schriftelijke permissie zullen worden toegestaan, welke kosten aan den geweldige Provoost, boven het gewoon kostgeld, uit 's Lands kas, zullen worden goedgedaan, indien de veroordeelde gearresteerde is een Onder-officier of Militair van minderen rang, of ook onmagtig is, om die kosten zelve te voldoen, mits dat van dit onvermogen, op de voorschreve wijze, kome te blijken.

Artikel 349.

Wanneer een gearresteerde in het Provoosthuis komt te overlijden, zal, zoo hij in de residentie van den Auditeur-Militair alzoo overlijdt en, door dezen, tegen hem wordt geprocedeerd, door denzelven Auditeur-Militair, onder approbatie van den Commanderenden Generaal of Officier van het Arrondissement, doch anderzins door den Commanderenden Officier van het garnizoen order op deszelfs begraaffenis gesteld worden; en zulks, ingevalle de kosten der begraaffenis noch door de naastbestaanden van den overledenen, noch ook uit de nalatenschap van den gearresteerden betaald of gevonden worden, op de minst kostbaarste wijze;—zullende de uitgaven deswegens

aan den geweldige Provoost worden geleden op zijne declaratie mits, door een declaratoir als voormeld, van het onvermogen constere en de order daartoe, benevens de quitantie, zoo veel mogelijk, bij die declaratie, worde overgelegd.

Artikel 350.

De geweldige Provoosten, in de plaatsen waar de Krijgsraden worden gehouden, zullen, voor de Officieren Commissarissen ter informatie gecommandeerd, de Krijgsraads-Vergaderingen en den Auditeur-Militair dienen als Deurwaarders of Exploicteurs, en als zoodanigen de hun gegeven bevelen behoorlijk uitvoeren; — zij zullen de Vergaderingen van Officieren Commissarissen, en van de Krijgsraden behoorlijk opwachten en de gearresteerden binnen brengen, bij de pronuntiatien der vonnissen adsisteren, en alle recherches, indagingen, publicatien, affixien, insinuatien en wat meer van dien aard zij, doen, zonder deswegens iets ten laste van den Lande te mogen declareren dan de gedane uitschotten.

Artikel 351.

Hetzelfde, als in het vorenstaande Artikel is vermeld, zal door de Provoosten geweldigen in de andere Steden en Plaatsen moeten worden verrigt, in zoo verre dit zoude mogen worden vereischt.

Artikel 352.

De geweldige Provoosten zullen dierhalven ook gehouden zijn te zorgen dat de Kamers of Vertrekken, voor de Vergaderingen ingerigt of beschikt, in behoorlijke orde zijn en de Krijgsraden en Officieren Commissarissen, van het noodig vuur en licht, gelijk mede van papier, pennen en inkt, voorzien worden.

Artikel 353.

Behalven het vast tractement zal de Provoost geweldige, ieder half Jaar, in de maanden Januarij en Julij, behoorlijke declaratien ingeven van al zulke kosten als hij vermag ten laste van den Lande te brengen; en zal de Provoost geweldige bovendien, ingevalle hij buitengewone voorschotten te doen heeft, zich, bij Requeste mogen adresseren om eenige pennin-

gen ter goeder rekening te bekomen, mits uitdrukkende waarvoor hij de gevraagde som noodig heeft.

Artikel 354.

De Provoost geweldige zal aan zijne declaratie moeten hechten zoodanige schriftelijke orders, blijken en bescheiden, uit hoofde van welken hij eenige posten op zijne declaratie heeft gebragt, en zulks zoodanig als dezelve orders, blijken en bescheiden, bij deze instructie zijn voorgeschreven; en zullen zoodanige posten anderzins aan hem, op zijne declaratie, niet worden gevalideerd.

Artikel 355.

Onder die declaratie zal moeten zijn gesteld een declaratoir van den Provoost geweldige op den Eed bij den aanvang zijner bediening gedaan, houdende: ,,dat hij dezelve heeft inge- ,,rigt ingevolge het voorschrift van deze instructie, en in het ,,bijzonder dat hij geen kostgeld in dezelve heeft gebragt over ,,meerdere dagen dan de tijd bedraagt, gedurende welke de ,,daarbij vermelde personen bij hem Provoost geweldige zijn ,,gearresteerd geweest, en dat hetgeen daarin vóór verschot- ,,ten is uitgetrokken, alzoo werkelijk, door hem, is betaald ,,geworden.'' En zal die declaratie, daar te boven, nog moeten zijn gesterkt door een declaratoir van den Auditeur-Militair of van den Commanderenden Officier aan wien zulks behoort, en naar mate de gearresteerden *al* dan *niet* voor een Krijgsraad moeten worden of reeds zijn te regt gesteld;— welk declaratoir zal moeten inhouden: ,,dat de tijd van het arrest ,,der onderscheidene gearresteerden daar bij juist is opgege- ,,ven, als mede dat de posten, op die declaratie gevonden wor- ,,dende, naar behooren en, volgens deze Instructie, zijn inge- ,,bragt, en, zijns wetens, aan den Provoost geweldige, niet ,,zijn betaald geworden, en eindelijk dat, zoo wel de buiten- ,,gewone onkosten, met zijn overleg, zijn gemaakt als met ,,opzigt tot de gedane verschotten zoo veel mogelijk de meeste ,,bezuiniging is in acht genomen.''

Artikel 356.

De Provoosten geweldigen welke een of meer vaste stokkenknechts hebben, zullen daarvoor 's jaarlijks mogen inbrengen voor ieder stokkenknecht eene somma van *vijftig* Guldens, mits telkens bij dien post op den Eed bij den aanvang hunner

bediening gedaan, declarerende dat zij, over den tijd gedurende welke die stokkenknecht is ingebragt of die stokkenknechts zijn ingebragt, dezelve gehouden hebben.

Artikel 357.

De Provoost geweldige zal voor het behoorlijk doen reinigen en schoonhouden van het Provoosthuis, mitsgaders voor het opwachten der Vergaderingen, het bezorgen van vuur en licht, papier, pennen en inkt, jaarlijks mogen inbrengen, ten laste van den Lande, eene somma van *zestig* Guldens eens.

Artikel 358.

De Provoosten geweldigen zullen de kostpenningen van de gearresteerden moeten invorderen en, ingevalle zij geene betaling van hun kunnen bekomen, daar van aanstonds kennis geven aan den Auditeur-Militair of den Commanderenden Officier, naar mate de gearresteerde voor den Krijgsraad wordt te regt gesteld, of slechts, wegens eenige fout, tegen de discipline in arrest is, ten einde zorge worde gedragen dat de betaling uit de tractementen der gearresteerden geschiede.

Artikel 359.

Wanneer een Onder-officier of Militair van minderen rang uit zijn arrest wordt ontslagen, om wederom bij het Corps of Regiment waartoe hij behoort te gaan dienen, zoo zal aan hem door den Provoost geweldige worden ter hand gesteld eene leening of ook meerdere leeningen, naar mate door den Commanderenden Generaal of Officier van het Arrondissement, den Commanderenden Officier van het garnizoen of den Auditeur-Militair, zal worden noodig geoordeeld, om denzelven te strekken tot reisgeld naar de plaats, waar zich zijn Regiment, Corps of Compagnie bevindt, welk uitschot aan den Provoost geweldige door ofte van wege het zelve Regiment of Corps, zal worden gerestitueerd.

Artikel 360.

Ingevalle een gearresteerde Onder-officier of Militair van minderen rang, die tot geen Regiment of Corps behoort, of ook een gearresteerde die niet weder gaat dienen, uit het arrest ontslagen wordt, zal de Provoost geweldige, in zijne declaratie, mogen brengen het reisgeld, het welk hem, door den Krijgsraad

of den Auditeur-Militair, zoo de zaak van den gearresteerden bij regterlijke uitspraak is afgedaan, of anderzins door den Commanderenden Officier van het Garnizoen, door eene schriftelijke order, bij die declaratie over te leggen, zal zijn gelast te geven het gene echter nooit de som van *vier* Guldens zal mogen te boven gaan en in het geheel geen plaats zal hebben wanneer zoodanige Onder-officier of Militair van minderen rang wordt geconfineerd.

Artikel 361.

Indien een gearresteerde, welke in het Provoosthuis is geplaatst, meerder mogt willen verteren dan het gene hem redelijker wijze toekomt en door den Provoost geweldige behoort te worden verstrekt, zoo zal de Provoost geweldige zoodanige gearresteerden, daar omtrent, tegen prompte betaling, mogen gerijven, doch zal aan den Provoost geweldige deswegens nooit iets op zijne declaratie geleden worden; met dien verstande echter dat zulks niet zal mogen plaats hebben omtrent al zulke gearresteerden die op water en brood zitten, als aan welke de Provoost geweldige geen ander voedsel zal mogen geven zonder permissie van den Krijgsraad, den Auditeur-Militair, den Commanderenden Officier van het Garnizoen of van den genen die daartoe de bevoegdheid hebben zal.

Artikel 362.

De Provoost geweldige zal geene gearresteerde, na de afdoening zijner zaak, langer in arrest mogen houden, uit hoofde van eenige kosten, verteringen en soortgelijke uitgaven door den Provoost geweldige buitengewoon voor den gearresteerden gedaan, en aan hem van den gearresteerden overzulks competerende.

Artikel 363.

De Provoost geweldige zal, in zijne declaratie, ten laste van den Lande mogen brengen het gene hij, op een schriftelijke order van den Auditeur-Militair of den Commanderenden Officier, zal hebben betaald wegens het begraven enz. van het lijk van een gearresteerden die in het Provoosthuis gestorven is, ingevalle deze kosten niet, uit de tractementen of nalatenschap van den overledenen, kunnen gevonden worden; doch zal de Provoost geweldige gehouden zijn de schriftelijke or-

ders daartoe dienende met eene specifieke opgave der begraaffenis-kosten en daartoe behoorende quitantie, mitgaders een declaratoir, ten blijke dat die niet uit de tractementen of nalatenschap van den overledenen gearresteerden hebben kunnen gevonden worden, bij zijne declaratie, over te leggen.

Artikel 364.

De geweldige Provoost zal gehouden zijn te betalen, en in zijne declaratie ten laste van den Lande mogen brengen alle zoodanige onvermijdelijke kosten als, betrekkelijk de Administratie der Justitie, aan hem, door den Commanderenden Officier, den benoemden Krijgsraad of den Auditeur-Militair, zullen worden geordonneerd, mits die schriftelijke order en quitantien van de gedane betalingen bij zijne declaratie overleggende.

Artikel 365.

De Provoosten geweldigen zullen, in het doen van hunne Rapporten, en van het vragen van orders, bij deze Instructie, voorkomende in het oog houden dat dezelve in het algemeen behooren te zijn gerigt aan den Commandant, op wiens order een gearresteerde in arrest gebragt is, mitsgaders aan den Commandant van het Garnizoen;—doch dat, zoodra de informatien zijn begonnen, die Rapporten moeten worden gedaan en die orders moeten worden gevraagd bij den Commanderenden Officier welke de informatien geordonneerd heeft, mitsgaders den Auditeur-Militair zoo die daar ter plaatse resideert.

Artikel 366.

Eindelijk zullen de Provoosten geweldigen, derzelver huisvrouwen, kinderen, stokkenknechts en verdere huisgenooten, niet vermogen te genieten of te ontvangen, eenige geschenken, giften of gaven, noch van den gearresteerden, noch van iemand anders van hunnent wege, directelijk of indirectelijk, ook zelf niet wanneer dezelve gearresteerden reeds ontslagen of vertrokken zullen zijn, op pene van, naar exigentie van zaken, te worden gestraft.

Artikel 367.

De Vorst zal nader, op eene voordragt van het Hoog Militair Geregtshof, het tarief vaststellen, waar naar de Provoosten geweldigen zullen vermogen te declareren.

ZESDE TITEL.

Eed (belofte) voor den President en de Leden van den Krijgsraad, de Officieren-Commissarissen, Auditeurs-Militair, Secretarissen en Provoosten geweldigen.

Artikel 368.

De President en de Leden der Krijgsraden, de Officieren-Commissarissen, Auditeurs-Militair, Secretarissen en Provoosten geweldigen, zullen respectievelijk, vóór het nemen van zitting en het aanvaarden hunner functien, ieder naar de wijze van zijne godsdienstige gezindheid afleggen de navolgende Eeden of beloften.

Artikel 369.

Eed (belofte) voor den President en de Leden van een Krijgsraad.

,,Ik zwere (belove), dat ik mijn post als Lid (President) ,,van den Krijgsraad ter goeder trouwe, met alle vlijt en naar- ,,stigheid, zal waarnemen; — dat ik mij, in de zaken, bij den ,,Krijgsraad voorkomende, zal gedragen met alle opregtheid, ,,eerlijkheid en onpartijdigheid, zonder daarin aan de partijen ,,toe te dragen eenige gunst of ongunst, en zonder mij daar- ,,van te laten aftrekken door eenige beweegredenen hoege- ,,naamd, en dat ik, zoo veel eenigzins in mijn vermogen is, ,,zal in acht nemen en naarkomen de voorschriften der Wet, ,,voor zoo verre die op mij, als Lid (President) van den ,,Krijgsraad, eenige betrekking hebben.

,,Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig (dat beloof ik).''

Artikel 370.

Eed (belofte) voor de Officieren-Commissarissen en Auditeurs-Militair.

,,Ik zwere (belove), dat ik mijn ambt als Officier-Commis- ,,saris (Auditeur-Militair) ter goeder trouwe, met alle vlijt ,,en naarstigheid zal waarnemen, dat ik, zoodra eenig straf- ,,baar feit of vermoeden daarvan, (alleen voor den Auditeur- ,,Militair: staande ter mijner vervolging als Auditeur-Mili- ,,tair,) tot mijner kennis zijn gekomen, daarvan zonder uit- ,,stel, en zoo veel mogelijk de regte waarheid zal trachten op ,,te sporen, en doen het gene mijn ambt vereischen zal; dat

,,ik daarin zal te werk gaan met alle opregtheid, eerlijkheid ,,en onzijdigheid, zonder den schuldigen of zijne vrienden of ,,begunstigers te ontzien, en zonder den onschuldigen te kwel- ,,len; dat ik niet zal openbaren het gene, in de informatien, ,,zouden mogen voorkomen, of ietwes anders het gene geheim ,,zoude moeten blijven; en dat ik voorts zoo veel eenigzins in ,,mijn vermogen is, getrouwelijk zal in acht nemen en naar- ,,komen de voorschriften der Wet, voor zoo verre die mij in ,,mijne qualiteit eenigermate betreffen.

,,Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig (dat beloof ik)."

Artikel 371.

Eed (belofte) voor den Secretaris.

,,Ik zwere (belove), dat ik mijn post als Secretaris ter goe- ,,der trouwe, met alle vlijt en naarstigheid, zal waarnemen; ,,dat ik getrouwelijk en met alle opregtheid zal aanteekenen, ,,opmaken en te boek stellen, mitsgaders expedieren al wat ,,mij, in mijn officie zal belast worden; dat ik de Registers en ,,andere Actens, welke tot mijn toeverzigt behooren, zorgvul- ,,dig zal bewaren; dat ik niet zal openbaren de gevoelens van ,,den President of van de Leden van den Krijgsraad, of van ,,den Officier-Commissaris, noch ook hetgene, in de informa- ,,tien, zoude mogen voorkomen, of ietwes anders het gene ,,geheim zoude moeten blijven; en dat ik voorts, zoo veel ee- ,,nigzins in mijn vermogen is, getrouwelijk zal in acht nemen ,,en naarkomen de voorschriften der Wet, voor zoo verre die ,,mij in mijne qualiteit eenigermate betreffen.

,,Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig (dat beloof ik)."

Artikel 372.

Eed (belofte) voor de Provoosten geweldigen.

,,Ik zwere (belove), dat ik mijn ambt als Provoost gewel- ,,dige, met alle vlijt en naarstigheid, zal waarnemen; dat ik ,,omtrent de gevangenen en geconfineerden, welke aan mijne ,,bewaring worden toevertrouwd, alle oplettendheid zal aan- ,,wenden, de plaatsen en vertrekken, waarin die zich be- ,,vinden, naauwkeurig visiteren, en, te dien opzigte, al dat ,,gene verrigten zal, wat, volgens de regelen van voorzigtig- ,,heid, wordt gevorderd; dat ik daarbij nooit uit het oog zal

„verliezen, dat de gevangenis alleen is ingerigt, om van de „personen der gevangenen verzekerd te zijn, en mij mitsdien „zorgvuldig onthouden zal van alle harde behandeling; dat ik „inzonderheid aan de gevangenen en geconfineerden al dat „gene, zoo in de verzorging van spijs, drank en andere nood- „wendigheden zal doen geworden hetgene de Wet vordert; „dat ik de orders, welke mij worden gegeven, behoorlijk zal „agtervolgen en naarkomen, en mij wijders, in allen opzigte „gedragen, zoo als mij, bij deze Wet en mijne bijzondere in- „structie, is voorgeschreven.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig (dat beloof ik).”

Artikel 373.

De vorenstaande Eeden (beloften) worden afgelegd:

a. door den President en den Auditeur-Militair in handen van het Hoog Militair Geregtshof of wel bij een Krijgsraad te velde of in eene belegerde of berende stad of plaats in handen van den Commanderenden Generaal of van den Commanderenden Officier die hem heeft benoemd;

b. door de leden en den Secretaris in handen van den Commandant of wel bij een Krijgsraad te velde of in een belegerde of berende stad of plaats in handen van den Commanderenden Generaal of van den Commanderenden Officier die hen heeft benoemd;

c. door den Officier-Commissaris in handen van den Commanderenden Officier of wel bij een Krijgsraad te velde van den Commanderenden Generaal en bij een Krijgsraad in een belegerde of berende stad of plaats in handen van den President van dezen Krijgsraad;

d. door den Provoost geweldige in handen van den President van den Krijgsraad bij welken hij optreedt.

Artikel 374.

Ten aanzien van den President-plaatsvervanger en den plaatsvervangenden Auditeur-Militair, vinden de voorschriften van dezen Titel overeenkomstige toepassing.

REGISTER OP DE REGTSPLEGING VOOR HET KRIJGSVOLK TE LANDE.

EERSTE TITEL.

TWEEDE TITEL.

EERSTE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

TWEEDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

DERDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

VIERDE HOOFDSTUK.

 2

TWEEDE TITEL.

VIJFDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

ZESDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

NEGENDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

TIENDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

ELFDE HOOFDSTUK.

DERDE TITEL.

VIERDE TITEL.

VIJFDE TITEL.

EERSTE HOOFDSTUK.

VIJFDE TITEL.

TWEEDE HOOFDSTUK.

ZESDE TITEL.

TEKST VAN DE REGTSPLEGING BIJ DE ZEEMAGT, GEARRESTEERD BIJ BESLUIT VAN DEN SOUVEREINEN VORST DER VEREENIGDE NEDERLANDEN VAN 20 JULI 1814 N°. 27 (STAATSBLAD N°. 85), ZOOALS DEZE LUIDT VOLGENS DE DAARIN DOOR OF TEN GEVOLGE VAN DE WET VAN 31 OCTOBER 1912 (STAATSBLAD N°. 337) GEBRACHTE WIJZIGINGEN EN PLAATS GEHAD HEBBENDE AANVULLINGEN.

REGTSPLEGING BIJ DE ZEEMAGT.

EERSTE TITEL.

Algemeene bepalingen, regten en pligten der Commanderende Officieren.

Artikel 1.

Geen Militair mag, wegens eenig strafbaar feit, in regten betrokken worden, dan volgens de Wet in de gevallen en volgens de wijze, door dezelve voorgeschreven.

Artikel 2.

Elk Officier en Onder-officier zal in het algemeen regt hebben, om de zulken die van minderen rang zijn, dan hij zelve is, het arrest aan te zeggen.

Artikel 3.

Elk Officier en Onder-officier zal bovendien verpligt zijn, om, van dat regt, gebruik te maken, zoodra hem bekend is, of bij hem op waarschijnlijke gronden vermoed wordt, dat de mindere in rang zich aan eene aanmerkelijke overtreding van de krijgstucht of aan een ernstig strafbaar feit heeft schuldig gemaakt.

Artikel 4.

Van het gepleegde feit en het eventueel opgelegde arrest zal terstond worden gerapporteerd aan den Commanderenden Officier onder welken de verdagte ressorteert.

Artikel 5.

Die Commanderende Officier zal daar op de zaak onderzoeken en bepalen, of de verdagte al dan niet aanvankelijk in arrest zal worden gesteld of gehouden.

Artikel 6.

Indien, bij dat onderzoek, gebleken is, dat de verdagte onschuldig is, zal dezelve, in arrest zijnde, direct worden ontslagen.

Artikel 7.

Wanneer het blijkt dat de zaak van dien aard is, dat dezelve buiten den Regter kan worden afgedaan, zal de Commanderende Officier de straf zelve kunnen en moeten bepalen.

Artikel 8.

Wanneer bij den Commanderenden Officier twijfel bestaat of de fout, waaraan de verdagte zich heeft schuldig gemaakt, inderdaad een krijgstuchtelijk vergrijp is, zoo ook wanneer hij van oordeel is, dat de zaak voor den militairen Regter moet worden gebragt, zal hij van zijne bevinding dadelijk moeten kennis geven aan den Commanderenden Officier van de Directie, de Vloot, het Eskader of minder Smaldeel, door welke autoriteit, na bekomen advies van den Fiscaal, zal worden beslist, of de zaak buiten den Regter kan worden afgedaan, dan wel of de verdagte naar den militairen Regter moet worden verwezen.

Ongeacht de in de artikelen 6 en 7 bedoelde beslissing kan de Vlootvoogd, na bekomen advies van den Fiscaal, bepalen dat de onschuldig geoordeelde of de krijgstuchtelijk gestrafte alsnog ter zake van het feit waarvan hij verdagt of waarvoor hij gestraft werd, naar den militairen Regter zal worden verwezen.

Artikel 9.

Verwijzing naar den Krijgsraad—die den grondslag uit-

maakt van de in te winnen informatien — geschiedt op straffe van nietigheid bij schriftelijke beschikking. Zij vermeldt, behalve den naam en de voornamen van den beklaagden, den rang of stand, in welken, en den bodem waarop of de inrigting waarbij hij dient, en behelst eene omschrijving van het feit, hetwelk hem ten laste wordt gelegd.

Bij deze beschikking tot verwijzing wordt tevens bepaald, of de beklaagde al dan niet in arrest zal worden gesteld of zal blijven.

Een afschrift van deze beschikking zal aan den beklaagden en aan den Fiscaal ter standplaats van den Krijgsraad worden ter hand gesteld.

Artikel 10.

Wanneer de Commanderende Officier van de Directie, de Vloot, het Eskader of minder Smaldeel, tegen het advijs van den Fiscaal, mogt nalaten, de zaak naar den Krijgsraad te verwijzen, kan de Fiscaal, indien hij nogtans mogt vermeenen dat het belang van de Justitie zoodanige verwijzing vereischt, aan den genoemden Commanderenden Officier, schriftelijk en met opgave van redenen, het verzoek doen, daarover door het Hoog Militair Geregtshof te doen beslissen.

Die Commanderende Officier zal alsdan de stukken, welke tot de zaak betrekking hebben, met zijne beschouwingen over de zaak, mitsgaders het verzoek van den Fiscaal, ten spoedigste aan het Hoog Militatr Geregtshof inzenden, ten einde het Hof daarop, na bekomen advies van den Advocaat-Fiscaal, disponere zoo als het, naar bevind van zaken, zal vermeenen te behooren.

In geval bij resolutie van het Hof de verwijzing van den verdagte naar den militairen Regter mogt zijn bepaald, zal de genoemde Commanderende Officier daaraan dadelijk het noodige gevolg geven en, bij verwijzing naar den Krijgsraad, die resolutie in de door hem te nemen beschikking vermelden en wijders aan de stukken in de zaak toevoegen.

Artikel 11.

In alle gevallen, waarin bij of na de verwijzing arrest wordt toegepast, wordt de gearresteerde, tenzij hem ter gelegenheid van zijn verhoor is medegedeeld, dat hij in arrest zal worden genomen, binnen vier en twintig uren na zijne

in-arreststelling door den Officier-Commissaris of, ingeval de in-arreststelling door den Krijgsraad is bevolen, door den Krijgsraad gehoord.

Artikel 12.

Indiën een gearresteerde of krijgstuchtelijk gestrafte zich over het arrest, of over de hem opgelegde straf of over de omschrijving van de strafreden of wel over beide bezwaard vindt, zal hij daarvan zijne klagten als dan kunnen inbrengen en zelfs mogen verzoeken dat de zaak door een Krijgsraad worde onderzocht.

Artikel 13.

Wanneer, ten einde als voren, het onderzoek van den Krijgsraad verzocht wordt, zal de Commanderende Officier zulks niet mogen weigeren.

Artikel 14.

De Krijgsraad zal vervolgens de zaak moeten onderzoeken, en, indien dezelve des klagers klagten wettig bevindt, zorgen dat aan hem het gedaan ongelijk behoorlijk gebeterd worde.

Artikel 15.

Maar wanneer de Krijgsraad de gedane klagte zoodanig ongegrond en ligtvaardig heeft bevonden, dat dezelve niet anders dan aan eene verregaande oneerbiedigheid kan worden toegeschreven, zal de klager, deswegens ingevolge de Wet, worden gestraft.

Artikel 16.

Indien een beschuldigde, het zij vóór het onderzoek der beschuldiging, het zij gedurende hetzelve, voortvlugtig mogte worden, zal de Commanderende Officier daarvan kennis geven aan het Hoog Militair Geregtshof, met bijvoeging der Stukken daartoe behoorende.

Deze bepaling geldt niet voor het misdrijf van desertie.

TWEEDE TITEL.

Eerste hoofdstuk.

Informatien voor den Officier-Commissaris in de Directien der Marine en elders, waar geen Krijgsraad resideert.

Artikel 17.

Door den Commanderenden Officier van de Directie wordt

voor een tijdvak van ten minste één jaar een Officier met den rang van Luitenant ter Zee der eerste klasse uit die Directie benoemd tot Commissaris ten einde in door dien Commandant naar den Krijgsraad verwezen zaken zoodanige informatien te nemen als hij vermeenen zal te behooren.

Daartoe wordt de beschikking tot verwijzing met de verdere stukken hem in handen gesteld.

Artikel 18.

Deze Officier-Commissaris zal worden geadsisteerd door een daartoe geschikten Officier, ter benoeming van den Commanderenden Officier der Directie voor ten minste gelijk tijdvak uit de Officieren van Administratie bij de Zeemagt, welke Officier de functien van Secretaris waarnemen zal.

Artikel 19.

Omtrent het vervangen van den Officier-Commissaris en den Secretaris, welke verhinderd of gerecuseerd is, zal worden in acht genomen hetgene deswegens, bij het volgend Hoofdstuk, is voorgeschreven.

Artikel 20.

Desgelijks zal omtrent de verhooren van den beklaagden, het requireren en hooren van getuigen, het recuseren van den Officier-Commissaris en den Secretaris, het rapport doen aan den Commanderenden Officier en aan den Krijgsraad, het in arrest en op vrije voeten stellen van den beklaagden, en wat meer van dien aard is, worden naargekomen al het gene, bij het volgend Hoofdstuk, is vastgesteld, voor zoo verre hetzelve alhier van eenige toepassing kan gehouden worden, en, bij dit Hoofdstuk, niet anders is bepaald.

Artikel 21.

Zoo wanneer het noodig mogt wezen, dat, eenige Getuigen, in de Directie of derzelver nabijheid aanwezig, tot belasting of ontlasting van den beklaagden wierden gehoord, ofte eenige inspectie of schouw wierde gedaan, zal daartoe, door den Officier-Commissaris, zoo veel tijd mogen besteed worden, als, tot dat einde, volstrekt wordt gevorderd.

Bij het houden van de in het eerste lid bedoelde inspectie

of schouw wordt in acht genomen het bepaalde in het vierde lid van artikel 86.

Artikel 22.

Zoodra het noodig onderzoek in de Directie zelve is afgeloopen, zullen alle de ingewonnene verhooren, informatien en bewijsstukken, behoorlijk verzegeld, door den Commanderenden Officier der Directie of door de genen, welke met het transport van den beklaagden belast zijn, worden verzonden aan den Fiscaal van de Directie waarin de Krijgsraad is gevestigd.

Artikel 23.

Wanneer de beklaagde gearresteerd is, zal hij, onder verzekerde bewaring, worden overgebragt naar de plaats, waar de Fiscaal resideert en de Krijgsraad gehouden wordt.

Artikel 24.

Indien de beklaagde, vóór en aleer het eerste verhoor heeft plaats gehad, niet mogt gearresteerd zijn, en, bij onderzoek, geene redenen mogten zijn voorgekomen, om denzelven in arrest te stellen, zal de Commanderende Officier van de Directie den beklaagden ordonneren, om zich naar de in het voorgaand Artikel vermelde plaats te begeven, en bij zijne aankomst aldaar, daarvan kennis te geven aan den Commanderenden Officier van de Directie, waarin de Krijgsraad resideert, en aan den Fiscaal.

Artikel 25.

De informatien op Schepen, welke tijdelijk van de standplaats van den Commanderenden Officier der Directie verwijderd zijn, en op Schepen van eene Vloot, Eskader of minder Smaldeel en op een Schip alleen, wanneer zij zich buiten het Rijk in Europa bevinden en daarop geen Krijgsraad zitting houdt, worden gehouden overeenkomstig de in dit Hoofdstuk omschreven beginselen zoolang de afwezigheid of de reis duurt.

Bij deze informatien kan, bij gebreke van eenen Officier met den rang van Luitenant ter Zee der eerste klasse, een Officier beneden dien rang tot Officier-Commissaris worden benoemd.

De benoeming van den Officier-Commissaris en van den Secretaris geschiedt door den Commandant van elk zoodanig Schip.

TWEEDE TITEL.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Informatien voor den Officier-Commissaris in de Directien der Marine en elders, waar de Krijgsraad resideert.

Artikel 26.

Binnen het Rijk in Europa wordt door den Commanderenden Officier van de Directie zelve, waar de Krijgsraad zitting heeft, of wel van de Vloot, het Eskader of minder Smaldeel voor een tijdvak van ten minste één jaar en elders door den Commanderenden Officier van de Vloot, het Eskader of minder Smaldeel of van het schip alleen voor den duur der reis, tenzij ook daar benoeming voor ten minste één jaar of een vasten termijn van korteren duur mogelijk is, een onder zijne Orders dienend Officier met den rang van Luitenant ter Zee der eerste klasse benoemd tot Commissaris, ten einde in door dien Commandant naar den Krijgsraad verwezen en in de in het eerste gedeelte van artikel 28 bedoelde zaken al zulke informatien te nemen als vereischt worden.

Op dezelfde wijze en voor gelijk tijdvak zal tevens uit de Officieren van Administratie een geschikt persoon tot Secretaris worden benoemd.

Op een schip, hetwelk zich alleen buiten het Rijk in Europa bevindt, kan tot Officier-Commissaris een Officier beneden den rang van Luitenant ter Zee der eerste klasse worden benoemd en kan, bij gebreke van een Officier van Administratie, aan een ander Officier de functie van Secretaris worden opgedragen.

De bepalingen van artikel 133 zijn bij de informatien ook ten aanzien van dezen Officier-Commissaris en dezen Secretaris van overeenkomstige toepassing.

Artikel 27.

Wanneer de Fiscaal de stukken, in het voorgaand Hoofdstuk omschreven, ontvangen heeft, en de beklaagde in de

Directie waarin of aan boord van het Schip, waarop de Fiscaal dient, is aangekomen, geeft deze daarvan dadelijk kennis aan den Commanderenden Officier van deze Directie of van de Vloot, het Eskader of minder Smaldeel, door welken, naar gelang van zaken, op het verzoek in het volgend Artikel vermeld, dadelijk de noodige orders worden gesteld.

Artikel 28.

Wanneer de Fiscaal vermeent, dat de beklaagde nog nader behoort te worden gehoord, of dat nog eenige getuigenissen of andere bewijzen behooren te worden ingewonnen, doet hij, bij zijne gezegde kennisgeving, verzoek tot het aanhangig maken van de zaak bij den Officier-Commissaris ter standplaats van den Krijgsraad; — doch wanneer hij van begrip is, dat er een genoegzaam onderzoek heeft plaats gehad, doet hij daarbij verzoek tot het bijeenroepen van den Krijgsraad.

Artikel 29.

In het laatste geval wordt geprocedeerd zoo als hierna onder het derde Hoofdstuk van dezen Titel is bepaald.

Artikel 30.

In het eerste geval wordt de beklaagde in zijne verhooren, welke hij te voren heeft ondergaan voor den Officier-Commissaris, gerecolleerd, en, van dit recollement op dezelfde wijze, aanteekening gemaakt als hierna, onder het derde Hoofdstuk van dezen Titel, omtrent de recollementen voor den Krijgsraad is vastgesteld.

Artikel 31.

De verdere verhooren worden alsdan voor den Officier-Commissaris voortgezet, even als, in dit Hoofdstuk, is voorgeschreven.

Artikel 32.

De Commanderende Officier stelt de beschikking tot verwijzing en verdere stukken in alle zaken, welke naar den Krijgsraad zijn verwezen, in handen van den Fiscaal ten einde het noodige te verrigten.

Artikel 33.

Alle de zoodanige, die ter oorzake dat zij in de zaak eenigzins zijn betrokken of klagten deswegens hebben ingegeven, of ook uit hoofde dat dezelve aan den beschuldigden, het zij in den bloede, het zij door huwelijk zijn vermaagschapt, volgens het bepaalde bij Art. 144, niet zouden mogen zijn leden van een Krijgsraad over den beklaagden, zullen ook niet mogen optreden als Officier-Commissaris noch als Secretaris.

Artikel 34.

De Officier-Commissaris, de Fiscaal en de Secretaris mogen elkander niet bestaan tot in den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Artikel 35.

Wanneer de beklaagde is een Officier, zal geen ander Officier als Officier-Commissaris mogen fungeren, dan die van eenen hoogeren rang, althans van eenen gelijken rang doch van hoogere ancienneteit is.

Artikel 36.

Ingevalle de benoemde Commissaris of Secretaris, om de voorgemelde of andere redenen, hunne functien niet mogten kunnen waarnemen, zullen dadelijk anderen in hunne plaats worden benoemd.

Artikel 37

De Officier-Commissaris zal even zoo min als de Secretaris met verlof vertrekken, ten ware zulks ter beoordeeling van den Commandant, mogt worden gepermitteerd, wanneer dezelve, even als in ander wettig belet, door een ander zullen worden vervangen.

Artikel 38.

Zij zullen zooveel mogelijk alle dagen moeten vaceren tot het hooren van den beklaagden, mitsgaders tot het nemen van andere informatien, en zulks zoo lang tot dezelve zullen zijn afgeloopen.

Artikel 39.

De Fiscaal kan bij alle verhooren en confrontatie-verhooren tegenwoordig zijn, indien de Officier-Commissaris hem daartoe uitnoodigt.

Zoo dikwijls hij bij de verhooren tegenwoordig is, wordt daarvan in het verhoor aanteekening gehouden, en zal hij bevoegd zijn, aan den Officier-Commissaris de nadere vraagpunten op te geven, die hij verlangt gesteld te worden en waarop de Officier-Commissaris, naar bevind van zaken, zal beschikken.

Artikel 40.

De Fiscaal zal de vereischte Artikelen voor het verhoor van den beklaagden in gereedheid brengen; op deze artikelen, zoomede op die, welke de Officier-Commissaris daarna mogt wenschen te stellen, zal de beklaagde worden gehoord.

Artikel 41.

De Artikelen zullen vragen bevatten omtrent alle de daden en omstandigheden in de beschikking tot verwijzing of de Stukken ten laste van den beklaagden voorkomende.

Artikel 42.

In elk der vraagpunten, waarop een gearresteerde of gerequireerde in persoon zal worden gehoord, zal niet meer dan één feit of ééne omstandigheid gesteld worden.

Artikel 43.

Het zal ook aan den beklaagden vrijstaan, om, indien hij mogt vermeenen, wettige redenen te hebben ten einde den Officier-Commissaris of Secretaris te recuseren of te verklaren onbevoegd om, in de zaak, in de voorschreven respective qualiteiten, te fungeren, zulks, met decentie, voor te dragen.

Artikel 44.

In dat geval zal, daarvan, dadelijk worden rapport gedaan aan den Commanderenden Officier, welke, in gevalle hij de aangevoerde redenen gegrond mogt oordeelen, een ander zal

commanderen in de plaats van den verworpenen, doch, in het tegenovergestelde geval, zal ordonneren dat de benoemde met de zaak voortga.

Artikel 45.

Al zulke Officieren en personen welke, uit hoofde van hunnen rang en ingevolge deze Wet, niet voor een Krijgsraad kunnen worden te regt gesteld, zullen ook niet kunnen worden onderworpen aan eene ondervraging van den Officier-Commissaris.

Artikel 46.

Zoo spoedig mogelijk na ontvangst door den Fiscaal van de beschikking tot verwijzing en verdere stukken zal de beklaagde door den Officier-Commissaris voor de eerste maal worden gehoord.

Artikel 47.

Wanneer de beschuldigde, bij het eerste verhoor, het hem ten laste gelegde strafbare feit geheel of ten deele mogt hebben bekend, zal hij den volgenden dag op zijne confessie worden gerecolleerd, en indien hij daarbij persisteert, zal dat persistit onder hetzelfde verhoor gesteld worden.

Artikel 48.

Indien de beschuldigde, bij het recollement, zijne confessie geheel of ten deele mogt herroepen, zal daarvan mede onder het eerste verhoor behoorlijke aanteekening worden gehouden.

Artikel 49.

Wanneer een beklaagde zich niet in arrest bevindt, zal de Officier-Commissaris bevoegd zijn, telkens, na den afloop van een verhoor, denzelven te stellen in arrest, wanneer hij vermeent dat de omstandigheden dit vorderen.

De Officier-Commissaris zal daarvan onmiddellijk bericht zenden aan den Krijgsraad, die de in-arreststelling al dan niet bekrachtigt.

Artikel 50.

Bijaldien de beklaagde zich in arrest bevindt, kan na ieder verhoor door den Officier-Commissaris des geraden aan den Krijgsraad een voorstel worden gedaan, dat de beklaagde uit het arrest zoude kunnen worden ontslagen of wel dat in het arrest, zonder nadeel voor de Justitie, eenige verandering voor den beklaagden, zoude kunnen worden gemaakt.

Artikel 51.

De Officier-Commissaris, ter plaatse waar de Krijgsraad niet resideert, zorgt dat de voorstaande beslissingen tot ontslag, arrest en verandering in de wijze van hetzelve, worden geëxecuteerd; ter standplaats van den Krijgsraad is die zorg den Fiscaal opgedragen.

Van een en ander wordt onmiddellijk aan den Commanderenden Officier gerapporteerd.

Artikel 52.

Wanneer een beklaagde, die zich op vrije voeten bevindt, na het eerste verhoor, vrijheid bekomt, om weder te vertrekken, belooft hij, bij handtasting aan den Officier-Commissaris, van zich, telkens, op ontbod, weder in persoon te zullen vervoegen voor hem of voor den Krijgsraad.

Artikel 53.

Dezelfde belofte legt een gearresteerde af bij het ontslag uit zijn arrest na eenig verhoor, voor den Officier-Commissaris geordonneerd.

Artikel 54.

Van deze afgelegde belofte wordt aanteekening, onder het laatste verhoor, gemaakt.

Artikel 55.

Wanneer een beklaagde zich in arrest bevindt, wordt hij, bij ieder verhoor, onder secure bewaring voor den Officier-Commissaris gebragt en, op gelijke wijze, terug gebragt.

Artikel 56.

Wanneer de beklaagde zich op vrije voeten bevindt wordt

hij, bij ieder verhoor, krachtens een billet van den Secretaris, door een Deurwaarder, een dienaar der Openbare Magt of een onderofficier gerequireerd om, tegen zekeren dag en uur, welke zoo kort mogelijk zullen worden bepaald, in persoon, ter aangewezene plaatse voor den Officier-Commissaris, te verschijnen, ten einde, ter zake van het hem bij de beschikking tot verwijzing, of wel ingevolge de artikelen 67 en 68, ten laste gelegde te antwoorden op zoodanige Artikelen als, aan hem, zullen worden voorgehouden.

Artikel 57.

Wanneer een zoodanig gerequireerde, op den bepaalden tijd, niet verschijnt, zal hij andermaal worden aangeschreven op een nader daartoe te bepalen uur.

Artikel 58.

Bij aldien de gerequireerde als dan weder mogt uitblijven, zal de Secretaris, daarvan, aan den Commandant, rapport doen, welke daarop het arrest van den niet gecompareerden gerequireerden ordonneren zal.

Artikel 59.

De Officier-Commissaris zal elk vraag-punt afzonderlijk voorhouden en doen beantwoorden, voorts die antwoorden, zoo veel doenlijk, met des beklaagdens eigene woorden en met de minst mogelijke verandering van stijl en uitdrukkingen, doen aanteekenen.

Artikel 60.

Hij zal in alle verhooren even zeer zich toeleggen, om de onschuld te ontdekken, als om bewijs en erkentenis van schuld in te winnen.

Artikel 61.

Men zal nimmer, door het aandoen van pijn of ongemakken, door bedreigingen van dezelve, door belofte van vrijstelling of vermindering van straf of wel door strikvragen, den beschuldigden zoeken te brengen tot confessie, doch hem wel mogen onder het oog brengen, zoo wel dat de

Regter, op bewijzen, zonder bekentenis, kan en moet straffen als de onwaarschijnlijkheid zijner verdediging.

Artikel 62.

Aan den beklaagden zullen, ten overstaan van den Officier-Commissaris, de informatien of de verklaringen der getuigen, distinctelijk worden voorgelezen, mitsgaders aan denzelven vertoont alle stukken tot zijne zaak behoorende.

Artikel 63.

De beklaagde zal wijders, over alles wat tot de zaak eenige betrekking heeft, nader worden gehoord, zoo dikwijls als, tot een volledig onderzoek der waarheid, noodig zal zijn.

Artikel 64.

De Officier-Commissaris zal nogtans zoo veel mogelijk zorgen dat, buiten de confrontatien in eene zaak niet meer dan vier of uiterlijk vijf verhooren plaats hebben, ten ware bijzondere redenen het doen van meerdere verhooren mogten wenschelijk maken.

Artikel 65.

Op elk alzoo voorgehouden Stuk zal gesteld worden het navolgende: ,,aan den beklaagden N.N. vertoond en voorgehouden in het verhoor den ....'';— en zal voorts daaronder de Secretaris zijne naamteekening stellen, ten blijke, dat diezelfde Stukken aan den beklaagden vertoond en voorgehouden zijn.

Artikel 66.

Aan den beschuldigden zal ook distinctelijk worden afgevraagd of hij, tegen de getuigen of getuigenissen aan hem voorgehouden, mitsgaders tegen de vertoonde stukken, iets heeft in te brengen, en zal zulks, bij het verhoor, almede naauwkeurig worden aangeteekend.

Artikel 67.

Indien, in een verhoor of in den loop van het proces, aanleiding voorkomt, om den beschuldigden ook van een ander

strafbaar feit te verdenken, zal de Officier-Commissaris ook daaromtrent, op vraagpunten van den Fiscaal, of op die welke hij zelve wenscht te stellen, den beschuldigden ondervragen, mits zulks vooraf, aan denzelven, worde bekend gemaakt.

Artikel 68.

Wanneer een beschuldigde uit zich zelve belijdt een strafbaar feit waarvan geene, of geene genoegzame informatien zijn ingewonnen, zal de Officier-Commissaris den beschuldigden afvorderen eene naauwkeurige opgave daarvan, met bepaling van tijd en plaats wanneer en waar zulks zoude zijn gebeurd, om te ontdekken, of de beschuldigde zich zelve heeft willen bezwaren en om aanleiding tot nader onderzoek te hebben.

Artikel 69.

Indien een der gevallen, bedoeld in de artikelen 67 of 68 zich mogt voordoen, zal de Fiscaal onverwijld de noodige maatregelen nemen, opdat omtrent de vervolging van het strafbare feit, van hetwelk de beschuldigde nader verdagt wordt, worde beslist.

Artikel 70.

Indien een beschuldigde zich, ter zijner verontschuldiging, beroept op eene omstandigheid, die het feit onmogelijk of hoogst onwaarschijnlijk zoude maken, of doen vervallen, bij voorbeeld door te zeggen dat hij zich, ten tijde dat het feit gepleegd werd, elders hebbe bevonden, of door zich te beroepen op lijfsweer, zal men hem onderhouden over die verdediging en hem afvragen opgave, zoo van de namen der getuigen, die iets daarvan zouden weten, als van de omstandigheden, die aanleiding zouden kunnen geven tot opsporing van bewijs.

Artikel 71.

Wanneer een beschuldigde, zonder des Regters onbevoegdheid te beweren, of, na dat die stelling door den Krijgsraad is verworpen, zich onwillig toont om te antwoorden op alle of sommige vraagpunten die hem worden voorgehouden, of zijne antwoorden zoodanig onbetamelijk inrigt, dat het klaar-

blijkelijk is, dat hij zich, aan zijne verpligting om te antwoorden, wil onttrekken, en, na herhaalde vermaningen, daarvan niet terug komt, zal dit in een verbaal, of in het slot van het verhoor, door den Secretaris, worden aangeteekend.

Artikel 72.

Vóór het sluiten van het laatste verhoor zal den beschuldigde uitdrukkelijk worden afgevraagd, of en zoo ja, wat hij heeft in te brengen, en op welke getuigen, bewijzen of omstandigheden hij zich te dien einde beroept, waarna de vragen en antwoorden, aan hem, duidelijk en langzaam zullen worden voorgelezen.

Artikel 73.

Indien de beschuldigde weigert het verhoor te onderteekenen zal, daarvan, bij het slot van hetzelve, aanteekening worden gemaakt, en het verhoor, in dat geval ook zonder die onderteekening, bestaanbaar zijn.

Artikel 74.

Ten opzigte van het aanteekenen van eenige verandering, bijvoeging of uitlegging, en het onderteekenen van het verhoor, zal gehandeld worden even als hierna bij dat van de getuigen onder Art. 89, 90, 91 en 92 is bepaald.

Artikel 75.

Indien een beschuldigde de Hollandsche taal niet verstaat zal daarin worden gehandeld als hier achter bij de 93ste en 94ste Artikelen, ten opzigte van de getuigen, is vastgesteld.

Artikel 76.

De getuigen, welke de Officier-Commissaris of de Fiscaal vermeenen, dat behooren te worden opgeroepen, zullen, op door den Fiscaal te stellen vraagpunten of op die, welke de Officier-Commissaris mogt wenschen te stellen, door den laatstgenoemden worden gehoord; derzelver antwoorden of verklaringen zullen met Eede, in voege als bij artikel 92 is voorgeschreven, worden gesterkt, bijaldien geene redenen daartegen zijn, en deze alzoo afgegevene getuigenissen in geschrifte gesteld en onderteekend worden.

Artikel 77.

Bijaldien deze getuigen tot de Zeemagt behooren en onder het bevel van den Commandant zijn, zal de Officier-Commissaris letteren-requisitoir zenden aan dien Commandant, met verzoek dat die getuigen worden gelast of geciteerd, om, op de daarbij bepaalde dag, uur en plaats, tot het geven van getuigenis der waarheid, te verschijnen. Die Commandant geeft aan dat verzoek gevolg.

Artikel 78.

Bijaldien zij als dan, zonder door ziekte of andere volstrekte beletzelen verhinderd te zijn, niet verschijnen, of onwillig zijn om te getuigen, zal daarvan aan den Commanderenden Officier rapport worden gedaan, die de niet verschenen getuigen, bij arrest of op andere wijze tot het geven van getuigenis constringeren zal.

Artikel 79.

Wanneer de getuigen zich, onder het bevel van een ander Commandant, bevinden, het zij dezelve tot de Zee-, het zij ze tot de Landmagt behooren, zullen de vraag-punten, bij missive door den Officier-Commissaris, worden verzonden aan den Commanderenden Officier, waaronder zij behooren, ten einde dezelve getuigen daarop, voor den Officier-Commissaris, bijaldien geene redenen daartegen zijn onder Eede, in voege als bij artikel 92 is voorgeschreven, worden gehoord, en, met derzelver antwoorden, teruggezonden.

Artikel 80.

Indien die getuigen wel Militairen zijn, doch zich binnen 's Lands ergens bevinden, waar geen garnizoen is, of ook indien die getuigen zijn burger-personen, zullen gelijke vraag-punten, op dezelfde wijze en tot datzelfde einde, worden verzonden aan de Burgerlijke Regtbank waaronder zij behooren.

Artikel 81.

Bijaldien de Officier-Commissaris of de Fiscaal nogtans vermeent, dat het wenschelijk is, dat de getuigen, in de twee naastvoorgaande Artikelen vermeld, verschijnen, om te wor-

den gehoord, of, met een beschuldigden of onderling moeten worden geconfronteerd, zal de Officier-Commissaris letteren requisitoir afzenden aan den Commanderenden Officier of Regtbank, waaronder zij respectivelijk behooren, met verzoek, dat die getuigen worden gelast of geciteerd, om, op zekere te bepalenen dag, uur en plaats, voor hem tot het geven van getuigenis der waarheid, te verschijnen. Die Commandant geeft aan het verzoek gevolg.

Artikel 82.

Bijaldien burgerpersonen op de hun gedane oproeping niet verschijnen, zal de Officier-Commissaris opnieuw hunne oproeping kunnen verzoeken en hetzij te gelijker tijd, hetzij later daarbij een bevel tot medebrenging kunnen voegen.

Artikel 83.

De Commanderende Officier aan wien de requisitie is gedaan, zal, des noods, de gerequireerde militaire getuigen onder de vereischte precautien derwaarts zenden.

Artikel 84.

Bij het requireren of citeren van getuigen zal aan dezelve opgave worden gedaan van de zaak, of de namen der beschuldigden, omtrent welken hun getuigenis wordt gevorderd.

Artikel 85.

Letteren requisitoir aan Buitenlandsche Regters, zullen moeten behelzen, belofte van vergoeding der redelijke kosten, daarop vallende, en toezegging van in gelijke gevallen wederkeerig denzelfden dienst aan de Justitie te zullen bewijzen.

Artikel 86.

Wanneer, door den Fiscaal of den Officier-Commissaris, dienstig wordt geoordeeld, dat eene regterlijke bezigtiging geschiede van de gelegenheid der plaats, waar het feit is begaan, of dat de getuigen daar ter plaatse zelve worden gehoord, of eindelijk dat een Lijk of zwaar gekwetst Persoon naauwkeurig door Medicinæ Doctoren en Chirurgijns, ten overstaan van den Officier-Commissaris, worde geschouwd en onderzocht, zal zulk eene bezigtiging of schouw ten zijnen

overstaan, geadsisteerd met den Secretaris, in presentie van den Fiscaal, plaats hebben.

In deze en andere gevallen, waarin het noodig mogt worden geoordeeld de voorligting van deskundigen in te winnen, alsmede van hen zoodanige verslagen te vragen, als in het belang van het onderzoek zal worden vereischt, zullen zij, bevorens tot hunne verrigtingen over te gaan, in handen van den Officier-Commissaris, naar de wijze hunner godsdienstige gezindheid, den eed of de belofte afleggen, dat zij hem verslag naar hun geweten zullen geven.

Dezelfde persoon kan als getuige en als deskundige worden gehoord, mits hem, vóór het afleggen van den eed of de belofte, de voor beiden bestemde eeden worden voorgehouden.

Indien het bij dit onderzoek noodzakelijk is, dat eene woning tegen den wil van den regthebbende wordt betreden, zal de commissaris van politie of, in eene gemeente waar geen commissaris van politie is, de burgemeester van de betrokken gemeente of die hem vervangt den daartoe noodigen last verleenen, en daarbij desverkiezende tegenwoordig zijn. Van het binnentreden wordt, binnen vier en twintig uren, procesverbaal opgemaakt, hetwelk bij de stukken zal worden gevoegd.

Artikel 87.

Bijaldien de daartoe noodige getuigen zich niet, onder het bevel van den Commandant, die de informatien geordonneerd heeft, bevinden, worden door den Officier-Commissaris letteren requisitoir aan den Commanderenden Officier, of wel aan den Burgerlijken Regter, waaronder die getuigen behooren, afgezonden om dezelve, op zekeren bepaalden dag, uur en plaats, voor hem te doen compareren. Die Commandant geeft aan dit verzoek gevolg.

Artikel 88.

De Officier-Commissaris zal

a. Vóór den aanvang van het verhoor, aan ieder getuige, ernstig voorhouden, deszelfs verpligting om de zuivere waarheid te zeggen, zonder iets te verzwaren, te vergrooten, te verligten, te verkleinen, te ontveinzen of te verzwijgen.

b. Voorts, zoo veel noodig, herinneren het gewigt van den Eed, de gevolgen des meineeds en de straffen van alle valsche getuigenissen.

c. Elk vraagpunt afzonderlijk voorhouden, en doen beantwoorden.

d. De getuigen, ieder afzonderlijk en een voor een, hooren, zonder dat de een, van het getuigde van den anderen, visie of communicatie zal kunnen reserveren.

e. Voor ieder getuige eene afzonderlijke acte maken, en dus de antwoorden van meerdere getuigen niet bij elkanderen onder of nevens de vraag-punten stellen, ofschoon dezelfde vragen aan verscheidene getuigen worden gedaan.

f. De antwoorden der getuigen, zoo veel doenlijk, met derzelver eigene woorden, en met de minst mogelijke verandering van stijl of uitdrukking, door den Secretaris, doen opteekenen.

g. Bij het einde van het verhoor aan ieder getuige ernstig afvragen, of hem, betrekkelijk de zaak, waarover hij gehoord is, nog iets bewust is, waaraan de Justitie gelegen zoude zijn.

h. Na het eindigen van elk verhoor, door den Secretaris, de gedane vragen en antwoorden of des getuigens opgaven duidelijk en langzaam doen voorlezen.

Artikel 89.

De getuige zal daarna de voorgelezene antwoorden of opgaven, door hem goedgekeurd, of, volgens zijne begeerte, veranderd of vermeerderd, onderteekenen, en wel, zoo hij niet schrijven kan, door een kruis of ander teeken te stellen, waarbij de Secretaris zal verklaren dat hetzelve in zijne tegenwoordigheid is gesteld.

Artikel 90.

Wanneer de getuigen een door hem gegeven antwoord, of iets in de door hem gedane opgave verandert, zal hetzelve niet worden doorgehaald, of onleesbaar gemaakt, maar zal de Officier-Commissaris de herroeping en de wijze hoe het vorige antwoord of opgegevene is veranderd of uitgelegd, door den Secretaris doen aanteekenen.

Artikel 91.

Indien de herroeping, bijvoeging of uitlegging voorvalt

onder een verhoor, zal het worden opgeteekend daar, waar het voorvalt; indien het bij de voorlezing geschiedt, in het slot; — doch wanneer het, na de onderteekening, voorvalt, zal het daaronder worden geschreven en weder worden geteekend als voren.

Artikel 92.

Na de onderteekening zal, geene redenen ter contrarie zijnde, door de getuigen, in handen van den Officier-Commissaris. naar de wijze hunner godsdienstige gezindheid de Eed of de verklaring afgelegd worden van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te hebben gezegd, en zal daarvan, onder het verhoor, behoorlijke aanteekening gehouden worden, zullende dit verhoor daarna door den Officier-Commissaris en den Secretaris worden geteekend.

Artikel 93.

Indien een getuige niet mogt verstaan de Hollandsche taal zal de Officier-Commissaris een Tolk gebruiken.

Artikel 94.

Deze Tolk zal, in handen van den Officier-Commissaris, naar de wijze zijner godsdienstige gezindheid den Eed of de belofte afleggen, dat hij zich, in hetgene, waartoe hij geroepen is, getrouwelijk zal kwijten, en daarvan niets aan anderen openbaren.

Artikel 95.

De Officier-Commissaris zal, bijaldien hij het dienstig oordeelt, of door den Fiscaal deze confrontatie mogt worden verlangd, den beschuldigden met een of meer getuigen, of met andere beschuldigden, of wel de getuigen onderling hooren.

Artikel 96.

Deze confrontatien zullen tot nader onderzoek der waarheid moeten plaats hebben, ingevalle twee of meerdere medepligtigen, bij hunne verhooren, merkelijk verschillen, of ook de verklaringen der getuigen en de antwoorden der beschul-

digden, in gewigtige punten met elkanderen, niet overeenkomen.

Artikel 97.

Deze confrontatie zal op de navolgende wijze moeten geschieden: wanneer een beschuldigde blijft ontkennen de waarheid van één of meer feiten of omstandigheden, waarop hij reeds is gehoord, en de Officier-Commissaris een confrontatie heeft geordonneerd, zal deze den beschuldigden, eerst in generale bewoordingen, afvragen of hij bekennen wil de waarheid van het feit of van de feiten, welke hij dus verre ontkend heeft.

Artikel 98.

De beschuldigde hierop weigerachtig of op eene onvoldoende wijze antwoordende, wordt een getuige binnengebragt, en den beschuldigden afgevraagd of hij dien persoon kent? Zoo ja, hoe zijn naam is en waar hij woont, indien hij zegt dien persoon niet te kennen, wordt dezelve aangemaand, zoo dit te pas komt, om zich, door opgave van deze of gene omstandigheid, bekend te maken.

Artikel 99.

Voorts wordt den beschuldigden afgevraagd, of hij eenige reden heeft waarom die persoon bij den Regter niet als een geloofwaardig getuige zoude behooren te worden aangenomen of om te vermoeden dat die persoon hem, tegen de waarheid, zoude willen bezwaren of benadeelen met aanmaning om die redenen terstond optegeven.

Artikel 100.

Vervolgens wordt het eerste artikel aan den beschuldigden door den Officier-Commissaris aangezegd, en de getuigen wijders ondervraagd over den inhoud van het aan den beschuldigden aangezegd artikel, en daarna het antwoord van den beschuldigden en den getuige door den Secretaris, aangeteekend en voorgelezen.

Artikel 101.

Na een bevestigend antwoord van den getuige, tracht de

Officier-Commissaris, op de meest gepaste wijze, aanleiding te geven tot eene breede woordenwisseling tusschen den getuige en den beschuldigden om dezen tot bekentenis der waarheid te brengen.

Artikel 102.

Het voorgevallene, naar aanleiding van het voorgaande artikel, wordt, door den Secretaris, weder aangeteekend, dus ook aan den eenen kant zoodanige omstandigheden, als de getuige, tot nadere bevestiging of opheldering van zijne vorige verklaring, opzigtelijk dat punt, mogt hebben opgegeven, en aan den anderen kant de beantwoording van den beschuldigden daartegen en deszelfs bijgebragte redenen, of beroep op daadzaken tot zijne onschuld en verschooning.

Artikel 103.

Op gelijke wijze als in de drie laatstvoorgaande artikelen vermeld is, zal, bij de confrontatie, van artikel tot artikel, worden voortgegaan.

Artikel 104.

Na den afloop der artikelen betreffende een getuige, worden dezelve, met de door den Secretaris daarop gestelde aanteekeningen van al het voorgevallene, duidelijk voorgelezen.

Artikel 105.

Hierop wordt den getuige afgevraagd of hij nog iets te veranderen of bij te voegen hebbe, en, in voege als bij artikel 92 voorgeschreven, de Eed afgenomen op zijne verklaring bij dezen afgelegd.

Artikel 106.

Na het afleggen, als voormeld, van den Eed door den getuige, wordt eindelijk aan den beschuldigden afgevraagd, of hij, in zijne opgave, nog iets wil veranderen of bijvoegen.

Artikel 107.

Het verhandelde in de drie vorige artikelen, in het slot van de confrontatie, vermeld zijnde, wordt het verhoor onder-

teekend door den beschuldigden en getuigen, benevens den Officier-Commissaris en den Secretaris.

Artikel 108.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld met andere getuigen, ieder afzonderlijk.

De confrontatien tusschen getuigen onderling worden gehouden overeenkomstig de beginselen van de artikelen 97 tot en met 107.

Artikel 109.

Indien een beschuldigde zich, op één of meer der tegen hem geconfronteerde getuigen, onder het verhoor, beroept, zal de Officier-Commissaris de zoodanigen, in zijne tegenwoordigheid, hooren.

Artikel 110.

De confrontatie met medepligtigen wordt gehouden op gelijken voet, als die met getuigen, behalven dat hun den Eed niet wordt afgenomen.

Artikel 111.

Nadat de informatien zijn afgeloopen, wordt daarvan door den Officier-Commissaris rapport gedaan aan de autoriteit, die de zaak naar den Krijgsraad heeft verwezen.

Gelijk rapport geschiedt door den Fiscaal ter standplaats van den Krijgsraad aan den Commanderenden Officier aldaar, van die zaken waarvan hem de stukken ingevolge artikel 22 zijn toegezonden.

TWEEDE TITEL.

Derde hoofdstuk.

Bijeenroeping en zamenstelling der Krijgsraden.

Artikel 112.

Na dat de informatien voor den Officier-Commissaris zijn afgeloopen, en daarvan binnen het Rijk in Europa door den

Commanderenden Officier van de Directie der Marine waar de Krijgsraad resideert, en elders door den Vlootvoogd of den Commanderenden Officier van het schip hetwelk zich alleen bevindt buiten het Rijk in Europa, rapport is ontvangen, zal die Vlootvoogd of Commanderende Officier na den Fiscaal te hebben gehoord, binnen drie dagen daaraanvolgende bij schriftelijk bevel tegen een daarbij aan te geven dag en uur het bijeenkomen van den Krijgsraad ordonneren.

De Fiscaal zal aan den voet van dit bevelschrift vermelden het feit, dat door hem ten laste wordt gelegd, met bijvoeging omstreeks welken tijd en waar ter plaatse het zou zijn begaan, alles op straffe van nietigheid, alsmede de omstandigheden waaronder het feit zou gepleegd zijn.

Dit geschrift wordt, met opgave van de getuigen en deskundigen door den Fiscaal gedagvaard of nog te dagvaarden, zoo spoedig mogelijk en ten minste tien dagen vóór den voor de bijeenkomst van den Krijgsraad bepaalden dag aan den beklaagden, met overgave van een door den Secretaris van den Krijgsraad geteekend afschrift, door een Deurwaarder, een dienaar der Openbare Magt of een onderofficier beteekend.

Deze termijn kan, op het verzoek van den beklaagden, worden verkort, mits in het exploit dat verzoek worde opgenomen en door hem geteekend.

Artikel 113.

Wanneer een Officier voor den Krijgsraad moet te regt staan, zullen voor de behandeling van diens zaak de President, als hij militair is, en leden van dien raad van lageren rang of van mindere ancienneteit in rang dan de beklaagde, worden vervangen door Officieren van hoogeren rang of van gelijken rang en hoogere ancienneteit dan de beklaagde.

Artikel 114.

In het formulier van beteekening van het bevel tot bijeenkoming van den Krijgsraad zal worden opgenomen de mededeeling, dat de beschuldigde zich bij de behandeling van zijne zaak door een gekozen of toegevoegden raadsman kan doen bijstaan.

Aan den beschuldigde wordt, op zijn daartoe strekkend, ten minste vier dagen vóór den aanvang van het onderzoek

ter teregtzitting ingediend verzoek, een raadsman toegevoegd. De toegevoegde raadsman kan daarna alsnog door een gekozen raadsman worden vervangen, mits deze van de vervanging onverwijld aan den President van den Krijgsraad kennis geve.

Als raadslieden mogen — indien de beschuldigde voor een Krijgsraad binnen het Rijk in Europa te regt staat — worden gekozen of toegevoegd Advocaten, binnen het Rijk de practijk uitoefenende, en voorts voor elken Krijgsraad Officieren bij de Zeemagt, geen lid van den Krijgsraad, Officier-Commissaris, Fiscaal of Secretaris zijnde. Binnen het Rijk in Europa zal nogtans de toevoeging van een Officier alleen dan geschieden, indien een Advocaat niet beschikbaar is, tenzij de beklaagde uitdrukkelijk zijn wensch te kennen geeft, dat hem een Officier als raadsman worde toegevoegd.

De toevoeging geschiedt door den President van den Krijgsraad uit de Advocaten en voorts, op verzoek van den President, door den Vlootvoogd of den Commanderenden Officier van het schip, hetwelk zich alleen buiten het Rijk in Europa bevindt, uit de Officieren bij de Zeemagt, die zich bij hem hebben aangemeld als bereid zich eene toevoeging als raadsman voor den Krijgsraad te laten welgevallen. De Secretaris van den Krijgsraad geeft onverwijld van die toevoeging kennis aan den beklaagden en aan den toegevoegden raadsman.

Artikel 115.

Indien de beschuldigde in arrest is, heeft de gekozen of toegevoegde raadsman, totdat het vonnis is gewezen en in den Krijgsraad gepronuntieerd, toegang tot hem en kan hij hem, behoudens het vereischte toezigt, zoo dikwijls hij dit verlangt, alleen spreken.

De raadsman, of de beschuldigde, die geen raadsman heeft, kan bij den Fiscaal inzage nemen van de stukken en daarvan, voor zoover hij die verlangt, afschrift bekomen ten koste van den beschuldigden, of, indien deze — ter beoordeeling van den Krijgsraad — onvermogend is, kosteloos, voor zoover de Krijgsraad het verstrekken daarvan noodig acht; alles zonder de voortzetting der behandeling op te houden. In het laatste geval worden de kosten der afschriften als geregtskosten aangemerkt.

Artikel 116.

De President en Leden van dezen Krijgsraad, mitsgaders de Fiscaal en Secretaris bij dezelve zullen elkanderen niet onderling mogen bestaan tot in den vierden graad van bloedverwantschap of Zwagerschap.

Artikel 117.

Deze Krijgsraad moet overigens zijn zamengesteld, na gelang dezelve wordt gehouden, bij eene Vloot, Eskader of minder Smaldeel, of wel aan boord van een Schip, hetwelk zich geheel alleen buiten het Rijk in Europa bevindt, wel verstaande dat, in dit laatste geval, slechts over oproer, muiterij, zamenrotting, zamenzwering, complot tot desertie en lafhartigheid voor den vijand, Krijgsraad zal mogen worden gehouden, ten zij er geene waarschijnlijkheid ware, binnen twee maanden, andere Lands Oorlogschepen te ontmoeten of eene der havens van den Staat te bereiken, als wanneer ook, over mindere capitale questien, Krijgsraad mag gehouden worden.

Artikel 118.

Het regtsgeding op de teregtzitting van den Krijgsraad wordt op straffe van nietigheid binnen het Rijk in Europa in het openbaar en elders met open deuren gehouden, tenzij de Krijgsraad, om gewigtige redenen, ontleend aan de openbare orde of de zedelijkheid, in de notulen te vermelden, mogt bevelen, dat het regtsgeding geheel of gedeeltelijk met gesloten deuren zal plaats hebben.

De Krijgsraad kan om redenen, ontleend aan de belangen der krijgstucht of der ondergeschiktheid, in de notulen te vermelden, aan militairen beneden zekeren rang en om redenen ontleend aan het algemeen belang aan minderjarigen het bijwonen van de behandeling van eenig regtsgeding geheel of gedeeltelijk doen beletten.

Indien een der getuigen, deskundigen, tolken of andere aanwezigen de stilte of de orde op de teregtzitting stoort of teekenen geeft van goed- of afkeuring en vrugteloos door den President is gewaarschuwd of het bevel van den President om zich te verwijderen niet heeft opgevolgd, kan hij op diens last worden verwijderd en zoo noodig gedurende den tijd der teregtzitting worden in bewaring gehouden.

Artikel 119.

De beklaagde is, gedurende de geheele behandeling, ter teregtzitting tegenwoordig.

Niettemin kan de president bevelen, dat de beklaagde de gehoorzaal verlate, ten einde een getuige of een medebeklaagde buiten zijne tegenwoordigheid worde ondervraagd. In dat geval wordt, op straffe van nietigheid, daarna met het onderzoek der zaak niet voortgegaan, dan nadat vooraf de beklaagde is onderrigt van het geen in zijne afwezigheid is voorgevallen.

Zoo de beklaagde de stilte of de orde op de teregtzitting stoort en vrugteloos door den President is gewaarschuwd, kan de Krijgsraad zijne verwijdering uit de gehoorzaal bevelen, en zoo noodig, dat hij gedurende den tijd der teregtzitting in bewaring worde gehouden. De behandeling der zaak wordt voortgezet, even als ware de beklaagde tegenwoordig gebleven.

De raadsman van den beklaagden blijft in dat geval met de verdediging belast.

Artikel 120.

Er zullen notulen van de besognes van den Krijgsraad worden gehouden, in welke alles naauwkeuriglijk zal worden vermeld, wat door den Krijgsraad van dag tot dag is gedaan.

Artikel 121.

Tot militairen President van den Krijgsraad zal bij voorkeur worden benoemd een Hoofd-officier uit het Korps Zeeofficieren.

TWEEDE TITEL.

Vierde hoofdstuk.

Krijgsraad binnen het Rijk in Europa, en elders bij eene Vloot, een Eskader of minder Smaldeel.

Artikel 122.

Deze Krijgsraad zal binnen het Rijk in Europa bestaan uit eenen burger-regtsgeleerde als President, door Ons op ge-

meenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Marine voor het leven benoemd, en vier officieren in den dienst ter zee als leden;

elders, behoudens in het geval voorzien in het vijfde hoofdstuk van dezen titel, uit vijf leden, den President daaronder gerekend, allen officieren in den dienst ter zee.

De Commanderende Officier, op grond van wiens rapport aan den Vlootvoogd verwijzing van den verdagte naar den militairen regter heeft plaats gehad, mag in den Krijgsraad niet zitting nemen.

Artikel 123.

De Krijgsraad wordt gehouden:

a. binnen het rijk in Europa: in de directie of in eene of meer van de directiën der Marine, door Ons reeds bepaald of alsnog te bepalen, en wel ter standplaats van den Commanderenden Officier;

b. elders: aan boord van het Schip of de Schepen, door den Commandant van de Vloot, het Eskader of minder Smaldeel en — voor de niet tot een Vloot, Eskader of minder Smaldeel vereenigde Schepen van de Zeemagt in Oost-Indië —aan boord van het Schip of de Schepen of wel op de plaats of plaatsen, door den Commandant van die Zeemagt daartoe aangewezen.

Artikel 124.

De President van den Krijgsraad binnen het Rijk in Europa moet den graad van doctor in de regtswetenschap aan eene Nederlandsche Universiteit hebben verworven en den vollen ouderdom van dertig jaren hebben bereikt.

Wanneer hij den vollen ouderdom van zeventig jaren heeft bereikt, wordt hem met ingang van het daaropvolgend kalenderjaar als zoodanig door Ons, op gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Marine, ontslag verleend.

Vóór dat tijdstip kan de President door Ons, op gelijke voordragt, op eigen verzoek worden ontslagen of door het Hoog-Militair-Geregtshof bij een met redenen omkleede sententie uit zijn ambt worden ontzet in een der gevallen, genoemd onder de nummers 1, 2, 3 en 4 letters *a*, *b*, *c* en *d*

van artikel 11 der Wet op de Regterlijke Organisatie. Artikel 11, tweede lid, dier wet is van toepassing. Het Hoog-Militair-Geregtshof spreekt de ontzetting niet uit dan op de vordering van den Advocaat-Fiscaal van de Zee- en Landmagt.

De President wordt door het Hoog-Militair-Geregtshof bij een met redenen omkleede sententie uit zijn ambt ontslagen in een der gevallen, genoemd in artikel 12 der Wet op de Regterlijke Organisatie.

Het vierde lid en de verdere bepalingen van genoemd artikel 11 en het laatste lid van genoemd artikel 12 zijn ten deze van toepassing, met dien verstande, dat de daar aan den Hoogen-Raad toegekende bevoegdheid toekomt aan het Hoog-Militair-Geregtshof.

Het costuum van den President wordt bij algemeenen maatregel van bestuur vastgesteld.

Artikel 125.

Voor den in artikel 124 genoemden President gelden de bepalingen der artikelen 8 en 15 der Wet op de Regterlijke Organisatie, alsmede artikel 13, met uitzondering van het voorlaatste lid, dier wet, met dien verstande, dat de bij laatstgemeld artikel aan den Hoogen-Raad of aan den Procureur-Generaal bij dat college toegekende bevoegdheden toekomen aan het Hoog-Militair-Geregtshof of aan den Advocaat-Fiscaal.

Artikel 126.

De genoemde President kan zich, wanneer zijn dienst niet gevorderd wordt, van de plaats, waar hij zijne bediening uitoefent, verwijderen, mits vooraf daarvan, met opgave van de plaats van tijdelijk verblijf, kennis gevende aan den Vlootvoogd; voor eene afwezigheid gedurende meer dan acht dagen vraagt hij verlof aan den President van het Hoog-Militair-Geregtshof.

Artikel 127.

Bij ontstentenis, afwezigheid of andere gewigtige verhindering wordt de genoemde President vervangen door een burger-regtsgeleerde als President-plaatsvervanger, door

Ons, op gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Marine, voor het leven benoemd. De President-plaatsvervanger moet den graad van doctor in de regtswetenschap aan eene Nederlandsche Universiteit hebben verworven.

De artikelen 124, 125 en 126 zijn op hem van toepassing, behoudens dat voor hem niet geldt de bepaling van artikel 8 der Wet op de Regterlijke Organisatie.

Artikel 128.

De vervangende President blijft, ook nadat de reden voor zijn optreden opgehouden heeft te bestaan, kennisnemen van die zaken, welke op dat oogenblik reeds bij den Krijgsraad in behandeling waren.

Artikel 129.

De militaire President en de leden van den Krijgsraad worden benoemd door den Commanderenden Officier uit de daartoe bevoegde en onder zijne Orders staande Officieren. Zij blijven, behoudens het bepaalde bij artikel 133, in den regel deze functie binnen het Rijk in Europa gedurende ten minste één jaar en elders voor den duur der reis vervullen, tenzij ook daar benoeming voor één jaar of eenen vasten termijn van korteren duur mogelijk is.

Artikel 130.

Tot militairen President van den Krijgsraad zullen niet worden benoemd:

1º Officieren, die den leeftijd van dertig jaren nog niet hebben bereikt; en

2º Officieren van lageren rang dan dien van luitenant ter zee der tweede klasse.

De bepaling van het vorige lid geldt ook voor leden van den Krijgsraad, met dien verstande echter dat zij den leeftijd van vijf en twintig jaren moeten hebben bereikt.

Behalve bij den Krijgsraad binnen het Rijk in Europa kan bij onvermijdelijke noodzakelijkheid van de bepalingen van dit artikel worden afgeweken.

Artikel 131.

De functien van openbaar aanklager worden bij den Krijgsraad waargenomen door den Fiscaal.

De Fiscaal bij den Krijgsraad binnen het Rijk in Europa, welke den graad van doctor in de regtswetenschap aan eene Nederlandsche Universiteit verworven en den vollen ouderdom van dertig jaren bereikt moet hebben, wordt, op gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Marine, door Ons benoemd, en, al dan niet op eigen verzoek ontslagen. Zijn costuum wordt bij algemeenen maatregel van bestuur vastgesteld.

Bij ontstentenis, afwezigheid of andere gewigtige verhindering, wordt de Fiscaal, in het voorgaande lid bedoeld, vervangen door een Fiscaal-plaatsvervanger, ten aanzien van wiens benoembaarheid en van deszelfs benoeming en ontslag, mitsgaders van deszelfs costuum, de voorschriften van het voorgaande lid eveneens van toepassing zijn.

De Fiscaal bij den Krijgsraad elders bij eene Vloot, een Eskader of minder Smaldeel, wordt benoemd door den Commanderenden Officier uit de onder zijne orders staande Officieren van Administratie. Hij blijft, behoudens het bepaalde bij het eerste lid van Artikel 133, hetgene op hem van overeenkomstige toepassing zal zijn, in den regel deze functie vervullen gedurende ten minste één jaar, of, bijaldien benoeming voor ten minste één jaar niet mogelijk is, voor een vasten termijn van korteren duur of voor den duur der reis. De voorschriften van het eerste en van het derde lid van Artikel 130, gelden ook bij de benoeming van dezen Fiscaal.

Artikel 132.

De gene, welke ter plaatse of op het Schip als Secretaris bij de informatien fungeert, zal bij den Krijgsraad aldaar dezelfde functien waarnemen, ten ware ook, bij ziekte ofte andere gewigtige verhindering, daartoe door den Commanderenden Officier een ander mogt wezen benoemd.

Artikel 133.

Bij naderhand ontstane Ziekte of opgekomene gewigtige verhindering van den benoemden militairen President of de benoemde leden, of den Secretaris, worden, door den Commanderenden Officier, anderen in derzelver plaatsen, benoemd en, daarvan aanteekening, in de notulen van den Krijgsraad gemaakt.

Een plaatsvervangend militaire President, Lid, Fiscaal

of Secretaris blijft werkzaam in of bij den Krijgsraad zoolang degene, wien hij vervangt, dit zou zijn geweest, tenzij de ziekte of de verhindering opgehouden heeft te bestaan.

In het laatste geval blijft hij echter kennis nemen van die zaken, welke op dat oogenblik reeds bij den Krijgsraad in behandeling waren.

Artikel 134.

De rang of orde, in welke de militaire President en de Leden van den Krijgsraad, ter vergadering, zullen zitting hebben, wordt door den Commandant, bij het doen der benoeming, bepaald, doch zal dezelve moeten gegrond zijn op derzelver militairen rang, ouderdom in dien rang, of, bij gelijkheid daarvan, op de rangorde der verschillende Korpsen van de Zeemagt.

TWEEDE TITEL.

Vijfde hoofdstuk.

Krijgsraad aan boord van een Schip hetwelk zich alleen bevindt buiten het Rijk in Europa.

Artikel 135.

Deze Krijgsraad zal bestaan uit drie Leden, den President daaronder gerekend, allen Officieren in den dienst ter zee, welke worden benoemd door den Commanderenden Officier van het Schip, voor den duur der reis, dan wel, zoo zulks mogelijk is, voor ten minste één jaar of een vasten termijn van korteren duur; behoudens vervanging bij naderhand ontstane ziekte ofte andere gewigtige verhindering, van welke vervanging aanteekening in de notulen van den Krijgsraad geschiedt.

Artikel 136.

De Commanderende Officier van het Schip die den Krijgsraad benoemt is daarvan slechts dan President, indien de Krijgsraad anders, met inachtneming van het voorschrift van artikel 137, niet voltallig zoude kunnen zamengesteld worden.

In dat geval is het gestelde onder artikel 144*b* op den President niet van toepassing.

Artikel 137.

Bijaldien het vereischte aantal Officieren, dat in den Krijgsraad zitting moet nemen, niet beschikbaar is, kan de Officier-Commissaris, welke over de informatiën gezeten heeft, als Lid worden benoemd.

Op dezen is alsdan niet van toepassing het slot van het gestelde onder *b* van artikel 144.

Artikel 138.

Bij dezen Krijgsraad zal de functie van openbaar aanklager worden waargenomen door den Fiscaal, waartoe door den Commanderenden Officier van het Schip een onder zijne Orders dienend Officier van Administratie, of, bij ontstentenis van zoodanig Officier, een ander Officier zal worden benoemd voor den duur der reis, dan wel, zoo zulks mogelijk is, voor ten minste één jaar of een vasten termijn van korteren duur, of door zoodanig ander geschikt Officier als de Commandant, bij naderhand ontstane ziekte of andere gewigtige verhindering van den eerstbenoemde, daartoe zal hebben benoemd.

Artikel 139.

Desgelijks zal de gene, welke als Secretaris bij de informatien heeft gefungeerd, die zelfde functien daarbij uitoeffenen, ten ware ook, bij ziekte of andere gewigtige verhindering, daartoe, door den Commanderenden Officier, een ander mogt wezen benoemd.

Artikel 140.

Bij gebreke van een geschikt Officier tot Secretaris, zal de Fiscaal tevens de functien van Secretaris waarnemen.

Artikel 141.

De rang of orde in welke de Leden van den Krijgsraad ter vergadering zullen zitting nemen wordt, door den Commandant, bij de benoeming, bepaald, doch zal dezelve moeten gegrond zijn op derzelver militairen rang, ouderdom in dien rang, of, bij gelijkheid daarvan, op de rangorde der verschillende Korpsen van de Zeemagt.

 2

TWEEDE TITEL.

ZESDE HOOFDSTUK.

Regts-magt, regten en pligten der Krijgsraden bij de twee naast voorgaande Hoofdstukken vermeld.

Artikel 142.

De Krijgsraden in de twee naast voorgaande Hoofdstukken vermeld, oeffenen uit de criminele Justitie ter eerster instantie over alle militaire of andere aan den militairen dienst verbondene personen aan hunne regtsmagt onderworpen, met uitzondering van de zoodanigen, welke, ter eerster instantie, voor het Hoog Militair Geregtshof, moeten te regt staan.

Artikel 143.

De President en de Leden derzelve zullen nimmer openbaren het gene geheim behoort te blijven, bijzonder ook niet de gevoelens van hunne Mede-Leden zelfs niet die van hun zelve.

Artikel 144.

Tot de deliberatien worden niet toegelaten

a. Die aan den beschuldigden bestaan in den zesden of naderen graad van bloedverwantschap, tegenwoordige of voormalige Zwagerschap.

b. Die, in de zaak van den beschuldigden, eenige raad of advijs hebben gegeven of wel die van die zaak als Officier-Commissaris reeds hebben kennis genomen.

c. Die, of zelve onwetende of onbedacht of indirect ontvangen hebben eenige giften, gaven of geschenken of toezegging daartoe van den beschuldigden of van zijnentwege op een tijd, dat, de zaak waarover gehandeld wordt, reeds bij den Krijgsraad was gebragt, of waarschijnlijk gebragt zoude worden al waren het ook de geringste geschenken van spijs en drank, voor zoo verre, ten aanzien der laatstgemelden, de minste vermoedens konde plaats hebben, dat die ter contemplatie van de beschuldiging gedaan waren.

d. Die tegen den beschuldigden een proces voor eenig regter aanhangig mogten hebben.

e. Die als getuige of deskundige in de zaak zijn opgetreden.

Artikel 145.

Indien zij ontdekken door anderen eenige geschenken ten hunnen behoeve ontvangen of aan dezelve ten hunnen gevalle, gegeven te zijn of ook dat zij zelve onbedacht, of onwetende die hebben aangenomen, zullen zij daarvan dadelijk, aan den Krijgsraad, kennis geven, en, het zij de ontvangene geschenken wederom terug zenden, indien dit kan geschieden, het zij de waarde van dezelve uitkeeren, op zoodanige wijze als de Krijgsraad zal goedvinden.

Artikel 146.

Wanneer het twijfelachtig is, of het voorhanden zijnde geval onder de hier voren uitgedrukte behoort of wanneer de President of een Lid zich vindt tot den beschuldigden in eenige betrekking hier voren niet uitgedrukt doch waarom hij wenscht van de behandeling der zaak te zijn ontslagen, als uit hoofde van bijzondere vriendschap, vijandschap, groote gemeenschappelijke belangen zal de Krijgsraad, in afwezendheid van den genen dien dit betreft, en nadat Artikel 127 of het eerste lid van Artikel 133 zal zijn toegepast, daarover beslissen.

Artikel 147.

De Krijgsraad zal hieromtrent in het oog houden, dat niemand, zonder gewigtige redenen, van de behandeling eener zaak worde ontslagen, doch tevens dat alle schijn van niet genoegzame onzijdigheid worde geweerd.

Artikel 148.

De President of een Lid, uit hoofde van eenige betrekking, op of zonder zijn verzoek, van de behandeling eener zaak, ontslagen, zal de verdere deliberatien over die zaak niet mogen bijwonen.

Artikel 149.

Indien ook een beschuldigde mogt vermeenen, dat de

President of een der Leden van den Krijgsraad, uit hoofde van-haat, vijandschap of om eenige andere reden, geen bevoegd regter in zijne zaak, zoude kunnen zijn, zal hij die redenen van bezwaar, met behoorlijk respect, aan den Krijgsraad mogen voordragen en verzoek doen tot recusatie.

Artikel 150.

In dat geval zal de gerecuseerde zich, uit den Krijgsraad, moeten absenteren en zal, nadat Artikel 127 of het eerste lid van Artikel 133 zal zijn toegepast, door den Krijgsraad de wettigheid der redenen van recusatie beoordeeld worden.

Artikel 151.

Indien de redenen tot recusatie onvoldoende bevonden worden zal de gerecuseerde wederom plaats nemen.

Artikel 152.

Wanneer de redenen van recusatie gegrond bevonden worden, zal de plaatsvervanger van den gerecuseerden aan de behandeling van de zaak deelnemen.

Artikel 153.

Alle beslotene brieven aan den Krijgsraad toegezonden, worden door den President geopend, en, bij de eerste vergadering, aan dezelve, medegedeeld.

Artikel 154.

De President en alle Leden zijn verpligt de vergaderingen bij te wonen, ten zij dezelve, door ziekte of andere volstrekte beletzelen, verhinderd, of daarvan door den President of den Krijgsraad, om gewigtige redenen, verschoond worden.

Artikel 155.

De President heeft het beleid en bestuur over de orde, waarin de zaken zullen worden behandeld, en zorgt dat ieder een, met den meesten spoed, prompt en onvertogen regt wedervare.

Artikel 156.

De gekozen of toegevoegde raadsman is bevoegd ter teregt-

zitting al datgene aan te voeren, wat geacht kan worden te strekken tot het in acht nemen van artikel 144 en in het algemeen van de voorgeschreven wijze van regtspleging en tot verdediging van den beschuldigden.

De advocaat, als raadsman gekozen of toegevoegd, draagt ter teregtzitting het costuum voor advocaten voorgeschreven bij artikel 4 van het Reglement n° II, vastgesteld in voldoening aan artikel 19 der wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der justitie.

Ingeval de raadsman een advocaat is, en deze zich voor den Krijgsraad schuldig maakt aan eenige handeling, omschreven in artikel 20 van het Reglement n° III, vastgesteld in voldoening aan artikel 19 der wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der justitie, zal hij door den President worden gewaarschuwd of berispt en op deszelfs voordragt door het college, waarbij hij als advocaat is ingeschreven, voor een tijd in de uitoefening van zijn beroep voor de regterlijke collegien kunnen worden geschorst.

Artikel 157.

In de zaken, welke, in de Krijgsraad worden behandeld, zullen alle de stukken, van wederzijde ingeleverd, ter teregtzitting moeten worden gelezen, ten ware eenparig mogt worden begrepen, dat de woordelijke lezing van het een of ander, zonder nadeel, konde worden nagelaten en de beklaagde en diens raadsman daarmede instemmen.

Ten bezware van den beklaagde wordt, op straffe van nietigheid, op geene stukken acht geslagen, dan voor zooveel en voor zoover zij zijn voorgelezen, behoudens het bepaalde in de laatste zinsnede van het voorgaande lid.

Artikel 158.

De President noch een der Leden zal eenige bewijsstukken mogen ontvangen buiten het gene aan den Krijgsraad, op eene behoorlijke wijze, is ingeleverd.

TWEEDE TITEL.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Regtspleging en handelingen der Krijgsraden.

Artikel 159.

Indien de beklaagde zich in arrest bevindt, wordt in de

eerste zitting van den Krijgsraad, na voordragt van den Fiscaal, beslist, of de aard en omstandigheden der zake *al* of *niet* vorderen, dat de beklaagde, gedurende het proces, in arrest worde gehouden, en in het eerstgestelde geval tevens bepaald of, in den aard van het arrest, ook eenige verzachting, voor den beklaagden, kan worden gemaakt.

Artikel 160.

Wanneer de Krijgsraad, in eenigen stand van het geding bevindt, dat de zaak is van dien aard, dat een beschuldigde, welke op vrije voeten is, onder verzekerde bewaring behoort te worden gesteld of dat, in de wijze van het arrest, eene verandering tot meerder verzekerde bewaring behoort te worden gemaakt, zal de Krijgsraad daaromtrent, het zij zonder, het zij op voordragt van den Fiscaal, naar bevind van zaken, disponeren.

Artikel 161.

Indien de Krijgsraad daarentegen, in eenigen stand van het geding, bevindt, dat er redenen of omstandigheden zijn voorgekomen, om een beschuldigden, welke in arrest is, uit het arrest te ontslaan of, in den aard van het arrest, eenige verzachting te brengen, zal hij daaromtrent, het zij ambtshalve, het zij op voordragt van den Fiscaal, het zij op het verzoek van den beklaagden of diens raadsman, naar bevind van zaken, disponeren.

Artikel 162.

De dispositien tot arrest, ontslag en verandering in de wijze van het arrest, worden aan den beklaagden in den vollen Krijgsraad gecommuniceerd, daarvan aanteekening in de notulen gemaakt en door den Fiscaal gezorgd dat dezelve executie bekomen.

Artikel 163.

De dispositien tot arrest worden, zoo de omstandigheden, als vrees voor ontvlugting en soortgelijke dit raadzaam maken, door den Fiscaal, dadelijk na het nemen derzelve ter executie gelegd.

Artikel 164.

Dadelijk bij de eerste Sessie van den Krijgsraad, of, anderzins, in die daaraanvolgende, zullen de verhooren van de niet gedagvaarde of opgeroepen getuigen door den Secretaris worden voorgelezen en zal de beklaagde in zijne verhooren, voor den Officier-Commissaris ondergaan, in de volle Krijgsraads-vergadering, worden gerecolleerd.

Artikel 165.

Na het voorlezen derzelve zal aan den beklaagde worden afgevraagd, of hij bij zijne verhooren persisteert, dan of hij daarbij ook nog iets te voegen hebbe.

Artikel 166.

De verhooren voor den Officier-Commissaris zullen des niet te min alle zoodanige kragt hebben en behouden als of dezelve, voor den vollen Krijgsraad, hadden plaats gehad, en zal, uit dien hoofde, aan de veranderingen of bijvoegselen van den beklaagden, geene meerdere waarde worden toegekend dan dezelve in goede justitie verdienen.

Artikel 167.

Achter ieder verhoor zal van dit recollement melding worden gemaakt met aanteekening van het persistit of van het gene, door den beklaagden, daarbij gevoegd is.

Artikel 168.

Wanneer de Fiscaal of de Krijgsraad van begrip is, dat er nog nadere verhooren, het zij van den beklaagden het zij van getuigen, het zij van deskundigen, het zij bij wijze van confrontatie, zouden behooren te geschieden, zullen dezelve in den vollen Krijgsraad worden gehouden.

Eveneens zullen in den vollen Krijgsraad worden gehoord de getuigen en deskundigen, die, op verzoek van den beklaagden, op last van den Krijgsraad van wege den Fiscaal mogten zijn gedagvaard of opgeroepen, of die, van wege den beklaagden zelf gedagvaard of opgeroepen zijnde, ter teregtzitting zijn verschenen. Ten minste tweemaal vier en twintig uren vóór den dag, door den President van den Krijgs-

raad voor het houden der verhooren bepaald, doet de beklaagde aan den Fiscaal schriftelijk opgave van de door hem gedagvaarde of wel te dagvaarden getuigen en deskundigen.

De beklaagde, of diens raadsman, is bevoegd de vraagpunten, welke hij verlangt gesteld te worden, op te geven, waarop de Krijgsraad, naar bevind van zaken, zal beschikken.

Artikel 169.

In deze wijze van het beleggen, houden en sluiten van deze verhooren, zal worden in acht genomen al het geen ten dezen opzichte, bij de informatien voor den Officier-Commissaris is voorgeschreven. Indien zich bij deze verhooren een der gevallen voordoet van de artikelen 67 en 68, is artikel 69 van toepassing.

Artikel 170.

Zoodra de Fiscaal vermeent, dat hij de verhooren kan houden voor voltrokken, zal hij aan den Krijgsraad verzoeken, om tot het indienen van zijne schriftuur van eisch te worden geadmitteerd.

Artikel 171.

De beklaagde en zijn raadsman behouden echter vrijheid, om, desongeacht, aan den Krijgsraad aanvulling van het onderzoek te verzoeken.

Artikel 172.

Indien uit het onderzoek omstandigheden mogten zijn bekend geworden, die, niet in het aan den voet van het bevel tot bijeenroeping van den Krijgsraad telastegelegde vermeld, regtens tot verzwaring van straf grond geven, kan de Fiscaal den Krijgsraad daarop mondeling opmerkzaam maken.

Bij gebreke daarvan wordt door den Krijgsraad, op straffe van nietigheid, op die omstandigheden geen acht geslagen.

Artikel 173.

Ingevalle de Krijgsraad vermeent, dat de beklaagde nog nader moet worden gehoord, of dat op eenig point nog nader onderzoek moet geschieden, zal de Fiscaal daartoe het noodige met de meest mogelijke spoed, in het werk stellen.

Artikel 174.

Bijaldien de Krijgsraad verstaat, dat de zaak kan worden gehouden voor voldongen, zal de Fiscaal, binnen driemaal vier en twintig uren, tot het indienen van zijne schriftuur van eisch worden geautoriseerd.

Artikel 175.

De middelen der schriftuur van eisch zullen moeten bestaan in een eenvoudig doch duidelijk en onderscheiden verhaal van het geval of van de zaak, zoodanig als daarvan, uit de confessie of andere verklaringen blijkt, mitsgaders in een betoog van des beklaagdens schuld of onschuld, afgeleid uit het gene beleden of bewezen is, alsmede eene bepaalde conclusie.

Artikel 176.

Bijaldien de conclusie tot schuldigverklaring luidt, zal zij moeten inhouden eene aanhaling van de wet of wetten, welke op het geval toepasselijk worden geacht, benevens zoodanige bepaalde straf of straffen, als de Fiscaal oordeelt, dat op de bewezen feiten bij de wet gesteld of met de merites der zaak overeenkomstig zijn.

Artikel 177.

Indien echter de Fiscaal van oordeel is, dat van des beklaagdens onschuld blijkt of dat het feit of de dader niet strafbaar is of dat uit anderen hoofde ter zake van het feit geen regt tot strafvordering aanwezig is, zal hij concluderen, dat de beklaagde moge worden vrijgesproken van de hem ten laste gelegde beschuldiging, en dienvolgende, zoo hij in arrest is, uit zijn arrest worde ontslagen.

Artikel 178.

Bij zijne schriftuur van eisch zal de Fiscaal overleggen, alle de verhooren, bewijzen en verdere stukken, welke, tot de zaak eenige betrekking hebben, en hetzij tot belasting, hetzij tot ontlasting van den beklaagden, zouden kunnen dienen.

Hij zal deze stukken na orde van het gene hij, bij zijne schriftuur van eisch voorstelt, op den rug teekenen met de letters *a*, *b* en zoo vervolgens en ze in die orde op den inventaris omschrijven.

Artikel 179.

Op de teregtzitting van den Krijgsraad, waarop de schriftuur van eisch wordt overgelegd, wordt de conclusie van deze schriftuur door den Fiscaal voorgelezen.

Artikel 180.

Binnen acht dagen daarna zal de beklaagde of zijn raadsman namens hem ter teregtzitting eene schriftuur van antwoord kunnen indienen.

Artikel 181.

Na de indiening, in het vorige artikel bedoeld, of wel, wanneer de beklaagde en diens raadsman van deze bevoegdheid afstand doen, nadat is voldaan aan het bepaalde in artikel 179, zal de Krijgsraad, indien dit door den Fiscaal of door den raadsman van den beklaagden wordt verlangd, een dag bepalen tot het houden van pleidooien.

Na het pleidooi van den raadsman van den beklaagden kan de Fiscaal andermaal het woord voeren.

Aan den beklaagden en zijn raadsman wordt echter, op straffe van nietigheid, het regt gelaten om het laatst te spreken.

Artikel 182.

Indien daarna getuigen of deskundigen opnieuw worden gehoord of stukken worden voorgelezen, of de beklaagde nader wordt ondervraagd, kunnen terstond hierna de Fiscaal en de raadsman van den beklaagden nogmaals op den in artikel 181 vermelden voet het woord voeren.

TWEEDE TITEL.

Achtste hoofdstuk.

Van bijzondere beregting van strafbare feiten, als overtredingen in het gemeene strafregt omschreven.

Artikel 183.

De Commanderende Officier, die over de verwijzing naar

den Krijgsraad heeft te beslissen van eene overtreding naar het gemeene strafregt, kan, mits overeenkomstig het advijs van den Fiscaal, bepalen, dat in die zaak informatien niet zullen worden genomen. Alsdan zal, indien de genoemde Officier niet is de Commandant, tot wiens bevoegdheid het bijeenroepen van den Krijgsraad behoort, onverwijld worden gehandeld overeenkomstig de bepaling van artikel 22 en zal de Fiscaal, na ontvangst der stukken, onverwijld rapport doen aan den laatstgemelden Commandant.

Die Commandant zal alsdan, binnen drie dagen daaraan volgende, of, ingeval door hemzelven overeenkomstig den eersten zin van het voorgaande lid is bepaald, onverwijld, na den Fiscaal te hebben gehoord, bij schriftelijk bevel tegen een daarbij aan te geven dag en uur het bijeenkomen van den Krijgsraad ordonneren.

Artikel 184.

In geval, volgens artikel 183, het bijeenkomen van den Krijgsraad is geordonneerd, zal worden naargekomen al het gene, bij de vijf voorafgaande Hoofdstukken, is vastgesteld, voor zoo verre hetzelve alhier van eenige toepassing kan gehouden worden, behoudens:

1º dat de termijn, bedoeld in het derde lid van artikel 112, is van ten minste vijf dagen;

2º dat de Krijgsraad, na in alle gevalle daarop den Fiscaal en zijn advijs te hebben gehoord, op schriftelijk verzoek van den beklaagden kan bepalen, dat, in afwijking van het bepaalde bij artikel 119, diens tegenwoordigheid bij het onderzoek ter teregtzitting niet wordt vereischt;

3º dat de bepalingen betrekkelijk de toevoeging van een raadsman en de schriftelijke opgave der wederzijdsche getuigen en deskundigen niet toepasselijk zijn;

4º dat op de behandeling van de zaak ter teregtzitting van den Krijgsraad van overeenkomstige toepassing zijn de artikelen 152, eerste lid, 154, eerste lid, 155, eerste lid, 156, 160, eerste en laatste lid, 161, 162, eerste, tweede en derde lid, 163 tot en met 165, 168 tot en met 173, 178, 180 tot en met 182, 188, 189, 198, eerste, tweede, derde en vierde lid, en 209, eerste en tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, en met dien verstande, dat hetgeen daarin ten

aanzien van de regtbank, den president, de regters, den officier van justitie en den griffier voorkomt, ook geldt ten aanzien respectievelijk van den Krijgsraad, den President en de leden van den Krijgsraad, den Fiscaal en den Secretaris en dat het proces-verbaal der teregtzitting door dezen laatste in de notulen van den Krijgsraad wordt opgenomen. De behandeling ter teregtzitting geschiedt overigens overeenkomstig de voorschriften van dit wetboek.

TWEEDE TITEL.

Negende hoofdstuk.

Van de Vonnissen en derzelver executie.

Artikel 185.

Binnen veertien dagen nadat is voldaan aan de voorschriften van de artikelen 179, 180, 181 en 182, dan wel, indien de zaak overeenkomstig het Achtste Hoofdstuk van dezen Titel is behandeld, binnen veertien dagen na het sluiten van het onderzoek, zal de Krijgsraad tot het wijzen van vonnis overgaan.

De Krijgsraad beraadslaagt naar aanleiding van het aan den voet van het bevel tot bijeenkoming ten laste gelegde en van het onderzoek ter teregtzitting, over het bewezene of niet bewezene der feiten, over derzelver qualificatie, over het bewezene der schuld van den beklaagde en over de toepassing van de straf of straffen, bij de wet bepaald.

Bij schuldigverklaring wordt de straf opgelegd, op het feit gesteld.

Indien de Krijgsraad niet uit wettige bewijsmiddelen de overtuiging heeft geput, dat het ten laste gelegde feit is gepleegd door den beklaagde, of vermeent dat het feit of de dader niet strafbaar is, of indien uit anderen hoofde ter zake van het feit geen regt tot strafvordering aanwezig is, spreekt hij den beklaagde vrij.

Artikel 186.

De President van den Krijgsraad doet tot het wijzen van het vonnis hoofdelijke omvrage, beginnende met het jongste lid en brengende zijne gevoelens het laatste uit.

Artikel 187.

De President zal na zulks, de conclusie opmaken bij eenparigheid, volstrekte meerderheid, of naar het gene de aard der zaak en de voorschriften van het regt zullen vereischen.

Artikel 188.

Het vonnis zal vervolgens overeenkomstig de conclusie bij den President genomen worden opgesteld, en alsdan, door den Krijgsraad, geresumeerd en gearresteerd worden.

Artikel 189.

Het vonnis zal moeten behelzen den naam en toenaam, mitsgaders de geboorteplaats en ouderdom van den beklaagden en de charge door denzelven bekleed.

Het moet met redenen omkleed zijn en het feit uitdrukken met alle omstandigheden, die volgens de wet tot verzwaring of verligting van straf aanleiding geven. Indien ter zake van hetzelfde feit reeds eene krijgstuchtelijke straf is opgelegd, wordt daarvan mede in het vonnis melding gemaakt.

Het moet wijders inhouden de beslissing van den Krijgsraad over de punten bij Artikel 185 vermeld, mitsgaders in geval van veroordeeling, de artikelen der wet welke worden toegepast en de straf of straffen waartoe de beklaagde wordt veroordeeld.

Het bevat voorts de namen van hen door wie het is gewezen en van den Secretaris, die in de raadkamer aanwezig is geweest.

Artikel 190.

In alle gevallen beveelt de Krijgsraad de teruggave der voorwerpen, die als stukken van overtuiging hebben gediend, na verloop van acht dagen nadat het geapprobeerde vonnis zal zijn gepronuntieerd aan den met name in het vonnis te vermelden persoon, die de voorwerpen tijdelijk als stukken van overtuiging heeft afgestaan of bij wien zij zijn in beslag genomen, tenzij de Krijgsraad beslisse, dat deze de voorwerpen door misdrijf heeft verkregen, in welk geval hij de teruggave kan gelasten aan den met name in het vonnis te vermelden persoon, aan wien de voorwerpen wederregtelijk zijn onttrokken, of tenzij daarop door den eigenaar of regtheb-

bende binnen den voormelden termijn onder den Secretaris beslag zij gelegd overeenkomstig de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

De vernietiging of onbruikbaarmaking van werktuigen of andere voorwerpen, vervaardigd, geschikt gemaakt of gediend hebbende tot het plegen van een strafbaar feit, kan in het vonnis worden gelast.

Ingeval van veroordeeling wegens overtreding van artikel 439, 1°, van het Wetboek van Strafrecht beveelt de Krijgsraad, dat de in dit artikel bedoelde goederen, welke als stukken van overtuiging hebben gediend, voor zoover zij bij den veroordeelde zijn in beslag genomen, aan het militair gezag zullen worden uitgeleverd.

Artikel 191.

Wanneer de Krijgsraad oordeelt een gerequireerden in persoon, tot eene lijfstraffe of ten minste cassatie te moeten verwijzen, zal dezelve den Fiscaal gelasten om den beschuldigden te doen nemen in verzekerde bewaring, zullende het vonnis inmiddels geheim gehouden worden.

Artikel 192.

Aan een ter dood veroordeelden zal twee maal vier-en-twintig uren voor de executie de dood worden aangezegd door den Fiscaal.

Artikel 193.

Van dien tijd af zal aan den veroordeelden de toegang worden vergund van zoodanige vrienden en Leeraars als hij verkiezen zal.

Artikel 194.

Ook zal die toegang aan Leeraars ter keuze van den beschuldigden bevorens, op zijn verlangen, worden toegestaan, wanneer de beschuldigde is onder vermoeden van een misdrijf, waarop waarschijnelijk de doodstraf volgen zal.

Artikel 195.

Geene vonnissen door de Krijgsraden gewezen, zullen mogen worden ter executie gelegd, voor en aleer dezelve door het Militair Geregtshof zijn geapprobeerd of geconfirmeerd geworden in maniere als bij de wet is bepaald.

Artikel 196.

Van de approbatie en confirmatie in het voorenstaand artikel vermeld zijn uitgezonderd alle vonnissen, door de Krijgsraden van eene Vloot, Eskader, minder Smaldeel of een schip alleen, buiten het Rijk in Europa gewezen, zonder eenig onderscheid of dezelve vonnissen strekken tot het opleggen van de straffe des doods, of tot eenige mindere straf, en zonder eenig onderscheid of de veroordeelde het feit *al* of *niet* hebbe beleden.

Artikel 197.

Ingevalle het vonnis alzoo buiten het Rijk in Europa gewezen, strekt tot het opleggen eener mindere straf, dan die des doods, zal de pronuntiatie en executie dadelijk geschieden, nadat de Commanderende Officier van de Vloot, het Eskader, minder Smaldeel of schip alleen daartoe het *fiat executie* zal hebben verleend.

Artikel 198.

Ingevalle het vonnis strekt tot het opleggen der doodstraf zal de Commanderende Officier van de Vloot, het Eskader of minder Smaldeel, twee Officieren, geene Leden van den Krijgsraad zijnde geweest, bij zich roepen en, benevens dezelven, de stukken van het proces examineren, mitsgaders onderzoeken of het feit behoorlijk beleden of bewezen zij en of ook de straf overëenkomstig de voorschriften der wet opgelegd zij.

Artikel 199.

Na dat het onderzoek, bij het naast voorgaand artikel gemeld, zal zijn afgeloopen, zullen de commanderende en verdere Officieren, bij meerderheid van Stemmen, bepalen, of het *fiat executie al* of *niet*, behoort verleend te worden, en wanneer hetzelve alzoo door hun wordt verleend, zal het vonnis kragt van arrest hebben en zoodra doenlijk worden geëxecuteerd, doch zoo zij integendeel zwarigheid mogten maken in het verleenen van *fiat executie* zal de gecondemneerde in verzekerde bewaring moeten gehouden worden tot dat er gelegenheid zij, om denzelven naar het vaderland op te zenden, en de zaak ter cognitie van het Hoog Militair Geregtshof te brengen.

Artikel 200.

Insgelijks zullen vonnissen van Krijgsraden overeenkomstig de bepalingen van art. 117 gehouden, aan boord van een Schip dat zich buiten het Rijk in Europa alleen bevindt, kragt van arrest hebben in zaken van zamenzwering, oproer, muiterij, zamenrotting, complot tot desertie en lafhartigheid voor den vijand, ook wanneer de delinquant daarbij tot de doodstraf is gecondemneerd.

Artikel 201.

De Commanderende Officier van een Schip als bij het voorgaand artikel gemeld, is bevoegd de executie van de doodstraf te schorsen tot dat hij in de gelegenheid zal gekomen zijn, om twee Officieren, die over de zaak niet hebben gezeten, bij zich te adsumeren, ten einde te onderzoeken, of het vonnis *al* dan *niet* behoort te worden geëxecuteerd.

Artikel 202.

In het laatste geval, zal de gecondemneerde in verzekerde bewaring worden gehouden tot dat er gelegenheid zij, om denzelven naar het vaderland op te zenden en de zaak ter beslissing aan het Hoog Militair Geregtshof te brengen.

Artikel 203.

Wanneer de beklaagde zich mogt hebben schuldig gemaakt aan een misdrijf, waartegen bij de wet de doodstraf is gesteld en hetwelk niet behoort onder de zoodanigen die bij Art. 200 zijn vermeld, zal de Commanderende Officier van het Schip, wanneer het vonnis inhoudt veroordeeling ter dood, den veroordeelden niet mogen doen executeren, maar in verzekerde bewaring houden tot dat er zich gelegenheid opdoet om het geslage vonnis even als in Art. 201 is gezegd te herzien of wel hetzelve, tot dat einde, aan het Hoog Militair Geregtshof, — opzenden.

Artikel 204.

Alle vonnissen moeten openlijk uitgesproken of uitgelezen worden door den President in den vollen Krijgsraad, ter presentie van den Fiscaal en gecondemneerden en bovendien, indien zulks door den Krijgsraad noodzakelijk of wen-

schelijk geoordeeld wordt, nog door den Secretaris op zoodanige andere plaats, als de Krijgsraad bepalen zal.

Indien de zaak overeenkomstig het Achtste Hoofdstuk van dezen Titel is behandeld en de gecondemneerde zich niet in verzekerde bewaring bevindt, wordt diens presentie bij de uitspraak of uitlezing van het vonnis niet vereischt. De artikelen 162 en 211 zijn alsdan niet van toepassing.

Artikel 205.

De vonnissen, waarvan geen appel valt, zullen, wanneer dezelve, volgens deze wet zijn geapprobeerd of executabel verklaard, dadelijk na de pronuntiatie worden geexecuteerd, ten ware de gecondemneerde uitdrukkelijk mogt verlangen, dat deze executie, tot het overwegen van een verzoek om gratie, worde opgeschort.

In het laatste geval kan de gecondemneerde, binnen acht dagen na dien waarop hetzelfve vonnis is gepronuntieerd, een verzoekschrift om gratie, ongesloten, inleveren of doen inleveren bij den Secretaris van den Krijgsraad.

Deze inlevering zal de opschorting der executie ten gevolge hebben.

De Secretaris zal naauwkeurige aanteekening houden van den dag der inlevering van zoodanig verzoekschrift, daarvan onmiddellijk kennis geven aan den Fiscaal en het verzoekschrift onmiddellijk verzenden, daar waar zulks zal zijn vereischt.

De executie van het vonnis blijft van regtswege opgeschort, zoolang over het in het tweede lid bedoelde verzoek om gratie wordt geraadpleegd.

Wanneer het verzoek is afgewezen, zal de executie van het vonnis, zoodra mogelijk, geschieden.

Artikel 206.

De executie zal geschieden door den Fiscaal, welke zal moeten zorgen, dat aan den letter van het vonnis stiptelijk worde voldaan, en daarvan rapport zal doen aan de Krijgsraads Vergadering.

Artikel 207.

Zoodra een vonnis zal zijn gepronuntieerd zal zulks boven aan het hoofd van het originele vonnis met bijvoeging van den datum worden aangeteekend.

Artikel 208.

Alle vonnissen zullen, zoo spoedig mogelijk na derzelver pronuntiatie en executie, met de stukken daartoe behoorende, aan het Hoog Militair Geregtshof worden ingezonden, om, ter Griffie van den Hove, te worden bewaard.

TWEEDE TITEL.

Tiende hoofdstuk.

Van het appel der Vonnissen van de Krijgsraden.

Artikel 209.

De beklaagden zullen het regt van appel of hooger beroep aan het Hoog Militair Geregtshof hebben,

1º Van alle Vonnissen, waarbij door de Krijgsraden eenige veroordeeling tegen hen zal zijn uitgesproken; — met uitzondering van de zoodanigen, welke na met *fiat executie* bekrachtigd te zijn of na een Examen van den Commanderenden Officier en de daartoe benoemde Officieren, buiten het Rijk in Europa, te hebben ondergaan, direct executabel gesteld zijn;

2º Van alle vonnissen bij de Krijgsraden gewezen op eene door den beklaagden beweerde onbevoegdheid van den Regter om, over zijne zaak, informatien te nemen, of uitspraak te doen.

Artikel 210.

Alle zoodanige vonnissen door de Krijgsraden gewezen, van welke, volgens het bepaalde bij het vorige artikel, aan het Hoog Militair Geregtshof, kan worden geappelleerd, zullen aanstonds, na het resumeren en arresteren derzelve, door den Secretaris van den Krijgsraad, aan den gecondemneerden, worden gecommuniceerd, en aan denzelven toegestaan den tijd van acht dagen, om te beslissen of hij *al* dan *niet* zal willen appelleren. — Ten welken einde, ook ingevalle de gecondemneerde in hechtenis buiten acces geplaatst is, aan dengenen dien hij zal vermeenen noodig te hebben, om daar over met hem te spreken, daartoe gelegenheid zal worden verleend.

Artikel 211.

Na verloop van acht dagen zal de Secretaris den gecondemneerden voor zich requireren of, indien hij in arrest is, zich bij denzelven vervoegen en hem afvragen, of hij, van het vonnis te zijnen laste gewezen, begeert te appelleren aan het Hoog Militair Geregtshof.

Artikel 212.

De gecondemneerde, binnen den voorschreven tijd van acht dagen, hebbende verklaard, dat hij, in het gewijsde wil berusten, of wel denzelven tijd hebbende laten verloopen, zonder zich te hebben verklaard, en niet aan den Secretaris, overeenkomstig het vorig artikel, zijn begeerte tot appelleren hebbende te kennen gegeven, zal alsdan het originele vonnis met de stukken daartoe behoorende, aan het Hoog Militair Geregtshof, ter approbatie worden toegezonden.

Artikel 213.

Wanneer een gecondemneerde declareert, dat hij voornemens is om, van het vonnis van den Krijgsraad, te appelleren, zal hier van onverwijld door den Secretaris rapport aan den Krijgsraad gedaan, en vervolgens het vonnis in den vollen Krijgsraad, in præsentie van den gecondemneerden, gepronuntieerd worden.

Artikel 214.

De gecondemneerde zal dadelijk na de pronuntiatie daarvan het appel interjecteren aan het Hoog Militair Geregtshof en zal daarvan, bij de aanteekening van de gedane pronuntiatie op het originele vonnis van den Krijgsraad, tevens melding gemaakt worden.

Artikel 215.

Na het interjecteren van het appel zal zoo spoedig mogelijk eene copie authentiek van het vonnis aan den gecondemneerden worden afgegeven, en zal wijders voor den Secretaris door den gecondemneerden worden gepasseerd eene volmagt in blanco, of op zoodanigen practizijn, als hij, tot het vervolgen van zijn appel, zal willen gebruiken.

Artikel 216.

De Secretaris bij den Krijgsraad zal gehouden zijn, om, zoo spoedig mogelijk, het alzoo gepronuntiëerde vonnis, met de volmagt van den gecondemneerden, als mede alle de stukken van het proces en verdere noodige informatien voor den Advocaat Fiscaal, intezenden aan het Hoog Militair Geregtshof. Bij deze stukken zal worden gevoegd een verzoek van den Fiscaal aan het Hof om te hebben authorisatie op den Advocaat Fiscaal bij het Hof ten einde het appel voor hem te vervolgen, waarop het Hof, staande Sessie, zal disponeren.

Artikel 217.

Als het Hof hieruit ontwaart dat de gecondemneerde geen practizijn tot het voortzetten der zaak in appel heeft kunnen bekomen, zal hetzelve daarin dadelijk voorzien naar behooren.

Artikel 218.

Indien de gecondemneerde zich in de residentie van den Krijgsraad in arrest bevindt, zal hij aldaar daarin moeten blijven tot den uiteinde der zaak, ten ware door het Hof, op voordragt van den Advocaat Fiscaal, of van den gecondemneerden zelve dienaangaande anders mogt worden beschikt of mogt noodig geoordeeld worden hem te doen overbrengen in verzekerde bewaring ter plaatse der residentie van den Hove.

TWEEDE TITEL.

ELFDE HOOFDSTUK.

Van de kosten.

Artikel 219.

De kosten van het regtsgeding blijven voor rekening van den Staat.

In geval van vrijspraak beveelt de Krijgsraad, dat de kosten, door den beklaagden gemaakt tot dagvaarding en schadeloosstelling van getuigen of deskundigen of tot het

bijbrengen van stukken, met uitzondering van de kosten, welke de Krijgsraad verklaart noodeloos te zijn gemaakt, den beklaagden door den Staat worden vergoed.

Het bedrag der vergoeding wordt bij het vonnis vastgesteld.

Door den President wordt daarvoor, zoodra het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, een bevelschrift van tenuitvoerlegging afgegeven.

TWEEDE TITEL.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Van het proces bij vermeende onbevoegdheid des Regters.

Artikel 220.

Wanneer de Officier-Commissaris of de Fiscaal, bij het eerste verhoor, of in den loop der informatien, vermeent, dat, over de zaak of den persoon van den beklaagden een ander Regter bij de wet is gesteld, zal hij, (ofschoon de beklaagde des Regters onbevoegdheid niet had beweerd, of zelfs zich aan denzelven vrijwillig had onderworpen) daarvan dadelijk rapport doen aan den Krijgsraad.

Artikel 221.

In den Krijgsraad zal, door den Officier-Commissaris of den Fiscaal, naar gelang de sustenu door dezen of genen wordt gevoerd, de zaak en de bedenkingen wegens de onbevoegdheid worden voorgesteld, en, na daarop in allen gevalle den Fiscaal in zijn advijs te hebben gehoord, naar bevinding, door den Krijgsraad, worden gedisponeerd.

Artikel 222.

Bij aldien de Krijgsraad vermeent dat, over de zaak, of den persoon van den beklaagden geen ander Regter bij de wet is gesteld, zal de Krijgsraad den Officier-Commissaris authoriseren om de informatien voort te zetten.

Artikel 223.

Zoo wanneer de Krijgsraad bevindt dat er een ander Regter over de zaak of den persoon van den beklaagden, bij de wet,

is gesteld, zal zij eene dispositie nemen ten einde daarvan, aan den bevoegden Regter, kennis te geven, met aanbod om den beschuldigden indien die in arrest is, overteleveren.

Artikel 224.

Deze kennisgeving en overgave van den beklaagden zal echter niet geschieden of ten uitvoer worden gebragt voor en aleer de dispositie, tot dat einde, bij het Hoog Militair Geregtshof, zal zijn goedgekeurd, waartoe dezelve met de stukken tot die dispositie behoorende, zoo er zoodanige zijn, aan dat Hof, zal worden ingezonden.

Artikel 225.

Wanneer het Hof bevindt dat er geene termen tot die overgave zijn, zal de Krijgsraad, op ontvangst der dispositie van het Hof, den Officier-Commissaris even als voren, qualificeren tot het voortzetten der verdere informatien.

Artikel 226.

Wanneer het Hof de dispositie tot de overgave van den beklaagden approbeert, zal dezelve worden geexecuteerd.

Artikel 227.

Indien een beklaagde wil beweeren dat de Officier-Commissaris onbevoegd is hem te verhooren, omdat, bij de wet over zijne zaak of persoon, een ander Regter is gesteld, zal hij zulks, met opgave der gronden, aan den Officier-Commissaris bij zijn eerste, tweede of verder verhoor voordragen, voorts daarvan dadelijk door den Officier-Commissaris en den Secretaris worden rapport gedaan aan den Krijgsraad.

Artikel 228.

Een beklaagde zal die zelfde onbevoegdheid ook nog, na den afloop der informatien voor den Officier-Commissaris, in den Krijgsraad zelve kunnen beweeren.

Artikel 229.

Na die beweerde onbevoegdheid wordt de beklaagde niet meer gehoord.

Artikel 230.

De Krijgsraad zal alsdan aan den beklaagden, eenen korten termijn van drie dagen stellen om die vermeende onbevoegdheid van den Regter, bij geschrifte, te betoogen en zoodanige conclusie daarbij te nemen als hij te rade worden zal.

Artikel 231.

Het zal, aan den beklaagden, wanneer hij zich in arrest bevindt, worden toegestaan om met zijn raadsman te spreken over de gronden waarop die onbevoegdheid berust.

Artikel 232.

Na dat die schriftuur van den beklaagden is ingekomen zal de Krijgsraad dezelve stellen in handen van den Fiscaal, om, binnen vier-en-twintig uren en uiterlijk drie dagen, zoo deze laatste termijn absolut noodig is, daarop te dienen van zijne schriftelijke conclusie van antwoord.

Artikel 233.

De Krijgsraad zal daarop de zaak in overweging nemen en, bij vonnis, zoodanige uitspraak doen als hij vermeent met de wet overëenkomstig te zijn.

Artikel 234.

Wanneer, bij het vonnis van den Krijgsraad de door den beklaagden voorgestelde onbevoegdheid van den Regter is verworpen, heeft de beklaagde den tijd van drie dagen na de pronuntiatie van het vonnis om, daarvan het appel aan het Hoog Militair Geregtshof, te interjecteren.

Artikel 235.

Gedurende dien tijd worden de informatien niet voortgezet.

Artikel 236.

De interjectie van het appel geschiedt voor den Secretaris en wordt daarvan aanteekening gemaakt en verder geprocedeerd als, bij het Tiende Hoofdstuk van dezen Titel, is gezegd.

Artikel 237.

Bijaldien de beklaagde den termijn tot het appel heeft laten verloopen, zonder daarvan gebruik te maken, worden de informatien weder voortgezet en de zaak vervolgd volgens de wet.

Artikel 238.

Wanneer de door den beklaagden voorgestelde onbevoegdheid van den Regter is toegewezen, wordt het vonnis, bevorens hetzelve te pronuntieren en te executeren, aan het Hoog Militair Geregtshof ter approbatie opgezonden.

Artikel 239.

Ingevalle de Krijgsraad, bij dispositie of vonnis, vermeent onbevoegd te zijn, om te erkennen over de zaak of den persoon van den beklaagden, zal zij, zoo de beklaagde zich op vrije voeten bevindt, daarvan, met toezending der noodige stukken, aan den bevoegden Regter, kennis geven, doch zoo wanneer de beklaagde in arrest is, zal hij des niet te min daarin verblijven en de overgave van zijn persoon aan dien Regter aangeboden worden.

Artikel 240.

Zoo wanneer de Regter, aan wien de gedetineerde wordt aangeboden, mogt weigeren of uitstellen, denzelven overtenemen, zal de Krijgsraad den gedetineerden in bewaring doen houden en daarvan communicatie doen aan het Hoog Militair Geregtshof, ten einde zulks verder worde gebragt daar en zoo het behoort.

Artikel 241.

Ingeval de zaak overeenkomstig de artikelen 183 en 184 is behandeld, blijven de voorafgaande voorschriften van dit Hoofdstuk buiten toepassing, met uitzondering der artikelen 238, 239 en 240, en onverminderd dé bepalingen van het Tiende Hoofdstuk.

DERDE TITEL.

Van den Fiscaal en den Secretaris bij de Krijgsraden van de Zeemagt.

Artikel 242

De Fiscaals zullen nasporen en bij de Krijgsraden vervol-

gen alle zoodanige strafbare feiten, waarvan de cognitie aan dezelve is opgedragen.

Zij kunnen de nasporing opdragen aan de Hulp-Officieren van Justitie — de Kanton-Regters uitgezonderd — zoomede aan de beambten, genoemd in art. 8, 1º en 7º, van het Wetboek van Strafvordering.

De nasporing vindt niet plaats in gebouwen, vaartuigen, inrigtingen of terreinen, welke onder militair gezag staan, dan met toestemming van de daarover gestelde Militaire Autoriteit.

Artikel 243.

In gevalle hun mogt worden aangebragt of bekend worden zoodanig strafbaar feit, als door militairen van de Zeemagt, aan de regtsmagt van den Krijgsraad in hun ressort onderworpen, mogt zijn begaan, en ter cognitie van den Krijgsraad behoort, zullen zij gehouden zijn daarvan dadelijk schriftelijk berigt te geven aan den Commanderenden Officier, welke over de verwijzing van den verdagte naar den Krijgsraad heeft te beslissen. Die Commanderende Officier is gehouden, de stukken ten spoedigste te stellen in handen van den Commanderenden Officier, onder welken de verdagte ressorteert, ten einde een onderzoek in te stellen overeenkomstig de bepalingen van den Eersten Titel.

Na afloop van het onderzoek worden de stukken gesteld in handen van den Fiscaal, ten einde daarop te dienen van advijs. Artikel 10 is van toepassing.

Artikel 244.

De Fiscaal bij den Krijgsraad in eene of meer van de directiën der Marine binnen het Rijk in Europa, zal zich niet langer dan vier en twintig achtereenvolgende uren van de plaats waar zijn Krijgsraad zitting houdt, mogen verwijderen, zonder uitdrukkelijke toestemming van den President van dien Krijgsraad, doch, indien hij, om bijzondere redenen, zich mogt genoodzaakt vinden zijne residentie voor een langeren tijd dan drie dagen te verlaten, zal hij daartoe verzoek moeten doen aan den Advocaat-Fiscaal bij het Hoog Militair Geregtshof, welke daarop zal disponeren naar behooren.

De andere Fiscaals zullen niet met verlof vertrekken, ten ware zulks, ter beoordeeling van den Commanderenden

Officier welke hen hebbe benoemd, mogt worden gepermitteerd, wanneer dezelven, zoo noodig, even als in ander wettig belet, door een ander zullen worden vervangen.

Artikel 245.

Zij zullen, zoo veel dit hen betreft, zorge dragen, dat de wetten, reglementen en ordonnantien naauwkeurig worden naargekomen.

Artikel 246.

Zij zullen verpligt zijn den Commanderenden Officier en den Krijgsraad te dienen van berigt, consideratien en advies, in alle zaken, waarin zulks van hen zal worden gevorderd, en welke de Militaire Justitie betreffen.

Artikel 247.

Zij zullen, indien zulks eenigzins mogelijk is, behoorlijke correspondentie houden met den Advocaat Fiscaal bij het Hoog Militair Geregtshof, deszelfs bedenkingen en advies innemen in alle zaken waarin zij zulks noodig oordeelen, en, in zaken van gewigt, bijzonder zich van dat advies voorzien, immers in zoo verre bij hen eenige twijffeling zoude mogen overig blijven.

Artikel 248.

Zij zullen direct noch indirect mogen ontvangen of genieten eenige giften, gaven of geschenken, of zich die doen toezeggen van eenige personen die zij weten of vermoeden onder suspicie van eenig strafbaar feit te leggen, of daarvan, door anderen, te worden beschuldigd, noch ook van hen, die zij weten of gelooven van derzelver nabestaanden, vrienden of begunstigers te zijn, al ware het ook de geringste geschenken van spijs of drank, zoo verre, ten aanzien der laatstgemelden, de minste vermoedens daarbij konden plaats hebben, dat die, ter contemplatie van bovengenoemde zaken, gedaan wierden.

Artikel 249.

Indien zij ontdekken eenige geschenken, door anderen ten hunnen behoeve, ontvangen, of aan dezelven ten hunnen

respecte, gegeven te zijn, of ook, dat zij zelve, onwetende of onbedacht, die hebben aangenomen, zullen zij daarvan, dadelijk aan den Commanderenden Officier of Krijgsraad, kennis geven, en, het zij de ontvangene geschenken weder terug zenden, indien dit kan geschieden, het zij de waarde van dezelve uitkeeren op zoodanige wijze als de Commanderende Officier of de Krijgsraad zal goedvinden.

Artikel 250.

Zij mogen hunnen post niet uitoefenen in zaken, waarin als beschuldigden betrokken worden personen, die hun bestaan in den zesden of naderen graad van bloedverwantschap, tegenwoordige of voormalige Zwagerschap, voorbehoudens hunne voordragt, om, in bijzondere gevallen, van de waarneming eener Zaak, te mogen worden verschoond, wegens personen daarin op eenigerlei wijze betrokken.

Artikel 251.

In zoodanige gevallen, zal zulks gebragt worden ter kennisse van het Hoog Militair Geregtshof als het een Fiscaal betreft binnen het Rijk in Europa en anders van den Commanderenden Officier, welke den Fiscaal heeft benoemd, die daaromtrent zullen disponeren naar behooren.

Artikel 252.

Zij zullen de teregtzittingen van den Krijgsraad bijwonen, en in dezelve de gevorderde ophelderingen geven.

Artikel 253.

Zij zullen op eigen gezag niet mogen openbaren hetgene geheim behoort te blijven, bijzonder ook niet, hetgene hun, in de informatien, zal voorkomen ten laste van deze of gene personen, immers niet anders of verder dan hun pligt vereischen zal.

Artikel 254.

Zij zullen de procedures voor de Krijgsraden aanvangen, vervolgen, en zoo verre brengen dat, in den naam van den Souvereinen Vorst, daarin kan worden regt gesproken.

Artikel 255.

In het voeren dezer procedures zullen zij zich gedragen naar hetgene, ten dien opzichte, bij de Wetten, is vastgesteld.

Artikel 256.

Alle procedures zullen, door hen, met zoo veel spoed, worden voortgezet, en ten einde gebragt worden als de omslagtigheid der zaak maar eenigzins gedoogt; en zullen zij bijzonder gehouden zijn, voor zoo veel op hen toepasselijk is, de proces orde na te komen, welke, te dien einde, bij de wet is voorgeschreven.

Artikel 257.

Zij zullen alle authorisatien welke hen ambtshalve betreffen met de meeste promptitude ter Executie leggen.

Artikel 258.

De Secretarissen zullen de Krijgsraden in derzelver deliberatiën ook buiten de openbare teregtzittingen adsisteren, tot dat einde alle notulen van het verhandelde in de vergaderingen en besognes houden, de missives en verdere stukken ontwerpen, en wijders al dat geen verrichten, wat een Secretaris of Minister bij een Collegie van Justitie verpligt is te doen.

Op hen zijn de artikelen 248, 249, 250 en 251 van toepassing.

Artikel 259.

Zij zullen onder het raadplegen de adviesen en stemmen, met de meeste naauwkeurigheid, opteekenen, zoo veel mogelijk, met bijvoeging der redenen waarmede die bekleed worden, ten einde, des te beter, de conclusie kan worden opgemaakt.

Artikel 260.

Zoo wanneer eene zaak in appel aan het Hoog Militair Geregtshof wordt overgebragt, zullen geene extracten van het verhandelde in den Krijgsraad, waardoor, van de uitgebragte adviesen en stemmen van den President en van de

Leden van den Krijgsraad zoude blijken, bij de proces-stukken worden gevoegd, immers niet op den Inventaris worden gebragt, zoo dat ze als een gedeelte der processale Stukken zouden kunnen worden aangemerkt.

Artikel 261.

Zij zullen de geëxtendeerde notulen, vonnissen, deliberatien, missives en andere stukken, zonder verwijl, ter resumptie en approbatie of alteratie in de vergadering voorbrengen, en, wel inzonderheid met betrekking tot de notulen, in acht nemen, dat die telkens, in de eerstvolgende zitting van den Krijgsraad, moeten geresumeerd worden.

Artikel 262.

Zij zullen zorge dragen dat de voorgemelde Stukken, vervolgens in orde geschreven, en, na door hen ter ordonnantie van den Krijgsraad te zijn geteekend, door den President van den Krijgsraad, geparapheerd en promptelijk geëxpedieerd worden.

Artikel 263.

Zij zullen geene extracten uit de deliberatien of vonnissen of andere stukken mogen teekenen of uitgeven, dan nadat dezelve door den Krijgsraad zullen zijn goedgekeurd; edoch zullen zij de stukken altijd zelve teekenen, vóór en alleer die aan den President, om te parapheren, worden behandigd.

Artikel 264.

Zij zullen de stiptste geheimhouding in acht nemen omtrent de adviesen van den President en van de Leden en het niet ter openbare teregtzitting in den Krijgsraad of bij den Officier-Commissaris verhandelde.

Artikel 265.

Zij zullen alle Commissien uit den Krijgsraad adsisteren, en bij de Inspectien, Verhooren, van getuigen of beschuldigden alsmede bij de besognes daaruit voortspruitende, tegenwoordig zijn.

Artikel 266.

Zij zullen zich eindelijk en over het algemeen gedragen

naar hetgeen ten opzigte der procedures bij de wetten is vastgesteld.

VIERDE TITEL.

Eed (belofte) voor den President en de Leden van den Krijgsraad, mitsgaders voor den Officier-Commissaris, den Fiscaal en den Secretaris.

Artikel 267.

De President en de Leden van den Krijgsraad, mitsgaders de Officier-Commissaris, de Fiscaal en de Secretaris leggen, respectivelijk, vóór het in functie treden, ieder naar de wijze van zijne godsdienstige gezindheid, de navolgende Eeden of beloften af.

Eed (belofte) van den President en de Leden van den Krijgsraad.

„Ik zwere (belove), dat ik den post als Lid (President) „van den Krijgsraad ter goeder trouwe, met alle vlijt en „naarstigheid, zal waarnemen; dat ik mij, in alle zaken, bij „den Krijgsraad voorkomende, zal gedragen met alle Op- „rechtheid, Eerlijkheid en Onzijdigheid, zonder daarin aan „de partijen toetedragen eenige gunst of ongunst, en zonder „mij daarvan te laten aftrekken door eenige beweegredenen „hoegenaamd; en dat ik, zoo veel eenigzins in mijn vermogen „is, de voorschriften der Wet, in de uitoeffening mijner „regterlijke functien, zal in acht nemen en naarkomen."

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig. (dat beloof ik.)"

Eed (belofte) voor den Officier-Commissaris en den Fiscaal.

„Ik zwere (belove), dat ik mijnen post als Officier-Com- „missaris (Fiscaal) ter goeder trouwe, met alle vlijt en naar- „stigheid, zal waarnemen; dat ik, zoodra eenig strafbaar „feit of vermoeden daarvan, (*alléén voor den Fiscaal: ter „mijner vervolging als Fiscaal staande,*) tot mijne kennisse „zal zijn gekomen, daarvan, zonder uitstel, de rechte waar- „heid zal trachten optesporen en doen hetgene mijn post „vereischen zal; dat ik daarin zal te werk gaan met alle „oprechtheid, eerlijkheid en onzijdigheid zonder den schul- „digen of zijne vrienden of begunstigers te ontzien, èn zonder

,,den onschuldigen te kwellen; en dat ik, zoo veel in mijn ver- ,,mogen is, de voorschriften der wet, voor zoo verre dezelve ,,mijn Officie betreffen, getrouwelijk zal in acht nemen en ,,naarkomen."

,,Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig. (dat beloof ik.)"

Eed (belofte) voor den Secretaris.

,,Ik zwere (belove), dat ik mijnen post, als Secretaris, ter ,,goeder trouw en met alle vlijt en naarstigheid, zal waar- ,,nemen, dat ik getrouwelijk en met alle oprechtheid zal ,,aanteekenen, opmaken, te boek stellen en expédieren al wat ,,mij, in mijn Officie, zal worden belast; dat ik de registers ,,en andere acten, welke tot mijn toevoorzicht behooren, ,,zorgvuldig zal bewaren, dat ik niet zal openbaren de ge- ,,voelens van den President of de Leden van den Krijgsraad ,,of van den Officier-Commissaris noch ook hetgene, in de ,,informatien, zoude mogen voorkomen, of ietwes anders ,,hetgene geheim zoude moeten blijven; en dat ik voorts in ,,mijne voorsz. betrekking, zoo veel eenigzins in mijn ver- ,,mogen is, de voorschriften der wet getrouwelijk zal in acht ,,nemen, voor zoo verre die op mij van eenige toepassing ,,zijn."

,,Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig. (dat beloof ik.)"

Artikel 268.

De in artikel 267 voorgeschreven Eed (belofte) wordt afgelegd:

a. door den burger-regtsgeleerde-President en zijn vervanger, zoomede door den Fiscaal binnen het Rijk in Europa en diens plaatsvervanger, in handen van het Hoog-Militair-Geregtshof;

b. door den militairen President, de leden, den Officier-Commissaris, den niet onder *a* genoemden Fiscaal en den Secretaris bij den Krijgsraad of bij de informatien in handen van de autoriteit, die hen tot het vervullen van hunne functie heeft benoemd.

Indien de sub *b* van dit artikel bedoelde Eed (belofte) niet in handen van de aldaar genoemde autoriteit kan worden afgelegd, wordt door de betrokken Officieren eigenhandig een schriftelijke Eed (belofte) opgemaakt en onderteekend.

REGISTER DER REGTSPLEGING BIJ DE ZEEMAGT.

TWEEDE TITEL.

VIJFDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

ZESDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

NEGENDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

TIENDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

ELFDE HOOFDSTUK.

TWEEDE TITEL.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

DERDE TITEL.

VIERDE TITEL.
